

A

CAPVT XXXVII.

ΚΕΦΑΛ. λζ'

De natura & varijs generibus murium, & que pullorum numerositate.

Περί μυῶν πολυγονίας καὶ φύσεως.

MVRIVM generatio mirabilis præter cætera animalia maiorem in modum est, tum numero, tum celeritate. Iam enim fœmina prægnante in vase miliario aliquando occupata, paulo post referato vase, musculi numero viginti & centum reperti sunt. Mirum etiam percipimus ortum redundantis agrestis murium generis. Locis enim compluribus agri, tam inaudito modo oriri solent, ut parum ex vniuerso frumento relinquatur. Tam citò absumitur, ut nonnulli mediocres agricolæ, cum pridie metendum statuerint, postridie mane cum messoribus accedentes ad segetem, absumptam inueniant totam. Interitus autem minimè euenit ratione. Paucis enim diebus omnino abolentur: quanquam superiore tempore homines vincere vel suffiendo, vel fues, ut latibula effoderent, admittendo, non possent. Quinetiam vulpes eos venantur, & catti syluestres in primis: sed tamen superare copiam, & celeritatem prouentus nequeunt: nec aliud quicquam omnium vincit, nisi imbres: ijs enim quàm primùm intereunt. Terræ Persicæ parte quadam, mure fœmina rescissa, fœtus fœminini prægnantes comperiuntur. Sunt qui vehementer confirmant, mures, si salem lambant, impleri sine coitu. Ægyptijs muribus prædurus, ferè ut herinaeis, pilus est. Sunt etiam alij qui erecti bipedes ambulent: habent enim crura posteriora longa, priora breuia. Ortus eorum quoque numerosus est. Sunt vel alia genera murium plura. Sed de ijs hæcenus.

HΔΕ τῶν μυῶν γένεσις, θαυμασιωτάτη καὶ τὰ ἄλλα ζῶα ἔστι, τὰ πλήρη Ga. δὲ πρὸ ἀφροσύνης
καὶ τὰ τάχ. ἤδη γὰρ ποτε * ἐναπολη-
φθείσης τῆς θηλείας κούσης ἐν ἀλείφῃ κέν-
χρου, μετ' ὀλίγον χρόνον ἀνοιχθέντος τῆς ἀγ-
γείου, ἐφάνησαν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μῦες τὸν
ἄριθμόν. ἀπορεῖται δὲ καὶ ἡ τῶν ἔπιπολα-
ζόντων μυῶν γένεσις ἐν ταῖς γῶραις καὶ ἡ φο-
ρά. πολλὰ γὰρ εἴωθε γίνεσθαι πλήθος ἀ-
μύθητον τῶν ἄρουραίων, ὥστε ὀλίγον λείπεσθαι
τῆς σίτου ποσότητος. γίνεσθαι δὲ οὕτω ταχέως ἡ
φορά, ὥστ' ἐνίοι τῶν μὴ μεγάλας γεωργίας
ἐργαζομένων, τῇ ἑσπέρῃ ἰδόντες ὅτι θε-
ρίζειν ὄρεται, τῇ ὑστεραίᾳ ἕωθεν ἀγροντες τοῖς θε-
ραῖς, * κατὰ βέβρωμένα ἀπόματα κατὰ λαμ-
βάνουσιν. ὁ δὲ ἀφαισμός οὐ κατ' ὄρον ἀπο-
βαίνει. ἐν ὀλίγαις γὰρ ἡμέραις ἀφαισθε πάμ-
πτον γίνονται καὶ τοὶ ἐν τοῖς ἐμπεραθεν χρο-
νοῖς, οὐ κρατῶσιν οἱ ἀνθρώποι, ἀναθυμίωντες
καὶ ἀνορύττοντες, ἔτι δὲ θηρόντες, καὶ ταῖς
ἐμβάλλοντες. αὐτὰ γὰρ ἀνορύττοισι τὰς μυω-
πίας. θηρόουσι δὲ καὶ αἱ ἀλώπεκες αὐτοῖς,
καὶ αἱ γάλαξαι αἱ ἀγροὶαί μαλιστα ἀμαρτυροῦσιν,
[ὅταν ἐπιχρῶνται.] ἀλλ' οὐ κρατῶσιν τῆς
πολυγονίας καὶ * τῆς ταχυτήτος. οὐδ' ἀλλοῦ οὐ-
δὲν, πλὴν οἱ ὄμβροι, ὅταν ἐπιχρῶνται τό-
τε δὲ ἀφαιρίζονται ταχέως. τῆς δὲ Περσικῆς
ἐν τῇ τοπικῇ ἀναχίζουμένων τῶν ἐμβρύων, τὰ
θήλασθαι κύντα φαίνεσθαι. φασὶ δὲ πῖρες καὶ
διόχρῳζοντα, ὅτι ἀν' ἄλλα λείχουσιν, ἀνθὶ
ὀχρείας γίνεσθαι ἐγκύους. οἱ δὲ ἐν Αἰγύπτῳ
μῦες, σκληρὰν ἔχουσι τὴν τεύχη, σχεδὸν
ὡσπερ οἱ χερσαῖοι ἐχίνοι. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι
οἱ βαδίζουσιν ὅτι τοῖς δυοῖν ποσίν. τὰ γὰρ
περσῶν, μίχα ἔχουσι. τὰ δὲ ὀπίσθια, με-
γάλα. γίνονται δὲ πλήρη πολλοί. ἔστι δὲ καὶ
ἄλλα γῆν μυῶν πολλὰ.

etiam natu minores acutius quam maiores, sonant: ut & pueri, quam viri, acutius. Sed vox fœminæ acutior est, quam maris, & fistula puellarum acutior quam puerorum est. Fit etiam ut per id temptis custodiri præcipuè debeant: maximè enim ad vsum rei Venereæ incitantur, cum hæc incipiunt. Quod si iam inde nihil plus commoueri; temperent, quam corpora ipsa nullo adhuc vsu Venereo, sed sponte mutentur, sequi seruarique temperantia solet per ætates superiores. Nam & quæ admodum puellæ concumbunt, libidiniosiores euadunt: & mates siue altera parte siue vtraque minùs cauerint, propensiores eòdem efficiuntur. Meatus enim laxantur, redduntque eo corpus lubricum; & simul voluptatis, qua olim gestirent, memores, desiderio mouentur præteritæ contrectationis. Prodeunt nonnulli iam inde à primo ortu Naturæ impubes, infœcundique, propterea quòd parte sui genitalis fuerint deprauati. Mulieres etiam simili modo impubes à natiuitate possunt creari. Habitus quoque tum marium tum fœminaturn, mutantur, ut sint vel sanitati, vel morbo habiliores: & vel graciles vel pleni, benèque vegeti. Nam à pube ex macilentis crassescunt, euaduntque saniores: alij contra. quod pari modo puellis etiam euenit. Qui enim pueri, aut quæ puellæ excrementis antea corporis redundabant, cum ea ipsa excrementa vnà cum semine, aut mensibus fecernantur, saniore ob eam rem corpore efficiuntur, atque vegetiore. Iam enim ea quæ sanitati alimentoque obstant, exeunt. at vetò quibus contra antecesserint, ijs corpora graciliora, & morbis opportuniora redduntur. Excernitur enim de ipsa natura & bene habitis, cum aut semen, aut menses prodeunt. In puellis item diuersitas vberum est: alijs enim admodum magna, alijs exigua sunt. Euenit sanè vt corpora immodicè crescant, cum puellæ excrementis redundant. Futuris enim adhuc, & nondum profluentibus menstruis, quo plus continetur humoris, eo magis offerri sursumque impelli necesse est, donec infra orumpat. Itaque quod interim incrementum mammæ acceperint, seruant postea. Maribus etiam mammæ conspectiores, & fœminatiores, tum iunioribus tum senioribus efficiuntur; qui humidiore, & læuiore, nec venulenti sunt: eorumque ipsorum ijs magis, qui fusci, quam qui candidi sunt. Semen profectò infœcundum vsque ad sex septimum annum est,

A αἱ δὲ νέαι, τῶν ἀρεστέων, ὡς περὶ καὶ οἱ παῖδες τῶν ἀνδρῶν. ἀλλ' ἔστιν ἡ φωνὴ ὄξύτερος τῶν θηλάων παίδων, ἢ τῶν ἀρρένων· καὶ ὁ κέρησιος αὐλὸς τῶν παιδικῶν, ὄξύτερος. μάλιστα δὲ καὶ φυλακῆς δεόνται πρὸς τὸν χρόνον τῶν. μάλιστα γὰρ ὁρμῶσι πρὸς τὸ ἀφροδισίων χρῆσιν, ἀφροδισίων αὐτῶν. ὡς αὐτὴ μὴ [ἡδὴ] διδραχμῶσι, μὴ γὰρ ἐπιπλάσσειν * κινῆν, ἢ ὅσον αὐτὰ τὰ σώματα μετεβάλλει, μὴ γὰρ χρωμάτων ἀφροδισίοις, ἀκολουθεῖν εἴωθεν εἰς τὰ ὑπερβολὴν ἡλικίας. αἱ τε γὰρ νέαι πάντοτε ἀφροδισιαζόμεναι, ἀχρηστώτεραι γίνονται· καὶ οἱ ἀρρένες, εἰς τὸ ἐπιθάλπειν, εἰς τὸ ἐπ' ἀμφοτέρω ἀφουλακτισώσιν. οἱ τε γὰρ πόρρι ἀισθησώμεναι, καὶ ποιοῦσιν ἄλλοι τὸ σῶμα αὐτῶν· καὶ ἔμα ἢ τότε μνήμη τὴν συμβαίνουσης ἡδονῆς ἐπιθυμίας ποιῶν τὸτε γινόμενης ὁμιλίας. γίνονται δὲ πῆες ἀήκοι ἐκ γυνετῆς καὶ ἀρρένων, ὅσοι δὲ πηρωθῶσαι τὸν τόπον τὸν γυναικῶν. ὁμοίως δὲ καὶ γυναικῆς γίνονται ἀήκοι ἐκ γυνετῆς. μετεβάλλονται δὲ καὶ τὰ ἄρρένα ἐκ τῶν θηλέων, περὶ τε τὸ ὑμεινότερα εἶναι ἢ νοσερώτερα, καὶ πρὸς τὴν σῶματος ἰσχυρότητα, καὶ ἀσθενίαν. μὴ γὰρ ἢ ἡλικίᾳ, οἱ μὲν, ὅτι ἰσχυρῶν παχύνον, ἢ ὑμεινότερα γίνονται· οἱ δὲ, τοιῦτον. ὁμοίως δὲ τὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν κέρησιων. ὅσοι μὲν γὰρ παῖδες, ἢ ὅσοι κέρησινοι πρὸς τὴν σῶμα εἶχον, σῶμα ἀποχρινόμενων τῶν τοιούτων, τοῖς μὲν, ἐκ τῶν ἀπέρματι, τῶν δὲ, ἐκ τοῖς κερμενίοις, ὑμεινότερα τὰ σώματα τῶν καὶ ὑπερφέρεται, ὅτι ἰόντων τῶν ἐμποδισίων τῶν ὑγείᾳ ἢ τῶν ἐσθίων. ὅσοι δὲ τοιῦτον, ἰσχυρότερα καὶ νοσερώτερα τὰ σώματα τῶν. ἀπὸ γὰρ τῆς φύσεως καὶ τῶν καλῶς ἐχόντων, ἢ ἀποχρίσις τῶν, τοῖς μὲν, ἐκ τῶν ἀπέρματι, τῶν δὲ, ἐκ τοῖς κερμενίοις. ἐπὶ δὲ τῶν κέρησινοι καὶ τῶν πρὸς τοῖς μαστοῖς γίνονται. ἀφροδισίων ἐπὶ τῶν πρὸς ἑτέρας. αἱ μὲν γὰρ, πάντοτε μεγάλοις ἰσχυροῖν· αἱ δὲ, μικροῖς. ὡς ἐπιποπλὸν δὲ συμβαίνει τῶν, ὅσοι αὐτῶν οὐσῶν, πρὸς τὴν σῶμα πρὸς τῶν οὐσῶν. μὴ γὰρ τῶν γὰρ, καὶ οὐπὼ γινόμενων τῶν γυναικῶν, ὅσοι αὐτῶν κέρησινοι ἢ ὑγείᾳ ἢ, τοσούτω μάλλον ἀσθενέσει αἰρεσῶν αἰών, ἕως αὐτῶν κερμενίων. ὡς τότε λαβόντες ὄγκον οἱ μαστοί, ἀφροδισίοις καὶ εἰς τὸ ὑπερβολὴν. καὶ τῶν ἀρρένων δὲ ἐπιπλάσσειν γίνονται, καὶ γυναικῶν τῶν οἱ μαστοί, ἐκ νεωτέρων καὶ ἀρεστέων οὐσῶν, τοῖς ὑγείᾳ καὶ λείοις, καὶ μὴ φλεβώδεσι· καὶ τούτων μάλλον τοῖς μέλασι ἢ λευκοῖς. μέλας μὲν οὐ τὸ δὲ ἐπὶ αὐτῶν, ὅτι μὲν πρὸς τὸν ἀρρένα τῶν ἀπέρματι ἐστίν.

κ. κιν. ἰσχυρ. οὐ ἰσ. Politic. 1.7. c. 16.

ἔπειτα γέννημα μὲν, μικρὰ δὲ καὶ ἀτελῆ γυναικῶσι
 ἔοι νέοι καὶ αἱ νέαι, ὡσπερ καὶ ὅτι τῶν ἀγίων
 ζώων τῶν πλείων. συλλαμβάνουσι μὲν οὖν
 αἱ νέαι θαῖτον· ἐὰν δὲ συλλαβώσιν, ἐν τοῖς τό-
 κους πονοῦσι μᾶλλον. ἔτι σώματα δὲ αὐτῶν
 ἀτελέστερα γίνονται, ὡς ἐπιτοπολύ· καὶ γρηγορὰ
 θαῖτον, τῶν τ' ἀφροδισιατικῶν ἄρρένων, καὶ
 τῶν γυναικῶν τῶν τοῖς τόκοις χρωμένων πλείο-
 σι. δοκεῖ γὰρ οὐδ' ἢ αὐξήσις ἐπὶ γένεσσι μὲν τοῖς
 τρεῖς τόκοις. καθίστανται δὲ καὶ σωφρονίζονται) μᾶλ-
 λον, ὅσα τῶν γυναικῶν ἀκράστοι παρὰ τὸ ὁμι-
 λῆσαι τῶν ἀφροδισίων εἰσιν, ὅτε μὲν τοῖς τόκοις
 χρῆσονται πολλοῖς. μὲν δὲ τὰ τεῖς ἐπὶ ἀέτη,
 αἱ μὲν γυναικῆς, παρὰ τὰς τεκνογονίας ἤδη
 δεικνύμεν ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄνδρες, ἐπὶ ἔχουσιν
 ὀπίσσω. ἐστὶ δὲ τὰ μὲν λεπτὰ τῶν σπέρματων,
 ἀγνα· τὰ δὲ χαλαρὰ, γέννημα, καὶ ἄρρένο-
 γνὰ μᾶλλον· τὰ δὲ λεπτὰ, καὶ μὴ θρομβώ-
 δη, θηλυγνὰ. ἔτι γυναικῶν δὲ τείχεσι συμ-
 βαίει τοῖς ἄρρεσι παρὰ τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

A mox prolificum quidem est, sed exigua imperfectaque generant iuniores, & ma- res; & foeminae, ut in ceterorum quo- que animalium genere plurimis euenit. Concipiunt quidem facilius natu minores, sed laborant in puerperio vehementius. Corpore etiam minus magna ex parte perficiuntur: & senescunt cele- rius mares salaces, & mulieres, quae fre- quentius pariant: nam ne incrementum quidem post tertium partum effici posse videretur. Sedantur autem, temperantur- que melius, quae in rei venereae usum luxuriant, cum partum multoties exer- cuerint. Sed post annum ter septimum mulieribus quidem opportune iam pro- creatio est. Sed viris item accedere aliquid potest ad prolem perfectiorem. Semina infœcunda sunt, quae tenuia: fœ- cunda quae grandinis speciem referunt: eademque potius marem fœtificant: con- trā tenuia, nec globulenta, foeminam gignunt. Mentum etiam maris ea aetate pilis integitur.

Κ Ε Φ Α Λ. β'.

CAPVT II.

Περὶ κατὰ μῆναιων τῶν γυναικῶν.

De mensibus mulieris.

Η Δὲ τῶν γυναικῶν ὁρμὴ γίνονται φθι-
 νοντας τοῖς μῆνας· δὲ φασι τινες τῶν
 σοφιστικῶν καὶ τῶν σελιωτικῶν) θηλυ, ὅτι ἄμα
 συμβαίνει τῆς μὲν, ἢ καθαρῆς, τῆς δὲ, ἢ φθι-
 σις· καὶ μὲν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν φθισι-
 ἀμφοῖν. καὶ τῶν μὲν, σιωπῶν καὶ ἕκαστον* ὀλι-
 γάκις τὰ κατὰ μῆναια φοιτᾷ, παρὰ μῆνα δὲ
 τείπονται πλείους. ὅσα μὲν οὖν ὀλίγον χρό-
 νον γίνονται, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἀπαλαρῆτοι
 ῥᾶον· ὅσα δὲ πολλὰς, χαλεπώτερον. πονοῦσι
 γὰρ τὰς ἡμέρας αὐτὰς. τῶν μὲν γὰρ, κατ' ὀλίγον,
 τῶν δὲ, ἀθροῦς ἢ καθαρῆς γίνονται. καὶ τὸ σῶμα βα-
 ριώνεται πάσης, ἕως ἀνδραγαθίας. πολλὰς δὲ καὶ
 ὅτε ὁρμῆς τὰ κατὰ μῆναια, καὶ μὴ ῥῆγνυσθαι,
 πνιγμοὶ γίνονται) καὶ φόφοι ἐν τῶν ὑστεραῖς, ἕως ἀν-
 δραγῆς. φύσις μὲν οὖν ἢ σύλληψις γίνονται μὲν τὴν
 πύτυον ἀπαλαρῆτον τῆς γυναικῆς. ἔτι ὅσα μὴ
 γίνονται αὐτὰ, ὡς ὅτι τοπολύ ἀτεκνοὶ διατε-
 λούσιν. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ μὴ γινόμενων πύτυων,
 ἔνια συλλαμβάνουσι, ὅσα σῶμα θρομβώσεται
 ἰκμάς ποσάτη, ὅση τῆς γυναικῆς ἕπο-
 λείπεται μὲν τὴν καθαρῶν, ἀλλὰ μὴ ὡς καὶ
 θρομβώσεται. καὶ γινόμενων ἐπὶ ἔνια συλλαμ-
 βάνουσι ὑστερον δὲ ἢ συλλαμβάνουσι, ὅσα δι-
 γὰς μὲν τῶν καθαρῶν αἱ ὑστεραὶ συμμύσονται. γίνονται
 δὲ οἰαῖς καὶ κούσας δὲ τὰ τέλει τὰ γυναικῆς.

PROfluuium autem mensium decre-
 cente Luna contingit: quamobrem nonnulli cauillo sexum foemineum Lunae tribuunt, quoniam simul ut illa decreseat, & mulier purgetur, moxque repleantur ambae, eueniat. Paucis menstrua singulis mensibus mouentur: sed vno intermisso plurimis. Facilius agitur cum ijs quibus breui tempore, hoc est, biduo, aut triduo profluunt, sed quibus longum protrahitur, difficilius: laborant enim id temporis. Aliis namque vniuersim haec purgatio fit, aliis paulatim. attamen omnibus corpus grauatur, quamdiu effluat humor. Multis etiam cum menstrua citantur, & eruptioni propinqua sunt, strangulationes vuluarum sequuntur, & crepitus, donec erumpant. Conceptus mulieribus a profluuiio menstruorum sua natura contingit: & quae iis carent, steriles magna ex parte existunt. Verum fieri potest ut aliqua etiam sine eorum profluuiio concipiant, videlicet quibus tantum humoris colligitur, quantum iis quae purgantur, restare solet: quanquam non tanta copia, ut & foras possint perfluere. Nonnullae etiam dum profluunt men- ses, concipiunt, postea concipere nequeunt: quibus vulua statim a purgatione comprimitur. Sunt quibus praegnantibus etiam menstrua usque in postremum gerendi tempus eueniant:

G. ἰλίως
 Mercur.
 Var. li. 3.
 c. 4.

quibus accidit vt parua pariant, & proles aut minus vitalis, aut infirma procreetur. Multis etiam desiderio coitus (quo vel iuuenilis ætatis ratione, vel quia longo tempore abstinuerint, tenentur) descendunt vteri: & menstrua sæpe ter in mense citantur, donec concipiant: quo facto ascendunt, & suo situ constituuntur. Nonnunquam, etfi cætera bene se habet vterus, humidus tamen est. Respuit semen genitale si humidus sit. Omnium autem animalium (vt antè dixi) mulieribus inter feminas plurima hæc purgatio euenit. Nam iis quæ non pariunt animal, nihil tale mouetur, propterea quòd hoc materiæ superuacuum vertitur in corporis alimentum. Sunt enim nonnulla maribus suis maiora: atque etiam aliis in corticem, aliis in squamam, aliis in frequentiam pennarum absumitur. Terrestribus quoque animal parientibus, in pilos & corpulentiam transit: homo enim læuior cæteris est: atque etiam in vrinam diuertitur. plurima enim ex cæteris largius mingunt, & crassius. at mulieribus vice eorum quæ dixi, omnium quantum superuacuum sit, in purgationem mensium vertitur. Quod in maribus quoque simili fieri modo percipimus, seminis genitalis ratione. Plurimum enim omnium animalium emittit, comparatione dico magnitudinis suæ. Et verò inter ipsos mares, qui humidiores natura sunt, nec valde carnosì, plus reddunt: atque etiam plus candidiores, quàm fuscì. Nec secus in mulieribus fit: corpulentis enim multum menstrui excrementi in corporis alimentum transit. Et in vsu quoque rei venereæ candidiores sua natura plus quàm fuscæ, euaporant. Præparatur hoc amplius vsu ciborum humidorum & acrium.

CAPVT III.

De indicis conceptionis, & quot dierum spatias, quot item fœmina in vtero mouentur: deque abortionibus.

Indicium mulierem iam concepisse, E cum statim à coitu locus siccescit. Fit certè, vt si oris, quo concipitur, labra sunt læuia, inepta sint ad conceptum: labitur enim, & effluit semen. Nec verò si crassa sunt, commodè vsu præstant. Sed si ad digiti tactum asperiuscula, & hærentia sint, atque etiam si tenuiora, ita commodè ad conceptionem habent. Talis igitur præparandus est vterus, qui concipiat. Quòd si facere ne concipiat, placet, contra agendum est: Tom. II.

ΚΕΦΑΛ. γ.

Τίνα σημεῖα τῆ στυφληφέναι τὰς γυναῖκας, & τὰ αὐταῖς μὲν τὸ σὺλληψιν συμβαῖνοντα, καὶ παρὶ ἐκπεσομοῦ.

Γίνεται ὅ σημεῖον τῆ στυφληφέναι τὴν γυναῖκα, ὅταν διθύς ἄρῃται μὲν πλεῖστα ὁ τόπος ξηρός. ἀν μὲν οὖν λεία τὰ χεῖλη ἢ τὸ σωματος, ὅτε λεία συλλαμβάνει σπυλιδαίη γὰρ ἔσθ' ἀπὸ παχέα. ἀν δὲ ἀπλομυρῶ τὰ δακτύλα τραχύτερα ἢ, καὶ ἀντεχέ, & ἀν λεπτὰ τὰ χεῖλη, τότε διχαιρῶς ἔσθ' παρὸς τὸ σὺλληψιν. παρὸς μὲν ἂν τὸ συλλαμβάνειν, ποιαύτως δεῖ χαλασθῆναι τὰς ὑφείρας. παρὸς ὅ τὸ μὴ συλλαμβάνειν, τὸ ἀντιπῶν.

A συμβαῖν δὲ τοῖς αὐταῖς φασὶν ἴκτειν, καὶ ἢ μὴ σὺλλεῖν εἰς αὐξίαν, ἢ ἀδενῆ τὰ ἐκ γονα γνεῖσθαι. πολλὰς δὲ καὶ δὴ τὸ δεῖσθαι τὴ στυφλοσύνης, ἢ δὴ τὴ νεότητα, καὶ τὴ ἡλικίαν, ἢ δὴ τὸ χροῖον ἀπέχεσθαι πολὺ, καὶ τὰ βαινοσοῖν αἰ ὑφείρας καί τω, καὶ τὰ γυναικεία γὰρ πολλάκις τὴς ἑμηνός, ἕως ἀπὸ συλλάβωσι. τότε ὅ ἀφῆρῃται πάλιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τὸν οἰκείον. εἴσοτε δὲ, * καὶ ἂν δὲ συμβῆ ἔχουσα, τύχη δὲ ὑγρὰ οὖσα, σποφυσῶ τῆ ἀπέρματος τὸ ὑγρῶτερον. πῶντων δὲ τῆ ζώων (ὡσπερ εἴρηται καὶ παρὸς τῶν) τῶν γυναικῶν μᾶλλον τῆ δὴ τῶν θηλειῶν ἢ κατὰ τοὺς γίνεται πλείστη. τοῖς μὲν γὰρ μὴ ζωοτοκοῦσιν, ὅσθεν τοιοῦτον ὅπι συμβαῖν, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον παρὶ τῶν τρέπεσθαι εἰς τὸ σῶμα. μείζω τε γὰρ ἔνια τῆ δὴ τῶν εἰσὶ. καὶ ἐπὶ τοῖς μὲν εἰς φολιδας, τοῖς δὲ εἰς λεπίδας, τοῖς ὅ εἰς τὸ τῆ τῶν ἀναλίσκεται πλήθος. τοῖς δὲ περὶ τὰς ζωοτοκοῖς, εἰς τε τὰς τείρας καὶ τὸ σῶμα, (λεῖον γὰρ ἀνδρῶπος ἔστι μόνον,) & εἰς τὰ οὖρα. παχέαν γὰρ τὰ πλείστα καὶ πολλὰ τὰ ποιαύτα ποιεῖται τὴ * ἐκκρίσιν. τῶν δὲ γυναικῶν, ἀπὸ τούτων τρέπεσθαι τὸ παρὶ τῶν εἰς τὴν κατὰ τοὺς οἰκείους ὅμοιος δὲ ἔσθ' ἔσθ' ὅτι δὴ τῶν εἰσὶ. πλείστον γὰρ, ὡς καὶ τὸ μέγεθος, ἀφίσι ἀπέρμα τῆ δὴ τῶν ζώων ἀνδρῶπος. δὴ καὶ λεῖον τῆ ζώων ἔστιν ἀνδρῶπος. καὶ αὐτῆ δὲ οἱ ὑγρῶτεροι τῶ φύσας, & μὴ πολὺ ἀρχει λεία, καὶ οἱ λιχύτεροι δὲ, τῆ μερῶν. καὶ ὅπι γυναικῶν δὲ τὸν αὐτὸν ἔσθ' ὅπι τῶν εἰσὶ πορβύεται εἰς πλεῖστον ἔσθ' ὅπι τῶν εἰσὶ πολὺ τὴ * ἐκκρίσεως. καὶ ἐν τῶν οἰκείων δὲ τῆ ἀφῆρῃσι, ἀν λιχύτεραι πλεῖστον φύσιν ἔσθ' ἐκκρίσει μᾶλλον τῆ μῶν. ποῖς δὲ τῆς ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ποιαύτως πλεῖστον οἰκείων μᾶλλον.

Vulgo
καὶ μὲν
perperam.

κ. ἐκκρίσις

Ga ἐκκρίσεως. melius. nam ἐκκρίσις mulierū aliud sunt: de quibus c. seq.

ἀνὰ γὰρ ἢ λεία τὰ χεῖλη, ἢ συλλαμβάνει δὲ ἔνια, ἢ
 ἵνα τὴ μήτρας πρὸς τὴν πύλην τὸ σπέρμα, ἀλείφου-
 σιν ἐλαίω κεδρίνω, ἢ ψιμμουθίω, ἢ λιβυωτάδ,
 διέντες ἐλαίω. εἰάν τ' ἐπὶ τὰ ἑμμεῖνη ἡμέρας,
 φανερόν ὅτι εἰληπταί. αἱ γὰρ καλοῦ μύρου ἐκρύ-
 στες, ὡν αὐταὶ γίνονται τὴν ἡμέρας· αἱ δὲ καθαί-
 ρες, φοιτῶσι τὴν πλείστας ὅτι πῖνα χρόνον συ-
 νελήφουσας· ὅτι μὲν τὴν θηλειῶν, τριῶν ἢ ἡμέ-
 ρας μέγιστα· πρὸς τετραράχοντα δὲ, ὅτι τὴν
 ἄρρῆνων. καὶ μὲν τὴν τοῦ κείνου δὲ αἱ καθαίρσεις βί-
 λονται τὴν αὐτὴν ἄριθμὸν ἀποδιδόναι τούτων· οὐ
 μὲν δὲ ἀκριβοῦσι γε πάσας ὁμοίως. μὲν δὲ τὴν
 σύλληψιν καὶ τὰς ἡμέρας τὰς εἰρημύνας, ὅσκιπ
 καὶ φύσιν, ἀλλ' εἰς τοὺς μαστοὺς πέπειται, καὶ
 γὰρ γάλα. ὅτισημαίνε δὲ τὸ πρῶτον μικροῦ τε
 ἔραχιαδὲς ὁ γάλα ὡς τοῖς μαστοῖς· ὅταν δὲ
 συλλάβωσιν, αἰσθητοὺς μέγιστα εἰληνεῖται τὴν λα-
 γρῶσιν· οἷαίς γὰρ γίνονται πληρέστεραι βύθους·
 μάλλον δὲ ὅτι δὴ λωσ τὴν συμβαίνε τὴν ἰσχυαίς·
 ἔπειτα τὴν βουβασίν. ὅτι μὲν τὴν ἄρρῆνων, ὡς
 ὅτι τὸ πολὺ ὡς τὰ δδξίω μάλλον πρὸς τὰς τετ-
 ταραράχοντα γὰρ ἢ κινήσεις, τὴν δὲ θηλειῶν, ὡς ὅτι
 ἄρρῆνων, πρὸς ἐννεήκον ἡμέρας· ἢ μὲν δὲ
 ἀκρίβειά γε τούτων ὁ δὲ μίαν ὑποληπτόν·
 πολλὰς γὰρ θηλυτοκούσας, ἢ κινήσεις ὡς δδξίω
 γὰρ, ἔπειτα ὡς τὰ ἄρρῆνων ἄρρῆνων· ἀλλὰ τὰ ὅσα
 καὶ τὰ ριαῦτα πόρυτα, ἀφαιρέσει ὡς ὅτι τὸ πολὺ
 καὶ τὸ μάλλον καὶ τὸ ἥπιον. πρὸς δὲ τὸν χρόνον
 τῶν ἔραχιαδὲς τὸ κύημα· τὸν δὲ ἔμπεραθεν,
 ἀναρθεῖν σιμῶσθηκε κρεῶδες· * καλοῦνται δὲ
 ἐκρύστες μὲν αἱ μέγρι τὴν ἑπτά ἡμερῶν, ἀφα-
 ροραί. ἐκ τρωσμοί δὲ, αἱ μέγρι τὴν τετρα-
 ράχοντα καὶ πλείστα ἀφαιρέται τὴν κομη-
 των ὡς αὐταὶς ἡμέραις. τὸ μὲν οὖν ἄρρῆνων,
 ὅταν δὲ ἐλθῆ τετραράχοντα, εἰάν μὲν εἰς
 ἄλλο ἢ ἀφ' ἧς, ἀφαιρέται τε καὶ ἀφαιρίζε-
 ται· ἐὰν δὲ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, σιμῶσθη οἷον
 ὡς ὕδατι. τούτου δὲ ἀφαιρέσθαι, φαίνεται ὅτι
 ἔμβρυον τὸ μέγιστος ἢ λίαν μύρμηξ τὴν με-
 γάλων· τὰ τε μέρη δὴλα, τὰ τε ἄλλα πόρυτα,
 καὶ τὸ αἰδοῖον· καὶ οἱ ὀφθαλμοί, καθαίρει ὅτι
 τὴν ἀμῶν ζώων, μέγιστοι. τὸ δὲ θῆλυ, ὅτι μὲν
 ἀνὰ ἀφαιρέσει ὡς τὴν τριῶν μύλων, ἀδιαρ-
 ρητον ὡς ὅτι τὸ πολὺ φαίνεται· ὅτι δὲ ἀνὰ ὅτι
 γὰρ τὴν τετάρτου μύλου, γίνεται ἐλασμένον, καὶ
 ἀφαιρέσει λαμβάνει τὴν ἀμῶν ἀφαιρέσει.
 τῶν μὲν οὖν πᾶσιν τὴν τελείωσιν τὴν μολίων
 βραδύτερον ἀπολαμβάνει τὸ θῆλυ τὴν ἄρρῆ-
 νος, ἔραχια μύλων γίνεται μάλλον τὴν ἄρρῆνων·
 ὅταν δὲ γίνονται, γὰρ τὸν τὰ θῆλα τὴν ἄρρῆνων,

A nam si labra sint lauiora , concipere ne-
 quit. Quamobrem nonnullæ , vt semen
 incidat, antè vuluam ex oleo iuniperino,
 aut ex cerusa, thuræue, excipientes, oleo
 illinunt. Sed si in septimum diem intus
 permanferit , conceptum iam esse cer-
 tum est : nam quæ effluxiones vocan-
 tur , intra tot numero dies fieri solent.
 Purgationes autem accedunt plurimis,
 cum conceperint , ad tempus quoddam,
 scilicet triginta dierum, maximè si con-
 cepta fœmina est : quadraginta , si mas.
 A patru etiam purgationes eodem dierum
 numero consequi volunt , quamquam
 non æquè ita diligenter eueniunt. at
 verò post conceptum , & dies quos
 modò dixi , non item secundum natu-
 ram inferius agitur , sed in vbera transi-
 tur, & lac efficitur. cuius nota inter initia
 exiguo quodam & ateneæ propemodum
 specie apparet in mammis. Cum iam con-
 ceperint, sentiunt præcipuè suis ilibus: hæc
 enim nonnullis statim pleniora efficiun-
 tur. quod iis quæ graciliores sunt , eui-
 dentius accidit. Inguina etiam sentiunt,
 C & conceptui argumento esse possunt.
 Mares fœtus magna ex parte circa qua-
 dragesimum diem dextro potius latere
 mouentur, fœmina sinistro, circiter no-
 nagesimum. Nihil tamen certi in his
 affirmari licet : multis enim ferentibus
 fœminam , motus agitur in dextro , &
 contra in sinistro , gerentibus matrem.
 Sed enim hæc & reliqua huiuscemo-
 di , vt differunt , eo quod magna ex
 parte , & magis minusue accidit , sic
 accepimus. Finditur etiam fœtus hoc
 eodem tempore , cum antè caruncula
 D informis constaret. Effluxiones vocan-
 tur , quæ intra septimum diem corru-
 ptiones incidunt. Abortiones autem,
 quæ intra quadragesimum. Et quidem
 plurimi fœtus intra tot numero dies de-
 prauantur. Mas , qui quadragesimo die
 exierit , si in quoduis aliud mittatur ,
 diffunditur atque abolerur : sed si in a-
 quam frigidam, cogitur, consistitque, ve-
 luti in membranula : qua rupta , fœtus
 ipse apparet magnitudine formicæ ma-
 iusculæ , & membra iam inde discreta,
 E tum cætera omnia, tum genitalia constant:
 & oculi, quemadmodum in cæteris ani-
 mantibus, prægrandes. Sed fœmina, quæ
 intra tertium mensem eruperit, indistincta
 est : quæ autè quartum adeptæ est mensem,
 finditur , & reliquam distinctionis effigiem
 breuitempore accipit. Cùm itaque fœtus
 in vtero formantur, fœmina tardiùs quàm
 mas, perfectionem quarumque partium
 recipit, & sæpius in decimum mensem,
 quàm mas , protrahitur. Sed cùm in lu-
 cem prodierit, fœmina ocys quàm mas,

De gen.
 anim.
 lib. 3, c 9.

& accrescit, & ætate floret, & senectute maceratur, & magis quæ pluries pariunt, vt dictum iam est.

CAPVT IV.

De iis, quæ à conceptione ad partum vsque mulieribus eueniunt: quibus tempore pariunt, quòtque vno partu parere possint.

CVM semen conceperit vterus, statim se contrahit, donec ad septimum mensem ventum sit. Octauo iam adaperitur, atque dehiscit. Et partus, si viuit, descendit mense eodem. Sed si mortuus est, neque ipse descendit, nec vterus per id tempus dehiscit. idque indicium facit haudquaquam esse vitalem. Euenit profectò vt mulieres à conceptu corpus totum grauentur, & oculorum caligines, & dolores capitis moueantur: quæ aliis maturius, & ferè die decimo accidunt, aliis serius, prout magis minúsque ex materia superuacua tentantur. Nauseæ item & vomitus plurimas capiunt, & præcipuè quibus purgationes constituerint, necdum ad vbera transeant. Aliquæ igitur principio magis laborant, aliæ post, cum iam fœtus plenius creuerit. Sæpe etiam multas destillatio vrinæ ad postremum infestat: sed magna ex parte, quæ marem ferunt, facilius exigunt, minúsque pallent: contra quæ fœminam: sunt enim pallidiores, & grauius degunt. Multis etiam tumores exuberationésque carnis in cruribus incidunt: sed tamen contra etiam nonnullis contingit. Solent appetitus varij grauidis euenire, citòque commutari: quod picare quidam à pica aue denominant: & nimirum, cum fœtum sexus fœminei ferunt, auidius appetunt, minúsque re frui iam præfente, quam cupierint; possunt: fastidiunt enim statim, quod modò vehementer appetierant. Paucis contingit vt melius habeant, cum vterum gerunt, sed præcipuè tunc fastidiunt, tædiòque fatiscunt, cum fœtui capillus oriri incipit. Pili congeniti grauidis defluunt, paucioresque redduntur. Contra, qua parte pilos minimè habere solebant ea magis accipiunt. Plus etiam motus magna ex parte mas in vtero infert, quàm fœmina, & celerius prodit. fœminæ enim partus tardior est.

Α καὶ νεότητι καὶ ἀκμῶν λαμβάνει, καὶ γῆρας, καὶ μᾶλλον αἱ χρώματα πλείωσι τόχοις, ὡς ἔφ' εἶρηται ἄνω.

ΚΕΦΑΛ. Δ΄.

Τὰ πρὸς κούσας συμβαινόντα τὰς γυναῖκας καὶ πότε ἐπίσας τίκτουσι.

ΟΤΑΙ ἡ συλλαβὴ ἢ ὑτέρα τὸ σπέρμα, δι-
θύς συμμύει τῆς πολλῆς, μέγρι γέ-
νονται ἐπὶ μίωες τὰ δ' ὄγδοα χροσχοιοι.
Ἐ τὸ ἔμβρυον, εἰ ἢ γόνιμον, παρκαταβαίνει ὡς
ὀδὸν μίωι. τὰ δ' μὴ γόνιμα, ἀλλ' ἀπεπνιγμέ-
να ὀκταμίωα ἐν τοῖς τόχοις, οὐκ ἐκφέροσιν
ὀκταμίωα αἱ γυναῖκες, οὔτε παρκαταβαί-
νει κἄτω τὰ ἔμβρυα τὰ ὄγδοα μίωι, οὔτε αἱ
ὑτέροι ἐν τὰς χροσχοιο τῶν χροσχοιοσιν. ἀλλὰ
σημεῖον ὅτι οὐ γόνιμον, εἰ ἂν γῆται μὴ συμ-
πεσόντων τῶν εἰρημύων. μὲν δὲ τὰς συλλήψας,
αἱ γυναῖκες βαρυώον) τὸ σῶμα πρὸν, καὶ σκῆτοι
πρὸ τῶν ὀμῶν, ἔν τῇ κεφαλῇ γίνονται πόνοι.
ταῦτα δὲ τῶν μὲν θῆτιον ἔσχεδὸν δεκαταίαις γί-
νον), τῶν δ' βραδυτέρον, ὅπως δὴ τῶν οὐσῶν
ὡς περὶ ὄμα πῆσιν εἶ) μᾶλλον ἔητιον. ἐπὶ ἡ
ναυταὶ ἔμενοι λαμβάνουσι τὰς πλείστας, ἔ-
μέλιτα τὰς τριαυτάς, ὅταν αἱ τε καθάρσας
ἔωσι, ἔμῃπω εἰς τοὺς μῆσας τετραμυρία
ὄσιν. ἐνιαυτὸν οὐδ' ἀρξάνουσι μᾶλλον ποιοῦσι
τῶν γυναικῶν, ἐνιαυτὸν ὑτέρον, ἢ δὴ τῶν κῆματος
ἔχοντος αὐξήσιν μᾶλλον. πολλῆς δὲ ἔπολλῆς
ἔσραφείαι γίνον) τὸ τελευτῶν ὡς μὲν οὐδ'
ἔπιποπολὺ ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν αἱ τὰ ἀρρετα
κῆσας, ἔμᾶλλον μετ' ἐπιχροίας ἀφ' τελευτῶσιν
ἔπι δὲ τῶν θηλειῶν τῶν ἄνωτιον. ἀχρῶσται γὰρ
ὡς ἔπιποπολὺ, ἔβαρύτερον ἀφ' ἄρροι, ἔπολ-
λαῖς πρὸς τὰ σέλη οἰδήματα ἔἐπ' ἄρροι γίνον-
ται τῶν ἄρροι. ἔμῶν δὲ οἰσῶν γίνονται ἔπα-
νητῶν τῶν εἰώθασιν δὲ τῶν κῆσας αἱ ἔπι-
θημῖαι γίνεσθαι πρὸς ὄμα παῖ, καὶ μετὰ ἀλλ-
λεῖν ὄξέως. ὁ καθ' ὄσιν τινες κιασῶν. καὶ ἔπι
τῶν θηλειῶν ὄξύτεροι μὲν αἱ ἔπιθημῖαι. πα-
ραγνομύων ἡ, ἢ τῶν διωδῶνται ἀπολαύειν.
ὀλίγας δὲ τῶν συμμύει βέλαιοι ἔχιν τὸ σῶμα
κῆσας, μάλιστα ἡ ἀσῶν), ὅταν ἀρξάν) τὰ
παῖδια τείσας* ποιῶν αἱ ἡ τείσας, τῶν μὲν κῆ-
σας αἱ μὲν συλλήψας γίνον). ἐλατῶσι, ἔσκαρῶ-
σιν ἐν οἷς ἡ μὴ εἰώθασιν ἔχιν τείσας, τὰ δὲ δα-
τυώσται μᾶλλον. καὶ κίνησιν ἡ πρὸς ἔχιν ἐν τῶ
ἔσκαρῶ) θῆτιον, τὰ δὲ θηλεα βραδυτέρον.

Malim
εὐρ. sed
& πιν
legi po-
test.

κὺ ὁ πόρος ἐπὶ μὲν τοῖς θήλεισι, σίωχης κὺ νω-
 θεστέρος· ἐπὶ δὲ τοῖς ἀρρέσιν, ὅξιν μὲν, πολ-
 λῶ δὲ χαλεπώτερος. αἱ δὲ πλησιάζουσαι πρὸς
 τὸ τόκων τοῖς ἀνδράσι, θάττον τίκουσι. δοκοῦσι δὲ
 ὠδίνην αἱ γυναιχες ἐνίοτε οὐ γινώσκουσιν ὠδίνος·
 ἀλλὰ δὴ τὸ πλεῖον κεφαλῶν ἐρέφην τὸ ἔμβρυον,
 φαίνοι ὠδίνος δὲ χεῖρ τῆτο γίνεσθαι. τὰ μὲν οὖν
 ἄλλα ζῶα, μοναχῶς ποιεῖται τὸ τὸ τοῦ τελεῖω-
 σιν· (εἰς γὰρ ὡρεται τὸ τοῦ χρόνος πᾶσιν) ἀν-
 θεσπῶ δὲ πολλοὶ μόνω τὸ ζῶων. κὺ γὰρ ἐπιάνθη-
 να, κὺ ὀκτάμηνια κὺ ἐννέαμηνια γίνονται, κὺ δε-
 κάμηνια δὲ πλεῖστον· ἐνιαυτῶν δὲ ἑπτὰ μῆσιν ὀκτώ-
 κημιον· ὅσα μὲν οὖν ἔσονται πρὸς
 τετρατὸν ἐπιάνθησιν, ὅσων οὐδαμῆ διώεται
 ζῆν· τὰ δὲ ἐπιάνθησιν, γέννημα γὰρ πρὸς τὴν
 ἀσθενῆ δὲ τὰ πολλά· δὲ κὺ ἀσπαραγοῦσιν ἐρείοις
 αὐτῶν· πολλά δὲ κὺ τὸ πόρων ἐνίοτε ἐξέρχονται,
 οἷον ὠτων κὺ μυκτῆρων· ἀλλ' ἐπαυξασθῆναι
 διαρροῦται, κὺ βιοῦσι πολλά κὺ τὸ ποιούτων. τὰ
 δὲ ὀκτάμηνια, πρὸς μὲν Αἴγυπτον, κὺ ἐν ἐνίοτε
 τόποις, ὅπου δι' ἐκφορῆς αἱ γυναιχες κὺ φέρονται
 τε πολλὰ ῥαδίως, ἔ τίκουσι, ἔ ἡνωμένα δύ-
 ναται ζῆν, καὶν τετρατάδην ἡμῆ). ἐν αὐτῶ μὲν οὖν
 ζῆ τὰ ὀκτάμηνια καὶ ἐκτρέφεται· ἐν δὲ τοῖς
 πρὸς τὴν Ελλάδα τόποις, ὀλίγα κάμπτου σῶ-
 ζεται, τὰ δὲ πολλά ἀπόλλυται. ἔ δὲ τὸ ἑσπέρην
 ψιν, καὶν σαθῆ πηρομίζουσι ὅσα ὀκτάμηνια εἶναι
 δὲ * γένηται μὲν, ἀλλὰ λαθεῖν ἐαυτῶν αἱ γυναι-
 χες συλλαβοῦσαι πρὸς τετρατὸν. ποιοῦσι δὲ αἱ γυ-
 ναῖχες μέγιστα τὸν μῆνα τὸν τέταρτον, καὶ τὸν
 ὄγδοον, κὺ εἰς ἀσπαραγοῦσιν τετάρτῳ ἢ ὄγδοῳ
 μῆνι, ἀσπαραγοῦσιν κὺ αὐτῶ ὡς ἐπιτοπολύ·
 ὡς τ' οὐ μόνον τὰ ὀκτάμηνια οὐ ζῆν, ἀλλὰ καὶ
 ἀσπαραγοῦσιν αἱ τίκουσαι κινδυνώουσι. τὸν
 αὐτὸν ἔσπον δοκεῖ λαθεῖν κὺ ὅσα φαίνεται ἡ-
 κτεσθαι πολυχρονιώτερον ἢ ἐνδοκα μῆσιν.
 κὺ γὰρ πούτων ἢ τὸ συλλήψεως δὲ χεῖρ λαθεῖν τῶν
 γυναιχες. πολλάκις γὰρ πνέμα τικτῆν ἡγομέ-
 νων ἔμπεσθαι τὸ ὑπερῶν, μὲν τῶν πλησιάζου-
 σαι ἔ συλλαβοῦσαι, ἐκείνῳ οἷον) τὸ δὲ χεῖρ
 εἶναι τῆς συλλήψεως, δι' ἃ ἐξέρχονται τοῖς ση-
 μείοις. ὅ δὲ δὴ πλεῖστον τὸ τόκων τὸ τελεῖωσας,
 πρὸς τὰλλα ζῶα τοῖς ἀνθρώποις αὐτῶν ἐχθρῶν
 τὸ δὲ ἀσπαραγοῦσιν κὺ τὸ μὲν, μονοτόκων ὄντων, ἢ δὲ
 πολυτόκων, ἐπαμφοτερίζεται τὸ γένος δὲ τῶν ἀν-
 θεσπῶν. τὸ μὲν γὰρ πλεῖστον, καὶ πρὸς τοῖς
 πλείστοις, ἐν τίκουσι αἱ γυναιχες, πολλάκις δὲ
 καὶ πολλαχῶς διδύμα, οἷον πρὸς Αἴγυπτον.
 τίκουσι δὲ καὶ τετὰ καὶ πέτλαρα, πρὸς ἐνίοτε
 μὲν κὺ σφόδρα τόποις, ὡς πρὸς εἴρηται πρὸς τετρατὸν.

γρ. ἡλικί-
 μῆνοι,

A Dolor etiam ex foemina continuus, sed
 obtusior: ex mare acer, & longè mole-
 stior. Quæ paulò ante partum concum-
 bunt, faciliùs pariunt. Parturire interdum
 mulieres videntur, cùm tamen tempus
 non sit, sed quoniam foetus inuertit suum
 caput, ideo initium hoc esse parturiendi
 videtur. Sed cùm cætera animalia omnia
 singulari ac simplici modo partum suum
 perficiant (vnum enim pariendi tempus
 statutum omnibus est) homini vni multi-
 plex datum est: nam & septimo mense, &
B octauo, & nono parere potest, & quod plu-
 rimum decimo, nonnullæ etiam undeci-
 mum tangunt. Foetus, qui maturius,
 quàm septimo mense prodeat, nullo pacto
 vitalis est. Qui septimo, vitalis quidem
 hic primùm exit, sed magna ex parte in-
 firmior: quamobrem cunabulis ex lana
 eum obuoluunt, & fasciis alligant.
 Meatus etiam nonnulli infissi, vt au-
 rium, aut narium, sæpenuero gene-
 rantur: sed accrescenti articulantur in-
 fanti, & demum suam formam reci-
 piunt: & plerique de his quoque septi-
C mo natis viuere atque adolefcere pos-
 sunt. Qui autem mense octauo nas-
 cuntur, viuere, ac adolefcere in terra
 Ægypti possunt, & quibusdam aliis
 in locis, vbi mulieres fertiliores sunt,
 multòsque simul facilè & ferunt, & pa-
 riunt etiam si monstrofi sint. Sed
 locis Græciæ multi intereunt, nec nisi
 perpauci seruantur. Vnde fit, vt si
 quis seruetur, non octauo mense na-
D tus existimetur, sed mulierem sui
 conceptus initium latuisse. Infestantur
 maximè mulieres mense quarto,
 octauoque. Et si vel quarto, vel oc-
 tauo foetus perierit, ipsæ quoque ma-
 gna ex parte intereunt. Itaque fit,
 ne solùm mense octauo nati non vi-
 uant, sed etiam ipsis emortuis, pe-
 riculum, quæ pariunt, subeant. Si-
 mili modo, & qui diuturniores, quàm
 undecimo mense, nasci videntur, latere
 putantur. Latet enim mulieres conce-
 ptus initium, si cùm antè inflatus fue-
 rit vterus, vt sæpe accidit, post coierint,
E atque conceperint. Hoc enim princi-
 pium esse sui conceptus existimant,
 quod simile indicium attulit. Ita mul-
 tiplex perficiendi tempus pariendique di-
 uersum homini datum est. Et cùm alia
 singulos pariant, alia plures; genus hu-
 manum in ancipiti est. Nam quod plu-
 rimum, & locis plurimis agitur, mulie-
 res singulos singulæ pariunt. Sed sæpe &
 locis plerisque geminos etiam, vt in terra
 quoque Ægypti fieri certum est. Pariunt
 etiã tres, & quatuor. Et quidem locis non-
 nullis valde ita fit, quod dictum iam est,

sed quinque cum plurimum nascuntur. Iam enim hoc pluribus euenisse conspectum est. Et quædam viginti partibus quatuor edidit: quinos enim singulis partibus enixa est, maiorque eorum pars enutriti & adulescere potuit. Et cum in cæteris animalibus gemini nati, etiam si mas & fœmina sint, nihil minus enutritantur, seruaturque, quàm si mares ambo, aut fœminæ sint: in genere certè humano pauci gemini seruantur, si alter mas sit, alter fœmina. Mulier & equa omnium maximè animalium grauidæ coitum patiuntur: cætera vbi grauida fuerint, fugiunt mares, ea scilicet quorum natura superfœtare more leporis recusat: verum equa nunquam superfœtat, sed magna ex parte vnum tantummodo generat. at verò in muliere rarò quidem euenit vt superfœtet, sed factum tamen aliquando est. Qui itaque longo post tempore sint concepti, nihil perfici possunt: sed præmaturius dolorem, quo ipsi & primus fœtus intereat, mouent. Iam incidit vt facta corruptione duodecim superfœta puerperia egererentur. at verò si proximè à primo conceptu secundus sit factus, absolui edique potest, quod superfœtarit, vt quasi gemini nasci videantur: quomodo Hercules & Iphiclem procreatos esse fabulantur. Nam id etiam constitit adulterâ quadam, quæ alterum suo marito, alterum adultero similem peperit. Iam & cum geminos quædam ferret, tertium sepeperit: & cum tempus pariendi iustum iam esset, primos vitales peperit, tertium quinto mense elisit, qui statim mortuus est: altera cum primum septimo perperisset, qui mortuus est, mox duos iusto mensium numero edidit, qui vixerunt. Quædam etiam sub abortu conceperant, atque alterum abegerunt, alterum continuerunt, pertuleruntque ad partum. Plurimis si concubuerint mense octauo, infans mucore oppletus exit. Esculentorum etiam, quæ mater comedere, sæpe gerulus venit in lucem, & si sale immodicè vsa est, ipse sine vnguibus nascitur.

CAPVT V.

De lactis bonitate, & malignitate: deque menstruorum muliebrium sine.

Lac, quod ante septimum mensem contractum est, inutile est: sed simul infans natalis est, & lac esse vtile incipit: prius autem falsum etiam est, vt pecoris. Vino præcipuè cum vterum ferunt, plurimæ infestantur:

Α πλῆστα δὲ πικτεται πέντε τὸν ἄριθμόν. ἦδη γὰρ ὠπλαι τὸ γ' ὅτι πλῆθόνων συμβεβηκός. μία δὲ πῖς ἐν τέτταρσι τοκοῖς ἔτεκεν εἰκοσιν· αἰὰ πέντε γὰρ ἔτεκε, ἔτα πολλά αὐτῷ ἐξετέραθη. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀγίοις ζώοις, καὶ ἢ πᾶσι διδύμα ἀρρέν ἐτὶ ἡλυ, ὅσῳ ἢ ἴσον ἐκτρέφε) γινόμενα ἐ σὺζ(ε) τ' ἀρρένων ἢ ἡλιθῶν· ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις, ὀλίγα σὺζ(ε) τ' διδύμων, εἰ ἢ τὸ μὲν ἀρρέν, τὸ δὲ ἡλυ. δὲ γ(ε) δ' ὀλίγα κύντα μάλιστα τ' ζώων γυνή καὶ ἵππων· ταὶ δ' ἀγία, ὅταν πληρωθῆ, φθῶν τρεῖς ἀρρένας, ὅσα μὴ πέφυκεν ὅτι κύντα, κατὰ τὸν δασύποιν· ἀλλ' ἵππος μὲν, ἀνὸν συλλαβῆ τὸ πρῶτον, ὅτι ὅτι κύντα γ' εἰς σκεῖται πάλιν· ἀλλ' * ἐν πικτεται μόνον ὡς ὅτι τοπολύ. ἐπὶ αὐτῶν πρῶτον ὅλιγα μὲν, γέρονε δὲ ποτε. ταὶ μὲν οὖν ὑπερὸν πολλῶν χροῖα συλληφθέντα, ὅσῳ ἢ λαμβάνει τέλος, ἀλλὰ πόνον ὡς χροῖα, σίω δὲ φθίρει τὸ πρῶτον πρῶτον. ἦδη γὰρ ἡμομῆς ἀφθορᾶς, καὶ δέκα σίω ἐβη ἐ δώδεκα ἐκπεσῖν τὰ ὅτι κύντα. εἰ ἢ ἐγγυς ἢ σὺλληψις ἐχέμετο, τὸ ὅτι κύντα ἐξέωεγαυ, ἔ πικτεται ὡς ὅτι διδύμα γυνή, κατὰ τὸν καὶ τὸν Ἰφικλέα καὶ τὸν Ηρακλέα μυθολογοῦσι. γέρονε γὰρ ἐ τῶν φανερόν. μοιχῶν μὲν γὰρ πῖς, τὸ μὲν ἐν τ' τέκνων, εὐκὸς ὅτι ἀδριῖ ἔτεκε, ὅτι, ὅτι μοιχῶ. ἦδη δὲ ἐ διδύμα κύντα πῖς, ἐπεκύνσε τεῖτον. ἡμομῆς ὅτι χροῖα τῶ κατὰ τὸν τος, τὰ μὲν, τελεόγωνα ὅτι χροῖα ἔτεκε· ὅτι, πέντα μίλων· καὶ τῶν ἀπέθανεν ὄγυς. ἐτέρα δὲ τῶ σίω ἐβη τεκούση, πρῶτον μὲν ἐπλάμιλων, ὑπερὸν δὲ δύο τελεόμύα τεκεῖν· καὶ τούτων ὅ μὲν, ἐτελεύτησε, ταὶ δὲ, ἐβίωσε. καὶ ἐκπίτρωσχυσα δὲ τῶν, σίω ἐβη ἄμα· καὶ τὸ μὲν, ἐξέβαλον, ὅ δὲ, ἔτεκεν. τῶ δὲ πλείσταις, εἰ ἢ συγγνώμῃται, κούσταις μτ' τὸν ὄγυον μίλωα, πείπλεον μύξωδους ὅ παμῖον ἐξέρχεται γλιχρότητος· καὶ τῶν ἐδεσμτ' ὅ τ' πρῶτον φερεμῶν, πείπλεον φάνεσται πολλάκις. ὅ αἰὶ δὲ δαμλετέρω χρισσῶν, ὅτι ἔχοντα γὰρ ταὶ παμῖα ὄνυχα.

ΚΕΦΑΛΑ Ε΄.

Περὶ γυναικείων γάλακτος, καὶ αἰεὶ ἀρχῆς καὶ παύλης τῶ τεκνοῦ καὶ τεκνοῦσται.

Τὸ ὅ γάλα τὸ γινόμενον πρῶτον τῶν ἐπλάμιλων, ἀχρηστὸν ὅστιν· ἀλλ' ἄμα ταὶ τε παμῖα γνῖμα, ἔ τὸ γάλα χρῆσιμον. ὅ τ' πρῶτον, καὶ ἡμῶν, ὡς πρῶτον τῶ πρῶτοις. μάλιστα δ' ἐν τ' κύντα ὅ οἶον ἀφθάνον) αἰ πλῆστα.

διαλύονται τε γὰρ, ἐὰν πίωσι, καὶ ἀδυνατῶσιν. Ἐπιπέσει δὲ τῆς τεκνοῦσας, ἔπειτα ἀρρεσι τῆς τεκνοῦσας, καὶ παύλα ἀμφοτέροις, ποῖς μὲν, ἢ τῆς ἀπέρματος παύσεως, ἢ τῆς ἡμερησίου. πάλιν ἔτι ἄλλοι μὲν γέννησιν ἀσθενῶν. ἡλικία δὲ τῆς μὲν ἀρχῆς, εἴρηται· παύεται δὲ τῆς γυναιξὶ ποῖς μὲν πλείστας τὰς κατὰ μῆνα παύσεως τετρακοιντα ἔτη· αἱ δὲ αὖ ὑπερβαλλόντων χρόνον τῆτον, διακρίνεται μὲν τῆς πεντήκοντα ἔτη· καὶ ἡδη δὲ τίνες ἔτερον· πλείω δὲ χρόνον ὁδοῦσιν.

A dissoluuntur enim, si biberint, atque debilitantur. Principium, & finis mulieribus prolis recipiendæ, maribus præbendæ, feminis, & menstruum emissio est. Sed neque cum incipiunt, statim prolifica sunt; neque cum desinunt, & iam pauciora sunt, & infirmiora. Quam ætate incipiant menstrua, & semen, dictum iam est. Sed desinunt plurimis menstrua circa quadragesimum annum: quod tempus quæ excesserint, iis ad quinquagesimum seruantur. Et iam nonnullæ eo tempore pepererunt: sed ultra hoc tempus nulla potest protrahere.

ΚΕΦΑΛ. 5.

CAPVT VI.

Τῆς τεκνογονίας διαφοραὶ, καὶ τῆς γυναικῶν ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος.

Vsq̄ueq̄uo maribus fit generandi facultas, & de prolis similitudine cum parentibus, vel cum aliis.

Οἱ δὲ ἄνδρες, οἱ μὲν πλείστοι, γυνῶσι μέγιστα ἐξήκοντα ἔτη. ὅταν δὲ ὑπερβαλλῶντα, μέγιστα ἐβδομήκοντα· καὶ ἡδη τίνες γεννηθήσονται ἐβδομήκοντα ἔτη ὄντες· συμβαίνει δὲ πολλοῖς καὶ πολλῆς γυναιξὶ καὶ ἀνδράσι μετ' ἀλλήλων μὲν σίωζεσθαι, μὴ διώκεσθαι τεκνοποιήσας, ἀλλ' ἀρρεσίν δέ. ὅ δὲ αὐτὸ συμβαίνει καὶ τῆς ἀρρενογονίας καὶ θηλυγονίας. εἰσὶν τε γὰρ καὶ γυναικῆς εἰσὶ καὶ ἄνδρες, οἱ μετ' ἀλλήλων μόνοντες, θηλυγόνοι εἰσὶν, ἢ ἀρρενογόνοι· διεζωγμένοι δὲ, γίνονται ποιωδύτοι. ἔτι δὲ ἡλικίας δὲ μετὰ βαλλοῦσι. νέοι μὲν γὰρ ὄντες μετ' ἀλλήλων, θήλεα γυνῶσι· παρῆστεροι δὲ, ἀρρενα. ποῖς δὲ καὶ ἐπὶ τούτων συμβαίνει ποιωδύτων. καὶ ἐπὶ τῆς γυνῆς δὲ ὅλως τὸ αὐτὸ· νέοις μὲν οὐσιν, οὐδὲν γὰρ, παρῆστεροι δὲ. οἱ δὲ, τὸ παρῆστον, ὑστερον δὲ γυνῶσιν ὁδοῦσιν. εἰσὶ δὲ τῆς γυναικῶν τίνες, αἱ μέγιστα μὲν συλλαμβάνουσι, ἐὰν δὲ συλλαβῶσιν, ἔκφερονται· αἱ δὲ, ποιωδύτων, συλλαμβάνουσι μὲν ῥαδίως, οὐ διώκεται δὲ ἔκφερονται. εἰσὶ δὲ καὶ ἄνδρες θηλυγόνοι, καὶ γυναικῆς ἀρρενογόνοι· οἱ καὶ τῆς Ἡρακλέους μυθολογίται, ὅς ἐν δύο καὶ ἐβδομήκοντα τέκνοις θυματέρα μίαν ἐγέννησεν. αἱ δὲ μὴ θυματέρα συλλαμβάνουσι, ἐὰν ἢ ἀπὸ θεραπείας συλλαβῶσιν, ἢ ἀπὸ οὐδὲν τινὰ σύμπτωσιν, ὡς ἐπιτοπολὺ θηλυτοχρῶσι μάλλον, ἢ ἀρρενοτοχρῶσι. πολλοῖς δὲ συμβαίνει καὶ τῆς ἀνδρῶν, θυματέροις γυνῶν, ὑστερον μὴ διώκεσθαι, ἔπειτα κατὰ τὸ αὐτὸ. γίνονται δὲ καὶ ἀσθενῶν ἀσθενῶν· οἱ δὲ καὶ τῶν καλῶν καλοῖ, ἔπειτα τῶν τυφλῶν τυφλοῖ, καὶ ὅλως τὰ πρῶτα φύσιν εἰσὶν ὁμοίωτες πολλαῖς, καὶ συμμίαι ἔχοντες συχρῆται, οἱ δὲ φύμαται καὶ ἔλας.

Mares plurimi ad sexagesimum generant: quem si excesserint, ad septuagesimum vsque procedunt. Et iam quidam annos septuaginta nati genuerunt. Euenit sanè multis & mulieribus, & viris, vt qui coniuncti inter se nequeant procreare, vbi dissociati se iungere cum aliis, queant. Quod idem in maris quoque aut fœminæ procreatione nimirum euenire certum est. Pletumque enim tum mulieres, tum viri, quamdiu cum eisdem iunguntur, fœminam tantum marẽve procreant, se iuncti autem, contrà. Ætatis etiam ratione immutantur, vt iuuenes inter se, fœminas generent, seniores facti, mares, aut contra. Ratio quoque generandi omnino discrimen hoc idem recipit, vt iuuenes nihil procreent, seniores iam incipient generare. aut contrà, vt qui antè possent, post nihil possint fœtificare. Sunt etiam aliquæ mulieres, quæ vix concipiant: sed si conceperint, perficiant, atque edant. alia contrà, facile quidem concipiunt, sed seruare non possunt. Sunt & viri, qui non nisi fœminam procreent: & mulieres, quæ non nisi marem, & contrà: vt de Hercule fabulantur, qui inter duos & septuaginta liberos, fœminam vnã tantummodo genuit. Quæ concipere nequeant, si vel cura adhibita, aut aliquo casu conceperint, fœminam magna ex parte pariunt potiùs quàm marem. Multis etiam viris euenit, vt cum antea possent generare, post nequeant, deinde rursus facultatem recipiant generandi. Gignuntur læsi quoque ex læsis, verbi causa, claudi ex claudis, & cæci ex cæcis. Denique similes sæpenumero in re, quæ præter naturam comitetur, & signa habentes sibi cognata hæreditaria, vt verrucas, vt næuos, aut cicatrices, aut quid aliud generis eiusdem.

Iam tale quid vel tertia prole post re-
 generatum est, vt cum quidam suo in
 brachio puncti notam haberet, filius
 non id retulit, sed nepos, ea corpo-
 ris parte nigritiem quandam habens con-
 fusam, prodiit. Sed raro hac eue-
 niunt. Integri autem ex mancis ne gignan-
 tur, nulla res obstat, & sapissimè ita agi-
 tur. Similes etiam aliqui parentibus, aut
 auis, suisque maioribus, generantur: ali-
 qui similitudinis nihil referunt. Reddi-
 tur etiam vel post plures eiusdem pro-
 sapia: vt in Sicilia, eius quæ adulte-
 rium cum Æthiope commiserat, filia
 non colorem patris Æthiopis retulit,
 sed qui natus ex hac est, is auum Æ-
 thiopem regenerauit. Fœminæ magna
 ex parte matri, mares patri proueniunt
 similes: sed fit etiam è diuerso, vt fœ-
 minæ patri, mares matri similes pro-
 creentur. Particulatim etiam similes
 fiunt, vt alia corporis parte similes sint
 patri, alia matri. Gemini vel dissimiles
 inter se nati iam sunt, sed plurimi ma-
 gna ex parte similes prodeunt. Nam &
 quædam cum septimo die à partu con-
 cubuisset, concepissetque, peperit simi-
 lem superiori quasi geminum. Naturæ
 etiam ratione alia sibi, alia suo marito
 similes generant, vt equa Pharfalia, co-
 gnomine Iusta.

A ἤδη δὲ ἀπέδωκε τῷ ποιούτων τῆ καὶ Διφ-
 τειῶν· οἷ, ἐχρὸς πίνος εἶδημα ἐν τῷ βα-
 χίονι, ὁ μὲν ὕος σὺν ἐχρὸς, ὁ δὲ ὑπόδις,
 ἔχον ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ συγκεχυμένον μέ-
 λαν· ὀλίγα μὲν γίνεται τὰ ποιάστα· τὰ δὲ
 πλείστα οὐ γίνεται, ἀλλὰ ὀλόκληρα ἐκ κρ-
 λοβοῶν, καὶ σὺδὲν ἀποτέτακται τούτων· καὶ
 εὐκότεις δὲ τοῖς γυνήσασιν, ἢ τοῖς αἰώθεν γρ-
 νῶσιν, ὅτε δὲ σὺδὲν σὺδὲν· ἀποδίδωσι δὲ
 καὶ Διφ· πλειόνων γυνῶν, οἷ ἐν Σικελίᾳ ἢ
 B τῷ Αἰθίοπι μοιχοδουίσα· ἢ μὲν θυγάτηρ,
 ἐχρὸς σὺν Αἰθίοπῃ, τὸ δὲ ἐκ ταύτης· καὶ
 ὡς μὲν ὅτιτο πολὺ τὰ θήλεα εὐοικε τῇ μη-
 τρι μάλλον, τὰ δὲ ἀρρένα τῷ πατρὶ· γί-
 νεται δὲ καὶ τριώδητον, τὰ μὲν θήλεα τῷ
 πατρὶ, τὰ δὲ ἀρρένα τῇ μητρὶ· ἐκ τῆς μέ-
 ρη δὲ γίνονται εὐοικῶτα ἄλλα μέρη ἐκατέρων.
 C τὰ δὲ δίδυμα ἤδη μὲν ἐχρὸς καὶ σὺν εὐοι-
 κῶτα ἀλλήλοισι, τὰ δὲ πλείστα καὶ ὡς ὅτιτο-
 πολὺ εὐοικῶτα· ἐπεὶ μὲν τὸν τόκον τις ἐβδο-
 μῆα συγνομῶν καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τὸ
 ὕστερον τῷ πρῶτῳ εὐοικῶς, ὡσπερ δίδυμον.
 εἰσὶ δὲ καὶ γυναικῆς εὐοικῶτα αἰσῶς γυνῶσαι·
 αἱ δὲ, τῷ ἀνδρὶ, ὡσπερ ἢ ἐν Φαρσάλῳ ἴπ-
 πος ἢ Διχῆα κελουμένη.

CAPVT VII.

ΚΕΦΑΛ. Ζ΄.

Quomodo semen genitale informetur.

Πῶς ἐν τῇ ὑτέρα μορφοῦται τὸ σπέρμα.

CVM semen genitale exit, spiritus
 antecedit, & quidem ipso exitu
 constat agi cum spiritu: nihil enim
 procul sine violentia spiritali proijci
 potest. Tum insinuaturn in utero, diu-
 que contentum membrana obducitur:
 quippe quod antè, quàm discernatur,
 exeat velut ouum in sua membranula
 coniectum, detracto putamine:
 membrana autem ipsa venis referta
 est. Omnia verò natatilia, tum pe-
 destria, tum etiam volatilia, siue
 animalis siue ouï forma proueniunt,
 simili modo gignuntur, nisi quòd
 alia umbilicum habeant vuluæ adhæ-
 rentem, videlicet quæ animalis for-
 ma enascuntur, alia ouo, alia v-
 troque modo, vt in quodam pi-
 scium genere: & alia quasi mem-
 branis continentur, alia secundis.
 Primum intra vltimum inuolucrum a-
 nimal gignitur, mox altera mem-
 brana obuclat, plurima quidem sui
 parte vuluæ adhærens, sed parte e-
 tiam seiuncta, & aquam continens.
 Humor autem inter has cruentus aquo-

D EΝ δὲ τῇ τῷ σπέρματος ἐξόδῳ πρῶ-
 τὸν μὲν ἡγεῖται πνῆμα· δηλοῖ δὲ ἢ
 ἐξόδος, ὅτι γίνεται ὑπὸ πνῆματος· σὺδὲν
 γὰρ ῥιπίζεται πῶρῳ αἰὲ βίας πνῆματι-
 κῆς· ὅταν δὲ λαβηται ὁ πνῆμα τῆς ὑτέ-
 ρας καὶ ἐλχρησθῆ, ὑμῶν περὶσταται· φαί-
 νεται γὰρ, ὅταν πείν διαρροῦσθῶσαι
 ἐξέλθῃ, οἷ ὡν ἐν ὑμῶν περὶεχόμενον, ἀφαι-
 ρεθέντος ἔσραχου· ὁ δὲ ὑμῶν, φλεβῶν
 μεσῶς· πῶρῳ δὲ καὶ πλωτῶ, καὶ περὶ αἰ,
 καὶ πῶρῳ, εἴτε ζωοποιεῖται ἢ ὡσοποι-
 E ται, ὁμοίως γίνεται· πλὴν τὸν ὀμφαλὸν
 τὰ μὲν πρὸς πῶρ ὑτέρα ἐχρὶ τὰ ζωοποιοῦμε-
 να· τὰ δὲ, πρὸς τῷ ὡρ· τὰ δὲ ἀμφο-
 τέρως, οἷ ὅτι γυνὸς πίνος ἰσθῦων· καὶ τὰ μὲν
 περὶεχρῶσιν οἷον ὑμῶν, τὰ δὲ, γυνὸν πε-
 ρεχρῶσιν· καὶ πρῶτον μὲν τῷ ἐσχάτου γο-
 εἰου ἐντὸς γίνεται τὸ ζῶον· εἴθ' ὑμῶν * πε-
 εἰ τῶτον ἄλλος, τὸ μὲν πλείστον πρῶτον πε-
 κῶς τῇ μητρὶ, τῇ δὲ ἀφεστῶς καὶ ὕδωρ ἔχων.
 μετὰ δὲ ἢ ὑγρῶς ὑδατῶδης, καὶ ἰσχυρῶ-

Politica li. 1. ca. 3.

Scrib: περὶ τῷ, sicut Ga. vel, & περὶ τῷ, vt sint plu- res ὑμῶν, atque hac ve- rior le- tio.

της η αιματωδης, ο καλουμυρος υπο τω A fufque est, quem mulieres proliferum vocant.

ΚΕΦΑΛ.

CAPVT VIII.

Πως αυξδνεται και εχ τα εμβρυα.

De alimento animalis in utero existentis, deque hominis statu in eodem.

ΑΥξδνεται τα ζωα πδντα, οσα εχ ομφαλον, αφο τω ομφαλω. ο δι ομφαλος, οσα μω κοτυληδονας εχ, προς τη κοτυληδονι προσπεφυκεν. οσα δε λειαν εχ πτω υτεραν, προς τη υτερα οπι φλεβος. και δε εχ εν τη υτερα, τα μω τετραποδα, πδντα εκ τετραμυρα και τα αποδα, πλαγια, οϊς ιχθεις. τα δε διποδα, συγκεκαμμενα, οϊς ορνις και ανθρωπος, συγκεκαμμενος. και ρινα μω μεταξυ τω ρινατω εχρουν, οφθαλμοις δε οπι τοις ρινασιν, ωτα δε εκποτις. εχει δε ομοιωσ πδντα τα ζωα πτω κεφαλω ανω τω προσπον αυξδνομυρα δε, και προς πτω εξοδον ορμωντα, κατω περιαγεται. και η ημεσις εστιν η εκ φύσιν, πασιν οπι κεφαλιω. συγκεκαμμενα δε και οπι ποδας γινεσθαι τω φύσιν. τα δε τω τετραποδων, εχει και περιτωματα, οταν ηδη τελειη, η υχρον, η σφυραδα. τα μω, εν τα εσχάτω τω εντερου. εν δε τη κοτι, ουρον. τοις δε εχρουν κοτυληδονας εν τη μητρα τω ζωων, ειει ερατοις γινονται αι κοτυληδονες, αυξδνομυρου τω εμβρυου, και τελος αφδμιζονται. ο δε ομφαλος, εστι κελυφος περι φλεβας, ων η αρχη εν τω υτερας εστι. τοις μω οτω εχρουντας κοτυληδονας, εκ τω κοτυληδωνων. τοις δε μη εχρουν, απο φλεβος. εισι δε τοις μω μαιζουσι, οϊς τοις τω βοων εμβρυοις, τεταρες αι φλεβες. τοις δε ερατοις, δυο. τοις ο παμπη μικροις, οϊς ορνις, μια φλεβ. τεινοσι δε εις τα εμβρυα, αι μω δυο, αφο τω ηπατος, η αι καλουμυρα πυλαι εισι, προς τω φλεβα πτω μεγαλιω. αι δε δυο, προς πτω αορτιω, η χριζεται, και γινεσθαι η αορτη δυο εκ μιας. εισι δε περι πτω συζγιασ εκατεραν τω φλεβων υμδρες. περι δε τοις υμδρας ομφαλος, οϊς ελυθεν αυξδνομυρων δ, αει μαλλον συμπιπτοισιν αυτω αι φλεβες. το δε εμβρυον αδριωομυρον, εις τε τα χριζεται, και εν αυω δηλον εστι κινουμυρον, και ενιοτε κωλιθδειται περι το αιδοιον.

AVgentur animalia omnia, quibus est umbilicus, per ipsum umbilicum. Hic acetabulis vulvae adheret, si sunt; sed si lauis sit vulva, ipsi vulvae adheret vena subiecta. Situs in utero quadrupedum omnium extensus est: expedum autem obliquus: ut pisicium: bipedum vero inflexus contractusque: ut avium. Homo etiam in semet conglobatus sic gestatur, ut nasum inter genua, oculos super genua, aures extra genua habeat. Omnibus æquè animalibus caput primum superius est: sed cum creuerint, & iam exitum appetant, deorsum deducitur. Ita fit ut omnibus partus secundum Naturam in pedes aut inflexo circumactoque corpore agatur. Quadrupedes vel excrementum iam inde habent & alui, & vesicæ, alterum in postremo intestini, alterum in ipsa vesica. Quibus in vulva acetabula sunt, foetu accrescente, acetabula ipsa subinde minuuntur, postremo abolentur omnia. Umbilicus autem velut putamen est circa venas, quarum origo ab utero est: aut acetabulis, si habentur, aut venæ commissa est. Sunt foetui maiori, ut boui, quatuor venæ, minori duæ, minimo vna, ut auibus. Pertinent duæ ad foetum per iecur, quæ, portas appellant, ortæ à vena maiori: reliquæ duæ, aorta quæ finditur, & duæ de vna efficiuntur. Vtramque venarum par membranulæ ambiunt, & membranulas ipsas ambit velut putamen umbilicus. Collabuntur subinde venæ, & quo foetus amplius creuerit, eo adductius ipsæ contrahuntur. Foetus autem grandescens caua vteri subit, vbi palpitans iam sentitur, & circa genitale parentis interdum voluitur.

A

CAPVT XI.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

De doloribus mulierum in partu, & quae facile quaeue difficulter pariant.

Cum mulieres parturiunt, dolores multas quidem in partes incumbunt, sed plurimis ad alterutrum femur. Caeterum quibus aluum tormina vehementer exercent, acerrime pariunt. Quae lumbos dolent, vix pariunt: quae inum ventrem, expeditius. Si mas nascitur, profluit sanies diluta pallidiuscula: sed si foemina: cruenta, verum ea quoque praehumida est. Sed fieri quoque potest nonnullis, vt eorum neutrum accidat. Caeteris animalibus partus non laboriosi eueniunt: minus enim cum parturiunt, infestari videntur. at mulieribus dolores vehementissimi incidunt, & praecipue stabilibus, & sellulariis, & quibus non bona latera sunt, neque facultas retinendi spiritus suppetit. Difficilius etiam edunt, si interea dum per vim retinent, coactae eruperint respirationem. Primum aqua illa subter cutem fusa, per foetus motionem, ruptis membranis effluit: deinde foetus, inuerso vtero, & secundis interna euoluentibus, foras venit in lucem.

CAPVT X.

De obstetricis cura, & de infantis exitu, de tarditate durationis osium, & dentium amissione.

Iam vero & obstetricis officium, pars ingenij perspicacisque intelligentiae est. Non solum enim difficultati partus opportunè expeditèque succurrendum est, sed etiam contra ea quae accidunt protinus agendum ingeniosè: & in secando deligandoque vmbilico infantis, prudentia requiritur, & peritia. Nam si simul secundae quoque exciderint: vellere vmbilicus cum secundis alligatur, superiusque praeciditur. Quae autem deligatum est, cohærescit, & pars continua decidit. Si copula amentumque dissoluatur, foetus sanguine effuso emoritur. Sed si secundae non statim cum foetu exciderint, dum intus ipse, foris autem infans est, deligato vmbilico secantur. Saepè visus est puer emortuus nasci, cum ei infirmo prius quam deligaretur vmbilicus, sanguis in vmbilicum, & circa efflueret. Sed iam aliqua obstetrices factae peritiores, reprimunt intro de vmbilico sanguinem, quo facto statim infans qui modò exanguis deficiebat, recreatur vitæque restituitur.

Tom. II.

Περὶ τῶν ὠδίνων, & περὶ τῆς δύστοκῆς ἢ δυσκοκῆς.

Οταν δὲ ὠδίνωσιν αἰ γυναικας, εἰς πολλὰ μὲν & διὰ ἀποσπείζονται αὐταῖς οἱ πόνοι. Ἰσὺς δὲ πλείστας, εἰς ὁπότερον δὴ τύχη τῶν μηρῶν. ὅσας δ' αὖτε εἴ τ' κριλίας σφοδρόταται γίνοντο πόνοι, αὐταὶ τάχιστα πικτοισι, καὶ ὅσας μὲν πλὴν ὀσφρῶν παρὰ γαστρί, μάλιστα πικτοισιν. ὅσας δὲ τὸ ἥπερον, τὰ χεῖρα. αὐτὰ μὲν οὖν ἀρρένοτοκῆ, παρ' ἐρχοῖται οἷον ἰχώρες ὑδαρῆς ὑπερχοῖ. ἐὰν δὲ θηλυτοκῆ, αἱματώδης ὑπερχοῖ δὲ οὖροι. οἷας μὲν τοὶ συμβαίνει περὶ τῶν ὠδίνων & ὀσφρῶν τούτων. τοῖς μὲν οὖν ἀμφοῖς ζώοις ὅσα ἔπιπτοι γίνοντο οἱ πόνοι, ἀλλὰ μετρωτέρως ἐπιπτοι ἔστιν ἐνοχλοῦν μὲν ἀπὸ τῆς ὠδίνων. τῆ δὲ γυναικῶν συμβαίνοσιν οἱ πόνοι ἰσχυρότεροι, & μάλιστα ἰσὺς ἐδραῖας, & ὅσας μὴ ἀπλωροῖ, μηδὲ διώσας τὸ πνέυμα κατέχον. δυσκοκῆ δὲ μάλιστα, & ἐὰν μεταξὺ ἀποπνέωσιν ἀποβίαζόμενα τὰ πνέυματι. παρ' οὖν μὲν οὖν ὑδρωφ' ὄξερχει * γινόμενον τῶν ἐμβρυῶν, καὶ ῥηγνυμένων τῶν ὑδρῶν. ἐπίστα δ' ἐμβρυον, ερεφομένων μὲν τῶν ὑπερῶν, καὶ τῶν ὑπερῶν τὰ ἔσω ὀκτὸς ἰσχυρῶς.

ΚΕΦΑΛ. Ι'.

Η τῆς μήτας ὀμφαλοτομία, καὶ τὰ τοῖς παισὶ τελεῖται συμβαίνοσιν.

ΚΑΙ τῆς μήτας ἢ ὀμφαλοτομία, μέγας ἔστιν ὀκτὸς ἀποχου ὀφθαλμίας. οὐ γὰρ μόνον περὶ τῶν δυσκοκῆς τῆ γυναικῶν τῆ δὲ χερσὶ δύνασθαι δεῖ βοηθεῖν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὴν συμβαίνοσιν ἀγγίοντι, καὶ περὶ πλὴν τῆ ὀμφαλοδ' ἀποδεσῖν τοῖς παισὶ. ἵνα γὰρ μὴ καὶ τὸ ὑπερον σίμνεκπέση, ἐλεῶ ἀποδεῖται ἀπὸ τῆ ὑπερῶ ὀμφαλῶς, καὶ ἀποτέμνε) αὐτὸν ἢ δὲ ἀποδεσῖν, συμφύε) τὸ ἴσιν ἐχέσ, ἀποπίπτε. ἐὰν δὲ λυθῆ τὸ αἷμα, ἀποθνήσκει, τῶ αἱματώδες ἐφρύνεσ, τὸ ἐμβρυον. ἐὰν δὲ μὴ σίμνεξῆ τῆ δὲ τῶν τὸ ὑπερον, ἔσω ὄντος αὐτῶ, τῶ παιδὶ δὲ ἔξω, ἀποτέμνεσ) ἀποδεθέντος τῶ ὀμφαλῶ. πολλὰ γὰρ δὲ ἐδοξε τεθνεῶς πικτεσ) τὸ παιδίον, ὅταν ἀσθενικῶ ὄντος, παρὶν ἀποδεσῖναι τὸ ὀμφαλῶν, τὸ αἷμα ἔξω εἰς τὸ ὀμφαλῶν & τὸ πέριξ τύχη ὄξερρυκῶς. ἀλλὰ τεχνικῶ τίνες ἢ δὲ τῶ μῆτων γρόμηναι, ἀπέθλιψαν εἰσω ἐκ τῶ ὀμφαλῶ, καὶ βίησ) τὸ παιδίον, ὅσας ἐξαιμον γρόμηνον παρ' οὖν, πάλιν ἀνεβίωσ) x. γινόμενον

ii

γίνονται δὲ, καθάπερ ἐλέγηται πρότερον, καὶ φύ-
 σιν ὅτι κεφαλῶν ἔτι παλάζωα. τὰ δὲ παι-
 δία, καὶ τὰς χεῖρας * καθάπερ τὰ μύδια καθά-
 πειρῶα τὰς πλάκας. ἐξελθόντα δὲ βίβης φησὶ πέται,
 ἔτι πρὸς τὰς χεῖρας. ἀφίσι
 δὲ πρὸς τὴν κεφαλὴν τὰ μύδια βίβης, τὰ δὲ δὴ ταχέων
 πρῶτα δὲ ἐν ἡμέρᾳ καὶ τῆτο τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν
 πλέον ἢ τῆ παιδός καὶ μέγιστος. ὁ καθύστερσιν αἱ
 γυναιχες μηκύνον. χροῖμα δὲ τούτου αἵματῶ-
 δες, ἔτι σφόδρα μύδια, καὶ πιττωδές. μὲν δὲ τῆ-
 πο, ἢ δὴ γαλακτώδες. ἀπὸ γὰρ βίβης ἔτι τὸν μα-
 σόν. πρὶν δὲ ἐξελθεῖν, οὐ φησὶ πέται τὸ παιδίον,
 καὶ δυσκοῦσης, τὴν κεφαλὴν μύδια πρὸς τὴν
 δὲ ὄλον σῶμα ἔχει ἐν τῷ. ὅσας δὲ αἱ ἐν ταῖς
 ἀποκαθάρσεσι πρὸς ἰσορρομῆσιν οἱ καθαρμοί,
 δυσπαλλὰκτότερα γίνονται τῶν ἐμβρύων. ἐὰν
 δὲ [αἱ] καθάρσεις μὲν τὸν τόχον ἐλαττοῦς γέ-
 νωνται, καὶ ὅσων μόνον αἱ πρὸς τὰς, καὶ μὴ δὴ
 τελέσωσιν εἰς τὰς τεσσάρων, ἰσχυροὶ τε
 μᾶλλον αἱ γυναιχες, καὶ συλλαμβάνουσι γὰρ
 τὸν. τὰ δὲ παιδία ὅταν γένωνται, πρὸς τεττα-
 ρακτὰ ἡμερῶν, ἐξηγησάτω μύδια, οὔτε γαλακ-
 οὔτε δακρυδὴ, νύκτωρ δὲ ἐπίτε ἀμφοῦ. ὅσδε
 κριζόμα τὰ πολλὰ ἀσθάνε. ὅ δὲ πλάσσει
 καθύστερ τῆ χροῖμα. αὐξάνομα δὲ αἱ εἰς ὅ
 ἐξηγησάτω μετὰ ἀλλή μᾶλλον. ἔτι ἐνυπνια-
 ζόμα δὴλον μύδια γίνε, μνημονεύει δὲ ὅτι
 τὰς φάρμακας. τοῖς μύδια ἄλλοις ζώοις ὅσδε
 μία * ἀφῶρα τὸ ὅσων, ἀλλὰ πρῶτα τετε-
 λεσμένα γὰρ. τοῖς δὲ παιδίοις τὸ βρέγμα * λυ-
 χόν, ἔτι πῆγν), ἔτι μύδια, ἐξόντα γίνεται
 ὀδόντας. τὰ δὲ παιδία, ἐβδόμῳ μύδια ἐξηγη-
 σάτω ὀδοντοφύει. φύει δὲ πρὸς τοῖς ἐμπερ-
 αίοις: καὶ τὰ μύδια, τοῖς ἀνωθεν πρὸς τὸν, τὰ
 δὲ, τοῖς κάτωθεν. πάντα δὲ γὰρ τὸν φύοισιν,
 ὅσων αἱ πῆγν θερμότερον, ἔχοισι τὸ γαλακ.

γρ. ἀφῶρα
 ἐπὶ men-
 dosè.
 G. λιπίι,

A Nascuntur, vt dictum est, secundum
 naturam cætera etiam animalia versa in
 caput: sed pueri manus quoque ad co-
 stas, porrectas extensasque habent. Qui
 cum exierint, vocem statim emittunt,
 & manus in os admouent. Excremen-
 tum etiam reddunt, alij statim, alij
 breui, sed omnes intra diem;
 quod excrementum pluris, quàm pro
 infantis magnitudine est. Papauerculum
 hoc mulieres vocant, colore cruentum,
 atque admodum nigrum, & piceum est,
 mox lacteum: iam & albidum reddi-
 tur. Sugit enim confestim vbera infans.
 Vocem antequam egrediatur, nunquam
 emittit, etiamsi cum difficulter egre-
 ditur, caput extet, corpus intus sit to-
 tum. Quibus purgationes partum anti-
 ciparint, difficilius liberantur: sed si à
 partu purgationes parcius sequantur,
 nec largius quàm primæ, neque ad qua-
 dragesimum diem perseuerauerint: effici-
 tur vt mulier validior sit, & celerius
 possit concipere. Infantes autem primis
 quadraginta diebus neque rident cum
 vigilant, neque lacrymantur: sed noctu,
 & per quietem vtrumque interdum fa-
 ciunt. Nec verò sentiunt magna ex par-
 te, cum scalpuntur. Plurimam huius
 temporis partem dormiunt. Cæterum in
 dies quo subinde auctiores fuerint, eo
 magis ad vigilandum immutantur. Som-
 niare etiam eos constat, sed serò me-
 minisse possunt imaginum. Cæteris qui-
 dem animalibus discrimen ossium nul-
 lum est, sed omnia perfecta iam inde
 à natiuitate proueniunt. at pueris fin-
 cipitur molle est, seròque duratur: &
 cum cætera animalia nascantur cum den-
 tibus, pueri septimo mense dentire inci-
 piunt. Primum edunt primores, alij su-
 periores prius, alij inferiores. Denique
 omnes maturius dentiunt, quorum nu-
 trices lac habent calidius.

Κ Ε Φ Α Λ. ια'.

C A P V T X I.

Τὰ μὲν τοῖς τόχοις συμβαίροντα ταῖς γυναιξί.

De aduentu lactis in muliere, & malo pilari, & de lactis duratione.

ΜΕΤΑ δὲ τοῖς τόχοις ἔτι τὰς καθάρ-
 σεις, τὴν γυναιξί τὸ γαλακ πληθύνεται.
 καὶ οἷας ῥέει ἢ μόνον καὶ τὰς θηλάς, ἀλλὰ
 πολλὰ καὶ τὸ μαστῶ. οἷας δὲ καὶ καὶ τὰς μασ-
 χάλας ἔτι διαμύουσι εἰς τὸ ὑστερον χροῖνον φρα-
 γαλίδες, ὅταν μὴ ἐκπεφθῇ, μηδὲ ἐξήθη ὑγρό-
 της, δὴ ἀπληρωθῇ. ἀπὸ γὰρ ὁ μαστῶς συμφορῶς
 ὅστιν ἔστω, ὡς καὶ ἐν τῷ πύματι γὰρ ὡς τρι-
 χα. πόνος ἐγίνε) ἐν τοῖς μαστοῖς. ὁ καθύστερσιν
 * βίβης ἔως αἱ ἢ ἀλβμάτη ἐξέλθη θλιβομένη,

Post partum, purgationesque, la-
 ctis copia excitatur, & non-
 nullis effluit non solum de papillis, sed
 etiam passim per vbera: aliquibus et-
 tiam per alas, edurantque in posterum
 globuli, quoties humor non coqua-
 tur, nec exeat, sed redundet. Vbera
 enim, tota fungosa ita sunt, vt
 si in poculo pilum fortè hauserit mu-
 lier, dolor moucatur in mammis quod
 malum pilare appellant, nec sedatur,
 donec pilus, vel pressus exeat sponte,

Qui ma-
 lint, τει-
 χῶν.

vel cum lacte exugatur. Seruatur lac donec mulier concipiat, tum desinit, atque extinguitur, tam in homine quam in quadrupedum viuiparo genere. Quamdiu lac emanat, purgationes magna ex parte non fiunt: magna, inquam, ex parte, quoniam iam quibusdam lactantibus facta purgatio est. Sed enim natura ita fert, ne humor locis pluribus simul erumpere soleat. Nam & mariscas habenti, deteriores accedunt purgationes: & quod in nonnullis accidit, cum de lapsus humor à lumbis per anum excernitur, antequam vterum subeat, idem euenit Quibuscūq; etiā purgationes nō fiunt, si inciderit vomitus, securiūs exigunt.

A η μὲν τῶν γάλακτος ἐκζηλασθῆναι. τὸ δὲ γάλακτος ἔχουσιν, ἕως αὐτῶν πάλιν συλλαβῶσι. τότε δὲ παύεται (ὡς ἐν ἐννύ), ὁμοίως ἐπὶ αὐθροπῶν (ὡς τῶν ἀλλων ζωοτόκων) καὶ τετραπόδων. τῶν γάλακτος δὲ ἐξιώντος, οὐ γίνονται αἱ καθαρήσας ὡς ἐπιτοπολύ. ὅτι ἤδη πρὸς ζηλασθῆναι ἐγγύς καθαρήσας. ὁμοίως δὲ ἀμφὸς πολλὰ καὶ ἐσυμβαιῖν ἢ ὁρμῆν τῶν ὑπερῆσας. ὅτι τῶν ἐχούσας αἱμορροΐδας, χεῖρας αἱ καθαρήσας ἐπιγίνονται. οἷα δὲ τῶν ἰσίων, ὅταν ἀπὸ τῶν ὀσφύος ἐκκρίθῃ, ὡς ἐν ἕξειν. B εἰς τὰς ὑτέρας, καὶ ὅσας δὲ αὐτῶν μὴ γινόμενων τῶν καθαρήσων, ἀμφὸς συμπεσῆναι ἐμέσας, ὅθεν βλάπτει.

CAPVT XII.

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ΄.

Pueros ut plurimum ante septimum diem conuulsione interire.

Περὶ σπασμοῦ τῶν παιδίων.

Solent pueri plurimi conuulsione exscipi, & præcipuè corpulentiores, & lacte vescentes copiosiore, crassiorēque, & nutritem lactentes succi plenam, & corpulentam. Nocet etiam ad hoc morbi genus vinum, magisque nigrum, quam album, & quod minus dilutum est. atque etiam ex cibis, qui inflent, plurimi obsunt: & si alius substiterit, nocuum est. Plurimi ante septimum diem intereunt. Vnde fit ut nomina septimo die imponantur, tanquam salutis iam pueri magis credamus. Plenilunio etiam infestantur hoc malo periculosius. Et si à scapulis conuulsio oriatur, in angusto spes est.

E Ἰωθε δὲ τὰ παιδία τὰ πλεῖστα σπασμῶς ἐπιλαμβάνονται, ἢ μᾶλλον τὰ βύβα φέρεται, ἢ γάλακτι χρώμα πλείονι, ἢ παχυτέρω, καὶ πίπτει δὲ ἀσθενῶς. βλαβερόν δὲ πρὸς τὸ πάθος, καὶ ὁ οἶνος ὁ μέγας μᾶλλον τῶν λευκῶν, καὶ ὁ μὴ ὑδαρῆς, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν φουσαδῶν, καὶ ἐὰν ἢ χειλίας τῆν τὰ πλεῖστα δὲ ἀναρῆται πρὸς τῆς ἐβδόμης. δὲ τὰ ὀνόματα (ὡς τότε πῆθεν), ὡς πτερούοιτες ἤδη μᾶλλον τῆ σωτηρίας. ἢ ἐὰν τῶν πηροσελλῶσις δὲ μᾶλλον πονοῦσιν. ἐπικίνδυνον δὲ καὶ ὅσοις τῶν παιδίων οἱ σπασμοὶ ἐκ τῶν νώτων ἀρχίζονται, * πρὸς ἰούσης δὲ τῆς ἡλικίας.

ARISTOTELIS STAGIRITÆ, de Historia Animalium,

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ , ΠΕΡΙ Ζῶων ἰσοείας,

LIBER VIII.

ΘΘ.

CAPVT I.

ΚΕΦΑΛ. Α΄.

De varietate actionum, & victus omnium animantium.

Περὶ διαφορῶν τῶν ἔργων καὶ βίου τῶν ζῶων.

GENERATIO, & reliqua animalium natura ita se habet. Actiones autem, & vitæ, pro moribus victūque differunt. Sunt enim vel in primis cæterorum animalium, vestigia morum animi: quamquam hæc apertius in homine discernantur. Inest urbanitas, feritas, clementia, acerbitas, fortitudo, ignauiā, metus, fidentia, ira,

E Α καὶ οὕτως αὖτε πλεῖστον [ἀλλῶν] φύσιν τῶν ζῶων καὶ πλεῖστον ἡμεροσιν, τῶν τοῦ ἔχθρον ἔσπον. αἱ δὲ πρὸς αἱετοὺς καὶ οἱ βίοι, καὶ τὰ ἤθη καὶ ἔσφας ἀφοφείρουσιν. ἐνεστὶ γὰρ ἐν τοῖς πλείστοις καὶ τῶν ἀλλων ζῶων ἴχνη τῶν αὖτε πλεῖστον ἡμεροσιν. ἀπὸ τῶν αὐθροπῶν ἔχθρον φανερωτέρας τῶν διαφορῶν. ἢ γὰρ ἡμεροσιν [καὶ ἀρετότης,] ἀρετότης καὶ χαλεπότης, καὶ ἀσθενείας, καὶ ἀσθενείας, καὶ φόβου, καὶ ἀσθενείας, καὶ θυμολίας.

καὶ πηλοῦργίαι, καὶ τὸ πρὸς τὴν ἀφροσύνην οὐκ ἐπιπέσει
 εἴνεκεν ἐν πολλοῖς αὐτῶν ὁμοιότητες, καθάπερ
 ὅτι τὴν μερῶν ἐλέγχουσι. τὰ μὲν γὰρ, ὅτι μᾶλ-
 λον καὶ ἡττον ἀφαιρέσει πρὸς τὸν ἀνθρώπον, ἢ
 ὁ ἀνθρώπος πρὸς πολλὰ τῶν ζώων. ἓνα γὰρ τὸ
 τοιούτων, ὑπερβαίνει μᾶλλον ἐν ἀνθρώπῳ. ἓνα
 δὲ, ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις μᾶλλον. τὰ δὲ, τὰ
 ἀνάλογον ἀφαιρέσει. ὡς γὰρ ἐν ἀνθρώπῳ τέχνη
 καὶ σοφία ἐπιπέσει, οὕτως ἐν ἄλλοις τῶν ζώων
 ὅτι τις ἕτερα ἰαυτή φυσικὴ δυνάμις. φα-
 νερώτατον δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον ὅτι τὴν παιδῶν
 ἡλικίαν βλέψασιν. ἐν τοῖς γὰρ, τὸ μὲν ὑπερβ-
 ἔξει ἐπὶ ἐσομένων ἐστὶν ἰδέειν οἷον ἰχθυὸς καὶ σπέρματι.
 ἀφαιρέσει δὲ ὅσον, ὡς εἰπεῖν, ἢ ψυχῆς τῆς τῶν
 θηρίων ψυχῆς καὶ τὸν χρόνον τῆτον. ὡς οὐδὲν
 ἀλογον, εἰ τὰ μὲν, ταῦτα, τὰ δὲ, τὰ ἀπλη-
 σια, τὰ δὲ, ἀνάλογον ὑπερβαίνει τοῖς ἄλλοις ζώοις.
 οὕτως ἐν τῷ ἀψύχῳ εἰς τὰ ζῶα μεταβάσει
 καὶ μικρὸν ἢ φύσις, ὡς τῆ σὺννεχία λαμβά-
 νειν τὸ μέγεθος αὐτῶν, καὶ τὸ μέσον ποτέρων
 ὅτι. καὶ [γὰρ] τῶν ἀψύχων γένος, τὸ τῶν φυ-
 τῶν πρὸς τὸν ὅτι καὶ τούτων ἕτερον πρὸς ἕτε-
 ρον ἀφαιρέσει, τὰ μᾶλλον δοκεῖν μετέχειν
 ζωῆς. ὅλον δὲ τὸ γένος πρὸς μὲν τὰ ἄλλα σώ-
 ματα σχεδὸν ὡς ἀπερὲς ψυχῶν. πρὸς δὲ τὸ ζῶον,
 ἀψύχον ἢ δὲ μεταβάσει εἰς αὐτῶν εἰς τὰ ζῶα,
 οὐκ ἐπιπέσει, ὡς ἀπερὲς ἐλέγξει πρὸς ἕτερον. ἓνα
 γὰρ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφαιρέσει ἂν τις πο-
 τερὸν ζῶον ἢ φυτὸν ὅτι. πρὸς ἀφαιρέσει γὰρ, ἢ
 χειρὸς ἰσχύος, πολλὰ ἀφαιρέσει τῶν τοιούτων.
 αἱ μὲν γὰρ πίνναι, πρὸς ἀφαιρέσει. οἱ δὲ σω-
 λῶες, ἀνασπασθέντες, οὐκ ἐπιπέσει ζῆν. ὅπως
 δὲ πρὸς τὸ γένος τῶν ὄφρα καὶ δέρμα, φυτῶν ὅτι
 καὶ πρὸς τὰ πορφυρικὰ τῶν ζώων. ἢ πρὸς ἀ-
 σπασίσεως, τὰ μὲν αὐτῶν, οὐδὲν σημεῖον. τὰ
 δὲ, ἀμυδρῶς ἢ τῶν σάματος ἐπίων ἀρκώδης
 ὅτι φύσις. οἷον τὰ τε καλούμενα τήθηα, καὶ τὸ
 ἀκαλήφων γένος. ὅτι ἀπόχως, πρὸς τῶν ὅτι
 τοῖς φυτοῖς. αἰεὶ δὲ καὶ μικρὰ ἀφαιρέσει, ἕτερα
 πρὸς ἕτερον ἢ δὲ φαίνε) μᾶλλον ζωὴν ἔχοντα
 ἢ κίνησιν. ἢ καὶ τὰς τῶν βίβιν δὲ πρὸς ἀφαιρέσει, τὸν
 αὐτὸν ἔχει ὅσον. τῶν γὰρ φυτῶν ἔργον οὐ-
 δὲν ὄνομα φαίνε), πλῆν, οἷον αὐτὸ, ποιῆσαι
 πάλιν ἕτερον, ὅσα γίνε), ἀφαιρέσει σπέρματος.
 ὁμοίως δὲ τῶν ζώων ἐπίων γὰρ, πρὸς τὸ γέ-
 νεσιν, οὐδὲν ὅτι λαβόντες ἔργον. ἀφαιρέσει αἱ μὲν
 τριαύται πρὸς ἀφαιρέσει, κρινὰ πρὸς τῶν εἰσὶ.
 πρὸς ἀφαιρέσει δὲ ἀσπασίσεως ἢ δὲ, περὶ τῶν ὄφρα,
 ἀφαιρέσει πρὸς τὸν ὄφρα, ἀφαιρέσει αὐτῶν οἱ βίβιν,
 ἢ πρὸς τῶν τῶν καὶ τῶν ἐν τῶν τῶν τῶν.

A malitia : atque etiam prudentiæ imago
 inest in multis, quemadmodum, cum
 de partibus docerem, exposui. Alia e-
 nim eo quod magis minusve habeant,
 comparatione hominis differunt : homo-
 que ipse cum multis aliis animalibus
 ita diffidet : quippe cum ali-
 qua ex his magis in homine habeantur,
 aliqua in cæteris animalibus latius : alia
 verò differant proportione. Vt enim in
 homine ars, sapientia, prudentia : sic
 in nonnullis brutis inest vis quædam
 eiusmodi altera naturalis. **C**onstat hoc
 ita esse planè argumento puerilis ætatis, in
 qua futurorum habituum quasi vestigia
 & semina videris : & tamen nihil per id
 tempus animam hominis differre à bel-
 luarum anima propè dixerim. Itaque ni-
 hil remotum à ratione est, si partim ead-
 em, partim similia, partim ex propor-
 tione in cæteris animalibus habentur. Sed
 adèò de inanimatis paulatim sensimque
 ad animata natura transit, vt continua-
 tione ipsa lateat eorum confinium &
 medium vtriusnam sit extremi. Iam ab-
Canimantium genere primum genus planta-
 rum est, earumque alia ab alia differt,
 eo quod magis vitæ particeps esse vide-
 tur. Vniuersum autem genus respectu cor-
 porum cæterorum, quæ anima vacant,
 ipsum quasi animal est : at respectu ani-
 malis, inanime esse videtur. Sed enim di-
 gressus hinc ad animalia continuus (vt mo-
 dò dixi) procedit. Sunt enim maris non-
 nulla, quæ ambiges animalne sint, an
 planta : hærent enim, & detracta com-
 plura id genus intereunt. Verbi gratia,
 pinnae adhærent, vngues euulsi viuere ne-
Dqueunt : denique genus vniuersum eor-
 um quæ testa integuntur, plantæ simile
 respectu gradientium animalium est. Quin
 & vis sentiendi ita habetur, vt aliqua nul-
 lum eius indicium præbeant, alia leui-
 ter, & petobscure sentire videantur.
 Nonnullorum natura corporis carnosa
 est, vt eorum, quæ tubera appellantur,
 aut vrticæ. at verò spongia omnino si-
 milis plantis est. Cæterum paruo quo-
 dam discrimine subinde alia præ aliis
 iam adipisci vitam motumque videntur.
E Quod idem in muneribus etiam vitæ
 percipere licet. Plantarum enim nullum
 aliud munus esse videtur, nisi quoad si-
 milem quæque sibi faciant alteram, vi-
 delicet quæ semine orientur. Sic anima-
 lium etiam quorundam nihil muneris præ-
 ter generationem acceperis. Vnde fit, vt
 eiusmodi actiones sint omnium commu-
 nes, sed procedente sensu, iam Veneri
 coitus voluptate vita eorum discrepat, atque
 etiam partus, nutriendæque prolis ratione.

ἀμφοτέρων γὰρ μετέληφε· καὶ γὰρ πλεῖστα λατ-
 τῶν δέχεται καὶ ἀφίκοι καὶ τὸν αὐτὸν, καὶ τὸν
 ἀέρα τὰ πνεύματα. τὸ γὰρ ἔχει τὸ μέγεθος, καὶ
 ἀναπνεύσει. διὸ ἔλαμβανόμενος ὁ δελφίς ἐκ
 τοῖς δικτύοις, ἀποπνίγει τὰ χέως, ἀφ' ὧν τὸ μὴ
 ἀναπνέει καὶ ἔξω δὲ ζῆ πολὺν χρόνον μύζων καὶ
 φέων, ὡς περὶ τὰ δῆλα τῶν ἀναπνεόντων ζώων.
 ἔτι δὲ καθύδων ὑπερέχει τὸ ῥύγχος, ὅπως ἀνα-
 πνέει τὰ δὲ αὐτὰ τὰ πῆν εἰς ἀμφοτέρας τὰς
 διαπρέσας, ἀποπον, ὑπερδυτίας ἕσας· ἀλλ' εἴοικεν
 εἶναι τὸ ἐνυδρον εἶναι περὶ εἰς εἰς τὸ μὴ γὰρ, B
 δέχει τὸ ὕδωρ, ἔαφίκοι, διὰ τὸ αὐτὸν αἰτίας,
 δι' ἧν ἄρ' ἔλαμβανόμενα τ' ἀέρα, καὶ ἀναπνεύσει
 χέως τὰ δὲ, διὰ τὸ ἔσφω. ἀνάγκη γὰρ ἐν ὑγρῷ
 λαμβάνει τὰ πῆν, ἔρ' ὑγρὸν ἀμα δέχεται, ἔ
 τὸ δεξιόμορον ὄργανον ἔχει ἔρ' ἐκπέμπει. τὰ μὴ
 οὐκ αἰάλορον τῆ ἀναπνοῆ χρόνον αὐτὸ ὑγρῷ,
 βραγχία ἔχει τὰ δὲ διὰ τὸ ἔσφω, αὐτὸν τῆ
 ἐκείνου ζώων. ὁμοίως δὲ τὰ τε μετακίχια καὶ
 μετακίχρακα καὶ γὰρ αὐτὰ δέχει τὸ ὑγρὸν διὰ
 τὸ ἔσφω ἐνυδρα δέ ἐστι τὸν ἔτερον ἔσπον, διὰ
 πλεῖστα τῶν σώματός κέσιν καὶ τὸν βίον, ὅσα δέχεται
 μὴ τοῖ ἀέρα, ζῆ δὲ ἐκ τῶν ὑγρῶ· ἢ ὅσα δέ-
 χεται μὴ τὸ ὑγρὸν, ἔχει βραγχία, πορδύει
 ἢ εἰς τὸ ξηρὸν, καὶ λαμβάνει ἔσφω: εἰ δὲ μένον
 νῦν ὡπῆαι τοιοῦτον, ὁ καλούμενος καρδύλος·
 οὗτος γὰρ, πνεύματα μὴ οὐκ ἔχει, ἀλλὰ βραχί-
 χια· τετραπόδι δὲ ἐστίν, ὡς ἔπερὶ τὸν πε-
 φυκός. τούτων δὲ πρῶτων πέφυκε ἢ φύσις ὡς-
 περὶ αὐτὴν διεγράφηται, κατὰ τὸ τῆν τε ἀρρένω
 ἔνια γίνεται θηλυκά, καὶ τῆν θηλέων ἀρρένωπά.
 ἐν μικροῖς γὰρ μορίοις λαμβάνονται τὰ ζῶα
 ἀφ' ὧν, μέγα δὲ φέρειν φαίνονται καὶ πλεῖ-
 στα τῶν ὄλων σώματος φύσιν. * δηλοῖ δὲ ἐστὶ τῆν
 ἐκτεμνομένων. μικροῦ γὰρ μορίου πηρωθέν-
 τος, εἰς τὸ θῆλυ μεταβάλλει τὸ ζῶον. ὡς δὲ
 λοιπὸν καὶ ἐκ τῆν δὲ ἀρχῆς συστάσθ, ἀκακίμου
 πῆνος μεταβάλλοντος τὰ μεγέθη, εἰαὶ ἢ ἀρ-
 ρειδές, γίνεται τὸ μὴ θῆλυ, τὸ δ' ἀρρένω ὄλων
 δὲ ἀναρρένωτος, ὁστέτερον ὡς ἔπερὶ τὸ περὶ
 [τὸ] ἐνυδρον εἶναι κατ' ἀμφοτέρας τοῖς ἔσποις, E
 ἐν μικροῖς μορίοις γινόμενης τῆς μεταβολῆς,
 συμβαίνει γίνεσθαι τὰ μὴ περὶ, τὰ δ' ἐνυ-
 δρα τῆν ζώων. καὶ τὰ μὴ οὐκ ἐπαμφοτερίζει,
 τὰ δὲ ἐπαμφοτερίζει, διὰ τὸ μετέχειν τῆς
 ὕλης ἐκ τῆν συστάσθ τῆς γένεσως, ἔρ' οἴας ποιῆ-
 ται πλεῖστα ἔσφω. περὶ φιλοῦς γὰρ ἐκάσθ τῆν
 ζώων τὸ κατ' φύσιν, ὡς περὶ εἰρησθ καὶ περὶ τῶν.
 διηρημένων δὲ τῆν ζώων εἰς τὸ ἐνυδρον καὶ περὶ
 τριχῶς, τὰ δέχεται τὸν ἀέρα ἔρ' τὸ ὕδωρ,

A particeps namque est utriusque, cum & ma-
 re accipiat, reddatque per fistulam, & aë-
 rem per pulmonē: habent enim hoc mem-
 brum, & spirant. Quamobrem delphinus
 retibus apprehensus, breui tempore stran-
 gulatur, ut qui spirandi facultatem amise-
 rit: foris verò diutius vivere potest mu-
 tiens, & anhelans modo cæterorum spiran-
 tium: quinetiam dormiens rostrum exierit
 supra mare, ut spiret. Sed in utraque diui-
 sionis tam contrariorum parte collocari
 hoc genus absurdum est. Quamobrem a-
 quatile genus amplius distinguendum vi-
 detur, ut alia accipiant, reddantque a-
 quam, ea causa, qua spirantia aërem, quo
 refrigerentur: alia, propter cibum. Cum
 enim in humore cibum accipiunt, fieri non
 potest quin simul aliquid humoris admitta-
 tur: quod admissum, quo emittat, instru-
 mentum habeant necesse. Quæ igitur pro-
 portionē spirationis humore utitur, bran-
 chias habent: quibus autem per cibum hu-
 mor illabatur, iis fistula in sanguineo gene-
 re stata est. Mollibus etiam & crustaceis
 hoc idem adhibitum est: nam ea quoque
 humorem propter cibum accipere cogun-
 tur. Sed altero illo modo aquatilia sunt,
 temperationem corporis dico, & victum,
 ut quæ accipiant quidem aërem, sed in hu-
 more ætatem degant: aut quæ accipiant
 quidem humorem, & branchias habeant,
 sed terram petant, unde cibum accipiant:
 quale vnum adhuc tantummodo noui-
 mus, cordulum nomine: hic enim
 non pulmonem, sed branchias habet, e-
 gressusque cibum petit in terra: & qua-
 drupes idem est ut ad ambulandum ido-
 neus. Horum autem omnium natura qua-
 si peruersa videtur, sicut marium nonnul-
 lorum natura fœminam refert; fœminâ-
 rum, marem. Exiguus enim quibusdam
 partibus suis natura animalium immutata
 plurimum toto in corpore differre videtur:
 quod latissima in excisis patet. Particula e-
 nim quadam oblata, totum animal in fœ-
 minam vertitur. Quapropter in prima for-
 tus constitutione, minimæ magnitudinis
 quoquam immutato, dummodo sit princi-
 pale, efficitur ut alterum mas, alterum fœ-
 mina reddatur: atque si omnino tollatur,
 neutrum prodeat. Itaque terrestre etiam
 & aquatile esse modo utroque prædicto,
 parte animalis exigua immutata, potest, ut
 alia terrestria, alia aquatilia procreentur: &
 alia vitam simplicem agant, alia ambiguam:
 propterea quod generatione suæ constitu-
 tionis materiali participarint, qualem sibi
 in cibo assumunt. Charū enim cuique, sua-
 uèque est, quod per naturam habetur, ut
 superius diximus. Sed cum animalia tria-
 riam in aquatile & terrestre diuidantur: aut
 enim recipiendi aeris, aquæque necessitudine,

Malim
 δηλοῦν δὲ

aut corporis temperatione, tertio victus ratione : vita prorsus discrimen pro his diuisionum membris consequetur : alia enim temperandi corporis gratia, & victus ratione, atque etiam recipiendi aeris, aut aquae necessitate ita degent : alia temperamenti victusque causa tantum. Igitur eorum, quae testa operiuntur, nonnulla immota aluntur humore dulci, & potulento, qui per spissa transmittitur, quemadmodum & primo naturae ortu instituuntur. Dulcem autem contineri humorem in mari, atque ita transmitti, & percolari constat, eo experimento, quo si ex cora vas tenui latere finxeris, idque annexa linea in mare demittas inane, die ac nocte vna, humoris copiam dulcis intra se colliget. Vrticæ pisciculis fortè incidentibus vescuntur. Os in medio habent, quod in maioribus euidentius est. Meatum etiam vt ostrea, quo excrementum secedat, habent parte superiore. Vrtica enim ipsa, quasi ostreorum caro, esse videtur inclusa saxo, perinde vt testa. Patellæ etiam secedunt absoluentes sese, vt vescantur. Quæ autem mobilia eademque carne vescuntia sunt, iis victus ex pisciculis est, vt purpuris : sunt enim carniuoræ, & quidem esca huiusmodi capiuntur, quanquam iis etiam, quæ mari pullulant, alliciuntur. Testudines marinæ conchulas petunt, habent enim os omnium robustissimum: quicquid namque in os ceperint, siue quoduis aliud, perfringunt, ac deuorant. Exeunt etiam in terram, & pascunt herbam. Laborant plerumque, & intereunt, quoties in natantes siccantur Sole : deferri in gurgitem facile nequeunt. Hic idem vescendi modus crustaceis est : nam ea quoque omniura sunt, quippe quæ & lapillos, & limum & algam deuorent, atque etiam sterces : vt cancri saxatiles. Carnes etiam nimirum appetunt. Locustæ vel pisces maiores conuincere possunt. Euenit vsu, vt locustis polypi superiores sint, & aded, vt si eisdem in retibus senserit locusta polypum, præ metu emoriatur. Congros locustæ conuincunt : nam elabi non queunt propter crustæ asperitatem. Congri polypos superant, sed edere non possunt : læue enim & lapsum polypi corpus vsu hostis effugit. Mollia verò carniura omnia sunt. Pascuntur locustæ venatu pisciculorum circa sua cubilia, quæ in

A καὶ τῆ κεφαλῆ τῶ σωμῆ, τὸ δὲ τείπον τῆς Ἐσφῆς, ἀκαλοιοῦσιν οἱ βίοι καὶ ταύτας τὰς διαίρεσας. τὰ μὲν γὰρ, καὶ τῆ κεφαλῆ καὶ τῆ Ἐσφῆ ἀκαλοιοῦσιν, ἔστι τὸ δέχεσθαι τὸ ὕδωρ ἢ τὸν αἴρα. τὰ δὲ τῆ κεφαλῆ καὶ τοῖς βίοις μόνον. τῶ μὲν οὖν ὄφρα-κοδέρμοι ζώων, τὰ μὲν ἀκίνητά (ζοῖτα, τρέφε) τὰ πότιμα. διηθεῖται γὰρ ἄρα τῶ πυκνῶν, ἄρα τὸ λεπτότερον εἶ) τῆς θαλάττης συμπεπιλομένης, καὶ ἄρα ὡσπερ καὶ τῶ ὑπερῆς λαμβάνει * κίνησιν. ὅτι ἡ ἐν τῆ θαλάτῃ πότιμόν ἐστὶ, ἔστι ταύτη διηθεῖσθαι δυνάσται, φανερόν ἐστιν. ἤδη γὰρ εἰληφέναι τούτου συμβέβηκε πῶσι πείραν. εἰ γὰρ πῆς κῆρινον πλάσας λεπτόν ἀπείον, καὶ ὡσεὶ δῆσας, καὶ εἰς τῶ θαλάσσει κενόν, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρα λαμβάνει ὕδατος πλήθος καὶ τῶ φαινεται πότιμον. αἱ δὲ ἀκαλοιοῦσιν τρέφονται ὅ, πῆ αὐτῶσπερ ἰχθύων. ἔχει ὅ τὸ σῶμα ἐν μέσῳ δῆλον ὅ τῶ μαλιστα ἐστὶν ἐπὶ τῶ μεγάλων. ἔχει ὅ ὡσπερ τὰ ὄφρα, ἢ ὑποχωρῆ ἔξω τῆ Ἐσφῆ, πόρον. ἐστὶ ἡ αὐτὸς ἀπὸ εἰοικε γὰρ ἡ ἀκαλοιοῦσιν ὡσπερ τὸ ἔσω εἶ) τῶ ὄφρων τὸ ἄρκωδες. τῆ ὅ πέτρα χεῖται ὡς ὄφρα. ἔστι ἀπὸ λεπάδες ὅ, ἀπὸ λυόμηναι, μέλα χροῖσιν καὶ τρέφονται. ὅσα δὲ κινήσιν, τὰ μὲν ζωοφαγῶντα, τρέφε) τοῖς μικροῖς ἰχθύοις, οἷ) ἡ πορφύρα. ἄρα φάρον γὰρ ἐστὶ. ἄρα καὶ δελεάζεται πῆς ποιούτοισ. τὰ ὅ. ἔστι πῆς ἐν τῆ θαλάτῃ φυομένων. αἱ δὲ χελῶναι αἱ θαλάτῃαι, τὰ [τε] κρηχῆλια νέμονται. ἔχουσι γὰρ τὸ σῶμα ἰσχυρότερον πύρταν. ὅπου γὰρ αὐτῶ ὅπιρα ἔστι, ἢ λίθου, ἔστι δῆλον ὅπου οὐ, ἀπεσθῆς ἔστι κατὰ γῆσιν καὶ ὄξιοῦσα, πῆ πῶσαι νέμονται. πονοῦσι δὲ καὶ ἀπὸ λυόμηναι πολλάκις, ὅταν ὅπιρα ζῶσιν ὑποφῆσθαι ὅσιν ὑπο τῶ ἡλίου. καὶ ἄρα φέρεσθαι γὰρ οὐ δύνασθαι πάλιν βραδίως. τὸν αὐτὸν δὲ ἔσπον ἔστι μαλακῆσρακα καὶ γὰρ ταῦτα παμφάγα. καὶ γὰρ λίθοις καὶ ὕλιν, ἔστι φύκια νέμονται, καὶ κῆσπον, οἷ) οἱ πετρώοι τῶν κρηκῆνων, καὶ ἄρα ἀκαλοιοῦσιν. οἱ ὅ κρηκοῖ, κρηκοῖσιν μὲν καὶ τῶν μεγάλων ἰχθύων, καὶ πῆς συμβέβηκε ὡσεὶ πέπια τούτων εἰσίοις. τοῖς μὲν γὰρ κρηκοῖσιν οἱ πολυπόδες κρηκοῖσιν. ὡσεὶ καὶ οἱ τῶς πλησίον ἐν ταύτῃ δικτύῳ ἀφῶνται, ἀπὸ τῶν σκῆσιν οἱ κρηκοῖ ἀφῶ τὸν φόρον. οἱ δὲ κρηκοῖ, τοῖς γῆσπον. ἄρα γὰρ τῶ τραχύτητα ἐστὶ ἄρα λυόμηναι αὐτῶ. οἱ ὅ γῆσπον, τοῖς πολυπόδαις κατεσθῆσιν. ὅσῶν γὰρ αὐτοῖς ἄρα τῶ λυόμηναι * δυνάσθαι χεῖσθαι. τὰ δὲ μαλακῆσρακα, πῆσρα ἄρα φάρα ἐστὶ. νέμονται δὲ οἱ κρηκοῖ, τὰ ἰχθύων τῶν ἰσχυρότερων τῶν θαλάσσης.

Mateor. li. 2. c. 3.

3p. δυνάσθαι

καὶ γὰρ ἐν τοῖς πελάγεσιν [καὶ] ἐν τοῖς ποιούτοις
 γίνονται τόποις, οἷοι αὐτοὶ ὡς τραχεῖς ἐλιθάδης.
 ἐν ποιούτοις γὰρ ποιοῦνται τὰς θαλάμους. καὶ ὁ,
 τί αὐτὰ λάβοι, προσάγεται πρὸς τὸ σῶμα τῆ
 δικροῦα χιλή, καθάπερ οἱ κερκίνοι. βαδίζει δὲ
 καὶ φύσιν μὲν εἰς τὸ πρῶτον, ὅταν ἀφοβοῦσθῆ,
 καταβάλλων τὰ κέρατα πλάγια ὅταν ἢ φο-
 βηθῆ, φύσιν αἰάπαλιν, καὶ μακρὰν ἀξικνή-
 ζει μάχον) δὲ πρὸς ἀλλήλους, ὡσπερ οἱ κριοὶ,
 τοῖς κέρασιν, ἀξικνήζοντες ἐτύπτοντες. ὁρῶνται
 δὲ μετ' ἀλλήλων πολλάκις καὶ ἀδρόοι, ὡσπερ
 ἀρχή. τὰ μὲν οὖν μαλακέρρακα, τῆσιν ζῆ-
 τὸν ἔσπον. τῶν δὲ μαλακίων αἰ τευθίδες καὶ αἰ
 σπηΐαι, κρατῶσι καὶ τῶν μεγάλων ἰχθύων. οἱ
 δὲ πολυπόδες, μέγιστα κογχύλια συλλέγοντες
 καὶ ἀξικνήζοντες τὰ ἄρτια, τρέφονται τούτοις.
 δὲ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς οἱ θηρῶντες γινώσκουσι
 τὰς θαλάμους αὐτῶν. ὁ δὲ λέγεισιν τίνες, ὡς
 αὐτὸς αὐτὸν ἐάσει, ψαῖδος ἔστιν. ἀλλὰ περὶ
 διδασκόμενα ἔχουσιν ἔνιοι τὰς πλεκτημάς ὑπὸ
 τῶν γόγγρων. οἱ δὲ ἰχθύες, τοῖς μὲν κήμασι
 τρέφονται πύτες, ὅταν οἱ χεῖροι καθήκωσιν
 οὐρεῖ. πλὴν δὲ ἄλλω ἔσφω οὐ πλὴν αὐτῶ
 ποιοῦνται πύτες. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, εἰσὶ ἄρ-
 χιφάρη μόνον. οἷ) τὰ τε σελάχη, καὶ οἱ γόγγ-
 ροι, καὶ αἱ * χαυῖαι, ἐοῖσι ἄρτιοι, καὶ λα-
 βραχες, ἐσιν ὀδόντες, καὶ ἀμῖαι, ἐοῖσι ὀρφοί, ἐ-
 μύραιναι. αἱ δὲ τείγλαι, φυκίοις τρέφονται
 ἐορέοις, ἐβορβόρα καὶ ἄρκοφαροῦσιν. [οἱ
 δὲ κέφαλοι, τῶν βορβόρα.] ὁ δὲ δασκίλλος
 τῶν βορβόρα καὶ χέρω. σκάρως δὲ καὶ με-
 λατοῦρος, φυκίοις. ἢ δὲ σάλπη τῆ χέρω καὶ
 φυκίοις. βόσκειται δὲ καὶ τὸ πρῶτον. θηρῶν-
 ται ἢ καὶ * χυλοκώθη μόνη τῶν ἰχθύων. ἀλλη-
 λοφαροῦσι δὲ πύτες μὲν, πλὴν κερρέως,
 μέγιστα δὲ οἱ γόγγροι. ὁ δὲ κέφαλος καὶ ὁ
 κερρέος, ὅλως μόνου οὐ ἄρκοφαροῦσι. σημεῖον
 δὲ. οὔτε γὰρ ἐν τῇ χιλιᾷ ποτ' ἔχοντες εἰ-
 λημῆμοι εἰσὶ ποιότων ὁσῶν, οὔτε δελῆα πῆ
 χρω) ζῶν ἄρτι πρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ μάχη.
 τρέφεται δὲ πᾶς κερρέος φύκει καὶ ἀμμῶ. ἔστι
 δὲ ὁ μὲν κέφαλος ἐν κελούσι τίνες χιλιῶνα,
 πρῶτος γὰρ. ὁ ἢ φράμας, οὐ βόσκειται δὲ ὁ
 φράμας μύζαι ἢ ἀφ' αὐτῶ. δὲ καὶ νῆσις ἔστιν
 αἰεῖ. οἱ δὲ κέφαλοι, νέμονται πλὴν ἰλιῶ. δὲ καὶ
 βαρεῖς καὶ βλενώδης εἰσὶν. ἰχθύων δὲ ὅλως
 οὐκ ἐάσιοι. ἀφ' τε τὸ ἐν τῇ ἰλιῶ ἀφαι-
 ρεῖν, ἀξικνήζοντες ὡς πολλάκις, ἵνα * πρῶ-
 πλανῶν) ὁ βλένος. τὸν δὲ γόγγροι αὐτῶν, ὁσῶν ἐάσει τῶν θηρίων. δὲ γίνονται πολλοί. ἀλλ' ὅταν
 γὰρ ἐάσειν αὐξήσῃσι, τότε καταδίονται ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰχθύων, καὶ μέγιστα ὑπὸ τῶν * ἀρχαίων.

A alto locis asparis, saxosis, cauernosisque
 faciunt. Quicquid ceperint, ori admo-
 uent suo forcipe, vt cancri. Incedit
 locusta sua natura antè, cùm nihil
 metuit, demissis in latera cornibus: ac
 vbi metuit, fugit retro, longèque sua
 cornua porrigit. Dimicant inter se mo-
 re arietum cornibus: quæ extollentes,
 vibrantesque, feriunt aduersarium: sed
 vniuersæ etiam plerumque tanquam gre-
 gis collegium visuntur. Talis viuendi
 modus eorum est quæ crusta o-
 periantur. In mollium genere lolligin-
 nes, atque sepia, pisces vel maiores
 euincunt. Polypi conchulis maximè ex-
 tringentes cafunçulas vescuntur. Vnde
 fit vt eorum cubilia cognoscant qui ve-
 nantur, congerie testarum. Quod au-
 tem nonnulli aiunt, polypum seipsum
 esse, falsum est, sed aliqui sua brachia
 corrosa habent à congris. Pisces omnes
 fœturam suo tempore deuorant. Reliqua
 victus ratio nō eadē omnibus est. alij enim
 carniuori tantum sunt, vt cartilaginei, vt
 congre, hiatula, thunni, muræna, lupi,
 dentices, amia, cernua. Mulli verò &
 carne vescuntur, & alga, & concha, &
 cæno: capitones, cæno: dasquilli, cæ-
 no, & stercore: scarus, & oculata, al-
 ga: salpa, stercore & alga: porrum et-
 iam petit, & cucurbita capitur, quod
 ei ex omnibus vni euenit. Alter etiam
 alterum sui generis edit, excepto mugil-
 le, sed maximè congre. Capito & mu-
 gilis soli carne omnino abstinent. Cu-
 ius rei argumentum est, quod neque in
 ventre tale quid vnquam habentes ca-
 piuntur, neque esca in eos ex carne
 vtimur, sed offa panis. Vescitur mugil-
 lis vnusquisque alga, atque arena. Ca-
 pito, quem aliqui labeonem vocant,
 litoribus gaudet. alter generis eiusdem
 translitoranus est, qui non nisi mucore
 vescitur suo: quamobrem semper ipse
 ieiunus est. Pascuntur limo omnes ca-
 pitones: quo fit vt graues & sordidi
 sint. Piscem ipsi nullum omnino edunt:
 & quoniam versari in limo solent, ef-
 ferunt se, vrinanturque sæpe, vt cor-
 poris sordes abluant. Oua, fœtusque
 eorum à nulla bellua violantur: qua-
 propter copiosè existunt: sed cùm a-
 doleuerint, tunc à cæteris piseibus
 corripuntur, maximèque ab archano.

γρ. χαυῖαι

γρ. κελουκωτη

G. ὁ ἢ π-
 ραίμας ἢ βό-
 σκεται δὲ ὁ
 π. ἀλλ' ἢ
 μύζαι. vt &
 Gesnerus
 annotat
 in mugil-
 libus.

Ga. πρῶ-
πλανῶνται

γρ. ἀρχαίων αὐξήσῃσι, τότε καταδίονται ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰχθύων, καὶ μέγιστα ὑπὸ τῶν * ἀρχαίων.

Gulosus omnium maximè mugilis est at-
 que infatiabilis, quocirca ventre distento
 grauescit, & nisi ieiunus sit, hæret iners.
 Cùm hic metuerit, caput abscondit,
 quasi corpus totum occultet. Dentex e-
 tiam (vt dictum est) carne vescitur, &
 mollia appetit. Euenit plerumque &
 huic & hiatulæ, vt cùm pisces mi-
 nores insequantur, venter procidat,
 propterea quodd piscium venter iux-
 ta os positus est, nec gula subest.
 alia igitur (vt dixi) carniuora tantùm
 sunt, vt delphinus, dentex, aurata, vt
 cartilaginea, vt mollia: alia magna ex
 parte luto viuunt, & alga, & musco,
 & eo quod caulium vocat, & enaf-
 cente materie: vt phuca, gobio, om-
 nes saxatiles. Phucæ quanquam cæte-
 ra abstinent carne, tamen squillas sæ-
 penumero appetunt. Sed alter etiam in-
 uadit (vt dictum est) alterum, maio-
 rùmque minores sunt præda. Argumen-
 tum, vt carne vescantur, est, quod
 esca huiusmodi capiantur. Amia, thun-
 nus, & lupus magna ex parte carne a-
 luntur, sed algam etiam tangunt. Sar-
 gus nulli reliquias sequitur: nam vbi
 ille luto excitato abiit, (fodere enim
 potest,) hic descendit, & pascitur, im-
 becilliorisque ne eodem adnatent, ar-
 cet. Scarus vnus inter pisces ruminan-
 te quadrupedum ritu videtur. Cæteris
 piscibus captura minorum à fronte a-
 gitur, ore, vt solent meare: at carti-
 laginei, & delphini, & omnes cetacei
 generis resupinati corripunt: habent e-
 nim os subter: vnde fit vt periculum
 minores facilius possint euadere, alio-
 qui pauci admodum seruantur: quip-
 pe cùm delphini celeritas, atque eden-
 di facultas, mira esse videatur. An-
 guillæ pauca quædam, certisque locis
 vescuntur limo, atque edulij, si quis
 apponat: sed plurimæ dulci humore vi-
 uunt. Idque qui viuarijs anguillarijs
 dant operam, seruant, vt quàm maxi-
 mè pura syncerâque sit aqua; affluens
 semper, & effluens per ripas, vbi viuaria
 extruunt. Nam nisi aqua sit clara, breui
 strangulatæ intereunt: branchias enim ha-
 bent exiguas. Hinc turbare aquam soliri
 sunt, qui eas piscantur. Et quidem in
 Strymone amne circa Vergilias capiun-
 tur: tunc enim aqua, & lutum aduet-
 tis flatibus inturbatur: alioqui sa-
 tius est quiescere. anguillæ non su-
 perfluitant mortuæ, nec sursum, vt cæ-
 teri pisces, maxima parte efferuntur: sunt

A λαίμψρος δὲ μέγιστα τῶν ἰχθύων ἔστιν ὁ κα-
 τράς καὶ ἀπληστος· δὲ ἡ κοιλία πᾶσι τείνε-
 ται· καὶ ὅταν ἢ μὴ κῆσις, φάδλος [κείται,]
 ὅταν ἢ φοβηθῆ, κρύπτει τὴν κεφαλὴν, ὡς
 ὄλον τὸ σῶμα κρύπτων. Ἐκφοραγεῖ δὲ * ὁ
 σκυνοῦδων, καὶ τὰ μαλακία κατεργαίη. πολλὰ
 κίς δὲ καὶ ἄλλοι * ἢ ἡ γῆνη ἐκβάλλουσι τὰς κοι-
 λίας, διώκοντες τοὺς ἐλάττους ἰχθύας, ἀφ' ὧν
 πᾶσι τὰ σώματι τὰς κοιλίας τῶν ἰχθύων εἶναι,
 καὶ σώματι μὴ ἔχειν. τὰ μὲν οὖν, ὡς περ εἴρη-
 ται, Ἐκφοραγεῖ μόνον ἔστιν, οἷον δελφίς καὶ σκυνο-
 ῦδων, καὶ χρυσόφρις, καὶ οἱ σελαχόδεις τῶν ἰχθύων,
 καὶ τὰ μαλακία· τὰ δὲ, ὡς ἔπιτο πολὺ νέ-
 μονται μὲν τὸν πηλόν, καὶ φύκος, καὶ τὸ βρύον,
 καὶ τὸ καλούμδρον καυλίον, καὶ τὴν φυομύκω
 ὕλην· οἷον φύκας καὶ καυλίος, καὶ οἱ πετραῖοι· ἐ-
 δὲ φύκας ἄλλης μὲν ἔχουσιν οὐχ ἀσπίται, τῶν
 δὲ καυλίων. πολλὰ κίς δὲ καὶ ἀλλήλων ἀπιον-
 ται, καθάπερ εἴρηται, καὶ τῶν ἐλάττων οἱ μεί-
 ζοις. σημεῖον δὲ ὅτι Ἐκφοραγεῖσιν· ἀλίσκεν
 γὰρ τοιούτοις δελέασιν. Ἐ ἀμῖα ἢ καὶ θυνίς καὶ
 λάβραξ, τὰ μὲν πολλὰ, Ἐκφοραγεῖσιν, ἀ-
 πιονται δὲ Ἐ φύκων. ὁ ἢ ἔχουσιν, ἔπιπέμεται
 τὴν πείγλαν· καὶ ὅταν ἢ πείγλη * κινήσασα
 τὸν πηλόν ἀπέλθῃ, (διώεται γὰρ ὀρότην)
 ἔπιπεκατὰς νέμεται, καὶ τοὺς ἀσπίτες εἰς
 εἰαυτὴν καλύφει σκίψεπιβαίτην. δοκεῖ δὲ τῶν ἰχθύων
 καὶ ὁ καλούμδρος σκάρως μὴ κρύπτειν, ὡς περ
 τὰ τετραπόδα, μόνος τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἰχθύ-
 σιν ἢ θῆρα τῶν ἰχθύων κατόμπερ ἢ τῶν τοῖς σώ-
 ματι, ὄντα πεφύκασι ἔσπον νεῖν· οἱ δὲ σε-
 λαχόδεις, Ἐ δελφίνας, καὶ πᾶσι εἰ κητώδεις,
 ὑπὸ τοῖς ἀσπίτες λαμβάνουσι κατὰ γὰρ ὧν
 σώμα ἔχουσι· δὲ σκίζονται μάλλον οἱ ἐλάττους.
 οἱ δὲ μὴ, πᾶμπῶν αἰ * δοκῶσιν ὀλίγη εἶναι.
 καὶ γὰρ ἢ τῶν δελφίνων ὀλίγη καὶ διώματα ἔφα-
 γῆν, δοκεῖ εἶναι τὰ μαλακία. τῶν δὲ ἐγγέλεων τρέ-
 φονται μὲν ὀλίγα πίνες Ἐ ὀνιαχὸς, καὶ ἰλύϊ, καὶ
 σιτίοις, ἀπὸ τῶν πᾶσι ἐκβάλλη· αἱ μὲν τοῖς πλεί-
 σται, Ἐ ποτίμα ὕδατι· καὶ τῶν τρεῶσιν οἱ ἐγγ-
 χεσοῦφοι, ὅπως ὅτι μέγιστα καθάπερ ἢ,
 ἀπὸρρεόν [αἰεὶ καὶ ἔπιρρεόν] ἔπι πλαταμῶν
 ἢ κοινῶνται τοῖς ἐγγέλεων. ἀπὸ πῆγρον γὰρ
 παχὺ, εἰ μὴ καθάπερ ἢ ὧν ὕδατος. ἔχουσι γὰρ
 τὰ βράγχια μικρὰ. δὲ περ ὅταν θηρόσως
 ταρσῆτοιοι τὸ ὕδατος. καὶ εἰ τὰ Στρυμόνη δὲ
 πᾶσι πλειάδα ἀλίσκενται· τότε γὰρ αἰα-
 θολοῦται ὧν ὕδατος καὶ ὁ πηλός ἔσπον πηλο-

οἱ οἰκί-
 δων, vidē
 Athen.

Syll: κω-
 κησασα

γρ: δοκεῖ εἶναι
 οἱ οἰκί-
 δων

μέτων γρομύων ἐδαπῶν. εἰ δὲ μὴ, συμφέρει ἡσυχίαν ἔχειν. ἀποθανοῦσαι δὲ αἱ ἐγγ-
 χεῖς, ὡς ἔπιτο λαζοῖσιν, ὡς περ φέρονται αἰώ, ὡς περ οἱ πλείστοι τῶν ἰχθύων. ἔχουσι

ἔχοσι γδ ἢ κοιλίας μικράν. δημόν ὃ ὀλίγα μὲν
 ἔχοσιν, αἱ δὲ πλείους οὐκ ἔχουσιν. ἐκ τῆς τῆς
 ὕψους ἀφαιρουμένου, ἡμέρας καὶ πέντε καὶ ἕξ
 ζῶσι· καὶ βορείων μὲν ὄντων, πλείους· νοτίων δὲ,
 ἑλαττοίους· καὶ μεταβαλλόμενα τῶν θερῶν εἰς τοὺς
 ἐγγελευσάμενος ἐκ τῶν λιμνῶν, ἀποθνήσκουσιν· ἡ-
 μῶνος δὲ οὐκ ἔχουσιν, καὶ τὰς μεταβολὰς δὲ οὐκ ὑπο-
 μύνοσιν τὰς ἰσχυράς, οἷον καὶ τοὺς φέρονται, εἰς βά-
 τωσιν εἰς ψυχρόν. ἀποπνίγονται γδ ἀφαιρου-
 μένης πολλὰς ἀποπνίγονται δὲ, ἐὰν καὶ ὀλίγα ὑδα-
 τὶ τρέφωνται. τὸ δὲ αὐτὸ τῆς καὶ ὅτι τῶν ἄλλ-
 λῶν συμβαίνει ἰσχυρῶν. ἀποπνίγονται γδ ἐν ταῖς
 αὐταῖς ὑδατὶ καὶ ὀλίγα αἰεὶ ὄντες, ὡς περὶ καὶ τὰ
 αἰαπνέοντα, * ἐὰν τῶν πώμασθῃ ὀλίγος ἀήρ.
 ζῶσι δὲ ἔνια ἐγγελευσάμενος καὶ ἐπὶ καὶ ὀκτώ ἔτη.
 Ἐσφῆ δὲ οἱ ποταμοὶ χρωταίνονται, ἀλλήλους τε
 ἐσθίουσιν, καὶ βοτάνας, καὶ ῥίζας, καὶ πῖ τὸ
 τὰ βορβόρα γὰρ βῶσι. νέμονται δὲ μέλλον τῆς
 νυκτὸς, πῦ δὲ ἡμέρας εἰς τὰ βαθύτατα ὑπο-
 χροσθῶσι. τὰ μὲν οὖν περὶ πῦ τῶν ἰσχυρῶν Ἐσ-
 φῶ τῆτον ἔχει τὸν ἔπον.

Sylb. αἰαπνέοντα, * ἐὰν τῶν πώμασθῃ ὀλίγος ἀήρ.
 περὶ ποταμῶν
 ἐπὶ

A sunt enim ventre exiguo. Pingue in pau-
 cis inest: plurimæ eo carent. Vivere exem-
 pta aquis, vel ad diem quintum sextum-
 que possunt: & Aquilone plures diutius
 durant, Austro minùs. Et si æstate de la-
 cu in piscinam transferuntur, vivere ne-
 queunt: sed si hyeme, facilè sedis muta-
 tionem patiuntur. Nullam denique ve-
 hementem mutationem tolerant: & qui-
 dem æstate, etiamsi in frigidam aquam
 transfers, omnes plerumque intereunt.
 B Quin & si exigua in aqua stabulentur,
 pereunt. Quod idem & cæteris piscibus
 euenit: strangulantur enim, si semper
 eadem in aqua exigua versantur: quo-
 modo spirantia animalia intereunt si in
 aère exiguo claudantur. Vita anguillis
 nonnullis vel ad septem octoque annos
 protrahitur. Victus fluuijalibus etiam tum
 ex mutua sui generis præda, tum ex
 herba, radice, & si quid in cæno com-
 periant. Nocte potiùs pascere, interdum
 fecedere in altum soliti sunt. Talis pis-
 cium victus est.

CAPVT III.

ΚΕΦΑΛ. γ.

Περί ὀρνίθων Ἐσφῆς.

ΤΩΝ ὃ ὀρνίθων ὅσοι μὲν γαμψώνυχιοι,
 ἄρκοφάγοι πῦτες εἰσὶ οἵτινι δὲ, ἔδ' ἐάν
 τις ψαμίξῃ, δύνδου) καταπίσῃ οἷον τὰ τε τῆς αἰετῆς
 ἡμῶν πῦτα, καὶ ἰκτῖνοι, ἔ ἰεραχες ἀμφω, ὃ, τε
 φαβοτύπος, καὶ ὀσπίζιας ἀφαιρουσὶ ὃ μέγε-
 θος ἔπι πολὺ ἀλλήλων, ἔ ὁ τελορχης ἔστι δ'
 ὁ τελορχης τὸ μέγεθος ὅσον ἰκτῖνος, καὶ φαίνεται
 εἶδος ἀφαιρουσὶ πῦτος. ἐπὶ τῆς φλώης, ἔ γυψ. ἐστὶ δὲ ἡ
 μὲν φλώη, τὸ μέγεθος αἰετῆς μείζων, τὸ ὃ χρω-
 μα, * ἀσπιδόδεις. τῆς γυψῶν δύο εἶδη ἔστι
 μὲν, μικρὸς καὶ ἐκλυκτέτερος, ὃ ὃ, μείζων ἔ ἀσπ-
 ιδόδεις τερος. ἐπὶ τῆς νυκτερινῶν ἔνια γαμψώνυχος
 εἰσιν, οἷον νυκτερινῶν, γλαυκῆ, βύας. ἔστι ὃ ὁ βύας,
 τῆ μὲν ἰδέαν ὁμοίος γλαυκῆ, τὸ ὃ μέγεθος ὅσον
 αἰετῆς ἑλαττοῦ. ἐπὶ δὲ ἐλεός, ἔ ἀγάλιος, σκώψ.
 πύτων δὲ ὁ μὲν ἐλεός, μείζων ἀγέφυκος ὁ δὲ
 ἀγάλιος, ἔ ἀπλήσιος ἀμφοτέρω δὲ ἡμετέροις
 τῶν κίπας ὃ ὃ σκώψ, ἑλαττοῦ γλαυκῆς πῦτα
 ὃ τῶν τα, τετα ὄντα, ὁμοία τὰς ὄψας καὶ ἄρκο-
 φάγοι πῦτα εἰσὶ. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν μὴ γαμψώ-
 νυχων ἔνια ἄρκοφάγοι, οἷον ἡ χελιδών. τὰ δὲ,
 σκωληκοφάγα, οἷον ἀπίζα, σφουδρος, βαθίς, χλω-
 εἰς, ἀγέφυκος. ἐστὶ τῆς ἀγέφυκων εἶδη βία. ὁ μὲν
 ἀπίζα, μελίσιος ἐστὶ γδ ὅσον ἀπίζα ἑτερος, ὀρνίθός,

Fort. ἀσπ-
 ιδόδεις

De victu auium, & quæ carniuoræ, quæ fru-
 ginoræ, quæque omniuoræ sint: quæ item
 cibum è terra, quæ ex aquis petant.

IN auium genere, quibus ungues a-
 dunci, omnes carniuoræ sunt. Fru-
 ges autem ipsæ, etiamsi in os indi-
 deris, nequeunt deuorare: vt gene-
 ra aquilarum omnia, milui, acci-
 pitres ambo, id est, palumbarius, &
 fringillarius, qui multum inter se ma-
 gnitudine differunt: atque etiam bu-
 teo, qui miluo æquiparatur magnitudi-
 ne, semperque ipse cernitur: adhuc
 ossifraga, & vultur. Est ossifragæ ma-
 gnitudo maior, quàm aquilæ, color ex
 cinere albicans. Vulturum duo gene-
 ra sunt, alterum paruum, & albican-
 tius, alterum maius, ac multiformius.
 Nocturnarum etiam nonnullæ adunci
 vnguibus sunt, vt ciconia, noctua, bu-
 bo. Specie similis noctuæ bubo est,
 sed magnitudine non minor quàm a-
 quila. Item aluco, vlula, asio. aluco
 maior gallinaceo est, vlula compar.
 Picas utriusque venantur. Asio minor
 quàm noctua est. Hæc tria simili spe-
 cie constant, & carne viuunt. Sunt e-
 tiam in genere non adunco, quæ carne
 vescantur: vt hirundo. aliqua vermiculos
 petunt, vt fringilla, passer, rubetra, luteo-
 la, parus: cuius genera tria sunt: fringilla-
 go, quæ maior est, quippe quæ fringillam
 æquet; alter, monticola cognomine est,

quoniam in montibus degat ; cui cauda longior : tertius , magnitudine sui exigui corporis discrepat , quamquam cætera similis est. Item ficedula , atticapilla , rubicilla , rubecula , siluia , curuca , asilus , tyrannus , cui corpus non multò amplius , quàm locustæ , crista rutila ex pluma elatiuscula , & cætera elegans , cantùque suavis hæc auicula est. adhæc florus , cui magnitudo quanta fringillæ : & montifringilla , quæ fringillæ similis , & magnitudine proxima est , sed collo cæruleo , & in montibus degit , vnde nomen accepit : tum etiam regulus , & frugilega. Hæc , & reliqua id genus , vermibus partim ex toto , partim magna ex parte aluntur. Spinam appetunt illa , spinus , siue ligurinus , carduelus , item quæ auriuitis appellatur : hæc enim omnia victitant in spinis. Vermem autem , & quoduis aliud animal aspernantur. Dormiunt hæc , & pascuntur eodem in loco. alia culicibus gaudent , nec alio magis quàm venatu culicum viuunt , vt pipo , tum maior , tum minor. Vtrumque picum martium vocant. Similes inter se sunt , vocemque similem emittunt : sed maiorem , qui maior est. Pascuntur ad maceriem aduolantes. Item galgulus , cui magnitudo quanta turturi ferè est , color luteus. Lignipeta hic admodum est , magnaque ex parte macerie pascitur , vocem emittit magnam. Incola maximè Peloponnesi auis hæc est. Tum verò enumerandus inter hæc est culicilega dictus , magnitudine parua quanta spinus , colore cinereus , distinctus maculis , voce parua , qui & ipse lignipeta est. alia frugibus viuunt , vt palumbes , columbus , vinago , turtur. Visuntur semper columbi , atque palumbes , sed turtur æstate tantùm : hyme se condit : latitat enim suo tempore. Vinago autumnno potissimum & conspiciuntur , & capitur , cui magnitudo maior columbo , minor quàm palumbi , est. Modus maximè capiendi eam , dum se in aquam bibendo propendit. Veniunt ad nostra loca , cum iam fecerint prolem. Cætera verò omnia , quæ æstate accedunt , nidulantur apud nos , & carne magna ex parte suos enutriunt pullos , excepto columbaceo genere. Omnium ferè auium alia victum à terra petunt , alia à fluuio , alia à lacu , alia à mari : sed palmipedes in ipsa aqua partem maximam temporis versantur , & aliæque ingurgitantes se , quærunt quod comedant. Fidipedes circa aquam : carumque nonnullæ terra cõtentis altilibus vescuntur , quæ scilicet carnem non tangunt.

A Διὰ τὸ διατείνεσθαι ἐν τοῖς ὄρεσιν , οὐραῖον μακρόν ἔχων . ὁ δὲ τέλος , ὁμοῖος μὲν τοῖς τοῖς , διαφέρει δὲ καὶ τὸ μέγεθος ἔστι γὰρ ἑλάχιστος . ἐπὶ τὸ συκολῖς , μελαγκέρυφος , πυρρῶνας , εἰρητικός , * ὑπολαῖς , οἴστρος , τύρηνος . ὧν τὸ μέγεθος μικρῶν μείζων ἀκρίδος ἔστι τὸ φοινικιστὸν ἔχων , καὶ ἄλλως βύχαι τὸ ὄρειον , ἔδωκυρθμον . ὁ δὲ λεγόμενος αἰτός , ὧν τὸ μέγεθος ὅσον ἀσπίδος . ὁρασπίδος . ὧν ἀσπίδος ὁμοῖος , καὶ τὸ μέγεθος ἀπὸ πλήστος . πλείω ἔχει τὸν αὐχένα κυδωνῶν , καὶ διατείνεσθαι ἐν τοῖς ὄρεσιν . ἐπὶ βασιλάς , * ἀσπιδόλοφος . ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τὰ πελαγονία , τὰ μὲν ὅλως , τὰ δὲ ὡς ἐπιτοπολυσιωλικήφάγα . τὰ δὲ τὰ ἀκαυτοφάγα , ἀκαυτοφάγος , ἀκαυτοφάγος : ἐπὶ τὴν καλυμμένην * ῥυσομήτης . ταῦτα γὰρ πᾶσι τὰ ἀκαυτοφάγων νέμεται , σκώληκα δὲ σπένει , καὶ ἐμφυχὸν σπένει . ἐπὶ αἰτῶν δὲ κατεῦδεν καὶ νέμεται ταῦτα ἄλλα δὲ ἐστὶν σκνιποφάγα , ἀπὸ τοῦ σκνίπας ἡρπύλλοντα ζῆ . διὸ δὲ δύο πρόσθεν περὶ τὰ ξύλα * . . . ἢ G. legit, εἰσι πικρα.

B τε μείζων καὶ ἢ ἑλάττων . καλοῦσι δὲ τινες ἀμφοτέρω ταῦτα δρυοκοράπιας . ὁμοῖα δὲ ἀλλήλοις , ἐφωκίω ἔχουσιν ὁμοῖαν , πλείω μείζω τὸ μείζον . νέμεται δὲ ἀμφοτέρω ταῦτα περὶ τὰ ξύλα περὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον . ἐπὶ κελίος ἔστι δὲ ὁ κελίος τὸ μέγεθος ὅσον τρυγῶν . τὸ δὲ χρωμα, χλωρὸς ὅλος . ἐστὶ δὲ ξυλοκέπος σφόδρα , καὶ νέμεται ἐπὶ τὰ ξύλων τὰ πολλά , φωνίω τε μεγαλύτερον ἔχει . καὶ τὸ μέγεθος τὸ ὄρειον τῆτο περὶ Πελοπόννησον δῆλος , ὃς καλεῖται * κνιπολόφος , καὶ τὸ μέγεθος μικρὸς ὅσον ἀκαυτοφάγος , τὸ δὲ χρωμα ἀποδοδῆς καὶ κατὰ σκίτος . φωνεῖ δὲ μικρόν . ἔστι ἐπὶ τὸ ξηλοκόπον . διὸ δὲ τινὰ ζῆ καρποφάγῶντα [καὶ ποφάγῶντα .] οἷον φάψ , φάψια , περὶ τὸν οἶον , τρυγῶν . φάψια μὲν οὖν καὶ περὶ τὸν οἶον , ἀεὶ φάψιον . τρυγῶν δὲ , τὸ ἄλλο . καὶ γὰρ χειμῶνος ἀφαιρῶν . φωλῆ γὰρ . οἶας δὲ , τὸ φθινοπῶρος καὶ φάψιον μάλιστα , καὶ διήσκον . ἔστι τὸ μέγεθος ἢ οἶας , μείζων μὲν περὶ τὸν οἶον , ἑλάττων δὲ φάψιος . ἢ τὸ μέγεθος καὶ φάψιος τὸ ὕδωρ . ἀφικνουῦνται δὲ εἰς τοὺς τόπους τοῖς ἔχοντες νεοτόιους . τὰ δὲ διὰ πάντα τὰ ἄλλα ἀφικνουῦνται , νεοτόιους ἐπὶ τὸν οἶον , καὶ ἐπὶ τὸν οἶον πλείω ζώοις , πλείω τῶν περὶ τὸν οἶον πάντων δὲ , ὡς εἰπεῖν , τὸ ὄρειον οἱ μὲν περὶ τὸν οἶον ἐπὶ τὸν οἶον οἱ δὲ περὶ τὸν οἶον καὶ λίμνας βιοτεύουσιν . οἱ δὲ , περὶ τὸν οἶον τὰ ἄλλα . καὶ καὶ ὅσοι μὲν στεφανόποδες , ἐν αἰτῶν τῶν ὕδατι ποικίλοι μὲν πλείω διατείνεσθαι . ὅσοι δὲ

καὶ ὅσοι μὲν στεφανόποδες , ἐν αἰτῶν τῶν ὕδατι ποικίλοι μὲν πλείω διατείνεσθαι . ὅσοι δὲ

βαδίζει δι' ὅτι πῖνα χρόνον ὀλίγον καὶ τοῖν
 δυῶν ποδῶν ὀρθῆ. τὰ δὲ κρέα πρῶτα κατε-
 αίνει, παρρηχουσα παρρητον. ὁ δὲ λέων ἀρχο-
 φάρον μὴ ἔστιν, ὡς περὶ καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἀγρία
 ἔκαστα ἔδονται, τῆ δὲ βρώσῃ χρηταίτα βρωσ, καὶ
 καὶ ἀπὸ πολλὰ οὐ διαρκῶν· εἴθ' ἡμέρας δύο
 ἢ τρεῖς ἀσπιτεῖ. διῶα) γὰρ, διὰ τὸ ἕως πλη-
 ροῦσθαι. ὀλιγόποτον δὲ ἔστι. τὸ δὲ πρῶτον
 παρρητασθῆναι. διὰ τρεῖς γὰρ, ἢ ὅπως αὐ-
 τῆ, παρρητασθῆναι, καὶ τὸ ζῆλον καὶ δίκασμασθῆναι,
 ὁμοιον κύνι. παρρητασθῆναι καὶ πῶν φύσιν σφόδρα
 δριμύειαν, καὶ τὸ οὖρον ἔχει ὁσμῶν. διὰ τὸ οἱ κύν-
 νες ὁσφραίνον) τὸ δένδρων. ἔρξ γὰρ αἴρων τὸ σκέ-
 λος, ὡς περὶ οἱ κύνες. ἐμποῖς δὲ καὶ ὁσμῶν βα-
 ρύειαν τοῖς ἐπιτομῶν κατὰ πνέων. ἔξω αἰο-
 ῖσθαι αὐτῶν, τὰ ἔσω ἀτμίδα ἀφίησι βαρῶν.
 ἔνια δὲ τὸ τετραπόδων καὶ ἀγρίων ζώων, ποιεῖται
 τὸ Ἐσθῆν πρὸ λίμνας ἔκαστος. πρὸ δὲ τὸ
 θαλάσσιον ὄσθῆν, ἔξω φώκης. ποιεῖται δὲ ἔστι
 ὁ, τε καὶ ἄλλοι κατὰ τὸν, καὶ τὸ σατέριον, καὶ τὸ σα-
 πύριον, καὶ σινδρίς, καὶ ἡ καλυμμένη ἀπαξ. ἔστι δὲ
 τὸ πρῶτον ἐνδρῆδος, καὶ ὄσθῆν ἔχει ἰσχυ-
 ροῖς. διὰ τὸ γὰρ νύκτωρ πολλὰ κίς, τὰ πρὸ τὸν
 ποταμὸν κερκίδας ἐκτεμνῆ πῖς ὄσθῆσι. δάκνη δὲ
 τοῖς αὐθροῖς καὶ ἡ ἐνδρῆς, ἔκ ἀφίησιν, ὡς
 λέγεται, μέγιστος αὐτὸς ὄσθῆν ἀκούσθῃ. τὸ δὲ τὸ
 γὰρ ἔχει ἡ ἀπαξ σκληρὸν, ἔκ τὸ εἶδος μετὰ τὸ
 τὸ τὸ φώκης τριχῶν, καὶ τὸ τὸ ἔραφου.

A Ingredi vel duobus innitens pedi-
 bus erectus aliquamdiu potest. Car-
 nes omnes præmaceratas, & prope-
 modum putres, comedit. Leo vesi-
 citur quidem carne, ritu cæterorum syl-
 vestrinum ferratorum, sed cibo inconti-
 nenter admodum vititur, multaque de-
 uorat solida, sine dissectu. Mox nihil
 triduo aut certè biduo edit: ferre enim
 inedia potest, ut qui iam ad multam
 satietatem repletus est. Parum bibit,
 excrementum rarò emittit tertio die, vel
 B utcumque accidit, egerit, idque du-
 rum, aridum, & simile ut canis. Fla-
 tum etiam alui acerrimum emittit, &
 vrinam grauter olentem, unde fit, ut
 canes arbores odorentur. Mingit enim
 crure elato, ut canes, ad stipites. Fæ-
 dum quoque odorem in cibo reliquit
 ex suo halitu: proficisso namque leone,
 interiora grauter olent. Sunt inter qua-
 drupedes, feræque, quæ victum ex la-
 cu & fluuijs petant. at verò à mari nul-
 lum; præterquam vitulus marinus. Sunt
 etiam in hoc genere fiber, fatherium,
 C satyrium, lutris, latak, quæ latior lutro
 est, dentésque habet robustos, quippe
 quæ noctu plerumque egrediens, virgul-
 ta proxima suis dentibus, ut ferro, præ-
 cidat. Lutris etiam hominem mordet,
 nec desistit (ut ferunt) nisi fracti ossis cre-
 pitum senserit. Lataci pilus durus, spe-
 cie inter pilum vituli marini, & cerui.

CAPVT VI.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ.

Γὰρ πῖνα τὰ ζῶα καὶ πρὸ Ἐσθῆς τῆς ὑός.

Πῖνα δὲ τὸ ζῶων τὰ μὴ κερχαρόδοντα, ἀ-
 ππῶντα· ἔνια δὲ ἔκ τὸ μὴ κερχαρόδον-
 των, οἷς οἱ μῦες. τὰ δὲ σκῆδοντα, ἀππῶν, οἷς ἰπ-
 ποι καὶ βόες. ἢ δὲ ἄρκτος, ἔτε ἀππῶν, οὔτε ἀππῶν
 ἀλλὰ ἀππῶν. καὶ τὸ ὀρνέων δὲ τὰ μὴ ἄλλα, ἀππῶν-
 σθῆ· πλὴν τὰ μὴ μακροχύνια, διὰ τὸ ἰππῶντα
 καὶ ἀππῶντα τὸ κεφαλῶν. ὁ δὲ πορφυρίων, μέγιστος
 ἀππῶν. τὰ δὲ κερχατάδη τῶν ζῶων, καὶ ἡ μὴ ἀππῶν
 ἀγρία, [καὶ] ὅσα μὴ κερχαρόδοντα, πρῶτα
 κερποφάγα καὶ ποηφάγα ἔστι, μὴ λίαν κατεχό-
 μῶνα τὰ πεινήν, ἔξω τῆς ὑός. αὐτὴ δὲ ἡ κίσα
 ποηφάγον καὶ κερποφάγον ἔστι· ρίζοφάγον δὲ
 μέγιστος ἢ ἔστι τὸ ζῶων, διὰ τὸ δὲ πεφυκέναι
 τὸ ῥύγχος πρὸς τὸ ἔργασθαι τὰ πῖνα· καὶ διὰ τὸ
 ῥέσθῃ πρὸς πᾶσαν Ἐσθῆν τὸ ζῶων ἔστι. τὰ
 χίσα δὲ καὶ ὅτι δίδωσιν εἰς παχύτητα, ὡς καὶ
 μέγιστος. πιαίνεται γὰρ ἔξῃ κόντα ἡμέρας.

D Quæ animalia lambendo, quæ sorbendo, quæ
 mordendo bibant: quibusque rebus corni-
 gera omnia pascantur, necnon de victu
 suis.

Bibunt, quibus dentes ferrati, ani-
 malia, lambendo: atque etiam
 nonnulla ex non ferratis, ut mures.
 Quibus autem continui, sorbendo: ut
 equi, & boues: visus neque sorbendo,
 neque lambendo, sed morsu: auium
 cæteræ, sorptu. Sed quibus collum est
 longum, intermittunt, caputque resu-
 pinant. Porphyrio vnus, morsu. Cor-
 nigera animalia, tam fera quàm vrba-
 na, & quibus dentes ferrati non sunt,
 omnia fruge herbæque vescuntur, nisi ve-
 hementer esuriant, sue excepto, qui mi-
 nimè herbæ frugumue appetens est, sed
 radicum maximè ex omnibus animalibus,
 quoniam rictu aptissimo ad id ne-
 gotij est. Facillimè etiam omnium idem
 hoc animal ad quoduis pabulum assue-
 scit, & celerrimè quoque in pingue-
 dinem proficit pro sui corporis magni-
 tudine. Sexaginta enim diebus pinguescit.

Quantum autem profecerit, ij cognoscunt, quibus ea res curæ est, vbi ieiunium ad saginam constituerint. Pinguescit fame præfatigatus triduo. Et cætera quoque omnia fere meliùs præfatigata fame pinguescunt. Saginant à triduo iam qui sues obefant. Thraces per saginam cum primo die potum præbuerint, post interposito vno die præbent, tum duobus, deinde triduo, atque ita subinde augendo numerum vsque in septimum, curant. Pinguescit hoc animal ordeo, milio, ficu, glande, pyro, cucumere. Sed maximè tum hoc tum cætera, quibus venter calidus est, quiete immotioneque pinguescunt. Cæterum sues pinguiore redduntur etiam cum in luto se volutant. Pascere gregatim pro ætate velle videntur. Lupo etiam sus obfistere repugnareque potest. Sexta pars ponderis quantum ponderarit viuus, absumitur occiso, in pilos, sanguinem, & reliqua id genus. Tam sues quam cætera animalia omnia solent, cum lactantur, extenuari. Hæc ita se habent.

A ὅσον δὲ ἐπιδίδωσιν, ἐπιγινώσκουσιν οἱ περὶ ταῦτα πρᾶγμα τεύχεροι, ἢ ἴσονται. πρᾶγμα δὲ πρᾶγμα κληθεῖσα ἡμέρας τρεῖς. ἄρδον καὶ τὰ ἄλλα πρᾶγμα πρᾶγμα κληθεῖσα πρᾶγμα. μὲν δὲ τὰς τρεῖς ἡμέρας δὴ ὡχρῶσιν ἤδη οἱ πρᾶγνοντες τὰς εἰς. οἱ δὲ Θρᾶκες πρᾶγνοι, τῆ μὲν πρᾶγμα τῆν διδόντες. εἴτα ἀφλείπουσιν ἡμέραν μίαν τὸ πρᾶγμα, μὲν δὲ ταῦτα δύο, εἴτα καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας μέγρη τῆν ἐπιπρᾶγμα πρᾶγμα δὲ τὸ ζῶον τῆτο, κριτῆς, κόνυχροις, σὺκροις, ἀκύνροις, ἀχρᾶσι, σικυροῖς. μάλιστὰ δὲ καὶ ταῦτα εἰ τὰ ἄλλα τὰ ἐχρῶτα κριλίδη ἀζαδίω, ἢ ἀτρεμία πρᾶγμα. τὰς δὲ εἰς καὶ τὸ λυβέσθαι ἐν πηλῶ. νέμωσθαι δὲ βούλοισι καὶ τὰς ἡλικίας. μὲν δὲ εἰς καὶ λυκῶ. ἀπογίνεται δὲ ἀπὸ τῆν σαθμῶν, ὅσον ἔλκει ζῶσα, τὸ ἐκ τὸν μέρος εἰς τείχας καὶ αἶμα, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἡμετέροισι δὲ καὶ αἱ ὕες καὶ τὰ ἄλλα πρᾶγμα, λεπτότερον γίνεται. ταῦτα μὲν οὖν τῆτον ἐχρῶ τὸν ἔσπον.

CAPVT VII.

ΚΕΦΑΛ. Ζ΄.

Quibus rebus pascantur boues, & de eorum incremento.

Περὶ βοῶν ἔσφης καὶ αὐξήσεως.

Boues & fruge & herba vescuntur. Pinguescunt ijs quæ flatu cient, vt etuo, & faba fresa, atque etiam ipsa fabarum herba. Et seniores, si cute incisa spiritum adigas, deinde præbeas pabulum, pingues facies. adhæc ordeo vel integro, vel pinfito, & à gluma separato pinguescunt, & dulcibus, vt ficu, & passa: vino etiam, & frondibus vlni: sed præcipuè Sole, & lotione calidæ aquæ. Cornua iuniorum terrefacta in cera flectuntur, ducunturque faciliè quod volueris. Nec pedum dolores sentiunt, si eorum cornua illinantur cera, aut oleo, aut picce. Laborant armenta vehementius pruina sollicitata, quam niue. augentur iuuentæ amplius cum plus temporis expertes Veneris degunt. Quamobrem terræ Epiri incolæ, quas pyrrhicas vocant, annis nouem intactas Venere seruant, vt incrementum ampliter capiant, & fetauras nuncupant. Has numero quadringentas esse, & proprias regis accipimus, nec posse viuere locis alijs: quanquam tentatum ab aliquibus est.

O I δὲ βόες, εἰσὶ μὲν εἰς κερποφάγσι καὶ κρηνοφάγσι. πρᾶγμα δὲ τῶν φυσητικῶν, οἷον ὄρεθροις, καὶ κνᾶροις * ἐρηκτομένοις, καὶ χλοῆ καὶ κνᾶρον. καὶ εἰάν τις τὸ δέρμα ἀτεμῶν φυσησῆ, εἰ μὲν ταῦτα πρᾶγμα τῆν ἔσφην τοῖς πρᾶγμα σπουτέροις. ἐπὶ δὲ κριτῆς, εἰ ἀπλάις καὶ ἐπισημέναις. καὶ τοῖς γλυκέσιν, οἷον σὺκροις καὶ σαφίσι, εἰ οἶνω, καὶ τῶν φύλλοις τῆς πιελέας. μάλιστὰ δὲ οἱ ἡλιοι, καὶ τὰ λυβᾶ τὰ θερμά. τὰ δὲ κερᾶτῆ τῆν νέων, χλιαινόμῆμα τὰ κρηῶ, ἀγέσθαι ῥαδίως ὅπου δὴ τις ἐθέλη. εἰ τοῖς πόδασι δὲ ἡτῶν ἀλγῶσιν, ἐφῶ τις τὰ κερᾶτῆ ἀλείφῃ κρηῶ, ἢ πίτῆ, ἢ ἐλάϊω. ἰονοῦσι δὲ αἱ ἀγέσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῆς πάχης μετῶριστῶν, ἢ ὑπὸ χλοῆς. αὐξήσῃ δὲ, ὅταν πλείω ἔσθαι ἀνοχέτοι ὦσι. δὲ οἱ ἐν τῆ Ἡπεύρω τὰς χαλουμῆας * Πυρρίχας βοῖς, ἀνέσθαι ἐπὶ δὲ τῶν κρηῶσιν ἀνοχέτοις. καὶ κρηῶσιν ἀπὸ τῶν κρηῶ, ὅταν αὐξῶσθαι. τούτων δὲ τὸ μὲν πλῆθος εἰναί φασι περὶ τετρακοσίους ἰδίους τῆν βασιλέων. ἐν ἄλλῃ δὲ ζῆν γῶρα οὐ δυνάσθαι. καὶ τῶν πεπευρωσθαι πῆσας.

γρ. Πυρρίχας per n. sicut περὶ τὰ πύρρικα, li. 3. c. 21. sed πυρρίχας boues istas vocant veteres. vi. de scholiastem Theocr.

ΚΕΦΑΛ. η'.

CAPVT VIII.

Περὶ ἵππων καὶ ὄρεων καὶ ὄνων καὶ καμήλων
Ἑσφῆς καὶ ποτῆ.

De pastu, & potu equi, muli, & asini.

Sylb.
κράτος ex
Hefyc.

ΙΠποι δὲ καὶ ὄρεός, ἔ'ονοι, καρποφάγα μὲν ἔστι
καὶ πομφάγα, μέλιτα δὲ πιάνεσθαι ἔ' ποτῆ.
ὡς γὰρ αὐτὴν ἴα ἰσποζύγια δὲ ὕδωρ, οὕτω δὲ
πρὸς τὸ ἀπόλαυσιν ἔχει τὸ Ἑσφῆς. ἔ' ὅποιον αὐτὸν
ἠτιοῖ δυαρεχίαν τὸ ποτῆ, τῆτο μᾶλλον βύρρη-
τον. ἢ δὲ κρείσσις ληστέριχθιν ποιῆ, ὅταν ἔγ-
κνος ἦ. ὅταν δὲ ἀτέρας ἔχει σκληροῖς, ὄνα
ἀγαθῆ. τὸ δὲ πῶας τὸ Μιδικῆς ἢ τε ποσπτό-
κυρος φαύλη, καὶ ὅπου αὐτὸ ὕδωρ δυσώδες
ἐπαρῆ) τῆ πῶα. ὄζει γὰρ πίνῃ δὲ οἱ μὲν βόες
ζητῆσι καθαρόν. οἱ δὲ ἵπποι, ὡς ἄρ' ἔ' αὐτὸ κα-
μήλοι. ἢ δὲ καμήλος, πίνει ἢ δὲ ἴσον ἴσολερόν καὶ
παχὺ. ἔ' δὲ ἀπὸ τὸ ποτῆ μὲν ἄφοτερον πίνει, ἢ
σιωταροῦ. δύνα) δ' ἀπορος ἀέχεα) ἔ' τέτ-
ταρας ἡμέρας. εἴτα μὲν ἴσθα πίνει πολὺ
πλήθος.

Equi, muli, & asini, fruge her-
bāque vescuntur, sed maximè po-
tu pinguescunt. Iumenta enim pro a-
qua, quam bibunt, vsu, suo fruuntur
pabulo, & quod minùs potum asper-
natur, id appetentius pabuli est, &
pleniùs obefatur. Farrago pilum expo-
lit, cum frugibus grauida est: sed du-
ris iam horrens aristis inutilis est. Her-
bæ Medicæ prima falx vitio datur, &
cum foetida aqua rigatur, incommo-
da est. Boues clarā bibere gestiunt.
at equi, vt cameli, turbulentam, &
crassam suauius bibunt: quippe quæ
ne ex fluuio quidem priùs hauriant,
quàm pede inturbent. Possunt vel ad
quatuor dies tolerare sine potu, mox
bibunt quàm multum.

ΚΕΦΑΛ. θ'.

CAPVT IX.

Περὶ ἐλεφάντων Ἑσφῆς ἔ' ποτῆ. καὶ περὶ
ἡλικίας αὐτῶν τε καὶ τῶν καμήλων.

*De pastu, & potione elephantis, deque aetate
eiusdem & cameli.*

ΟΔ' ἐλέφας, ἐάσει πλείστον μὲν, με-
δίμους Μακεδονικοῖς ἐνεία ἔ' πὶ μίας
ἐδωδῆς. ἔ' πικρίδιων δὲ τὸ ποσπτόν πλήθος.
τὸ δὲ ἔ' πὶ πᾶν, ἔ' μεδίμους ἢ ἔ' πᾶ. ἔ' φίτων
δὲ πέντε [μεδίμους] καὶ οἷα πέντε μῦθς.
ἔ' δὲ ὁ μῦθς, ἔ' χτυλαί. ἢ δὲ πὶς ἔ' πει-
ἐλέφας μετρητὰς ὕδατος Μακεδονικοῖς εἰσά-
παξ δέκα ἔ' τεσσάρων, καὶ πάλιν τῆς δείλης
δῆσις ὄκτω. ζῶσι δ' αὐτὸ μὲν πολλὰ τῶν κα-
μήλων, περὶ ἔ' τῆ τελαχίτα, ἐνιαυτὸν δὲ πολλῶν
πλείω. καὶ γὰρ εἰς ἔ' τῆ ἔ' κατὸν ζῶσι. τὸν δ' ἐλέ-
φάντα ζῆν φασινοὶ μὲν περὶ ἔ' τῆ τελακόσια,
οἱ δὲ, ἀφ' ἔ' τῆ.

Elephantus eodem pastu modios Ma-
cedonicos nouem, quod plurimum,
edere potest. Sed tantum dare pericu-
losum est. Sex aut septem dedisse mo-
dios, in vsu frequenti satis est. Sed fa-
rinæ non plus quàm quinque, vini et-
iam quinque mares; quæ mensura he-
minas continet sex. Iam quidam am-
phoras aquæ mensuræ Macedonicæ qua-
tuordecim eodem hausit potu, & tur-
sus à meridie eiusdem diei octo. Viuit
magna pars camelorum annos triginta,
sed multo plures nonnullæ: nam vel
ad centesimum annum facultatem vi-
uendi protrahunt. Elephantem alij an-
nos ducentos viuere aiunt, alij trecentos.

ΚΕΦΑΛ. ι'.

CAPVT X.

Περὶ ποσπῶτων ἔ' ἀγῶν Ἑσφῆς. καὶ πῶς
πιάνονται.

*Quibus herbis oves & capra vescantur, & de
causa impinguationis earumdem.*

ΠΡόβατα δὲ καὶ ἀγῆς, εἰσὶ μὲν πομφάγα.
Πτῆ δὲ νομῆν ποιουῶται ἴα μὲν ποσ-
βάτα, ποσπερβόντα, καὶ μόνιμος. αὐτὸ δὲ ἀγ-
γες, παχὺ μὲν βάλλουσαι, καὶ τῶν ἀκρων ἀπὸ-
μῆται μόνον. πιάνη δὲ μέλιτα τὸ ποσβάτον
τὸ ποτῆ. δὲ καὶ τῆ τῆσις διδάσιν ἄλλας ἀφ'
πέντε ἡμερῶν, μεδίμους τοῖς ἔ' κατὸν. γίνεται
γὰρ ὑγιγιότερον οὕτω καὶ πύοτερον τὸ ποιμνίον.

Oves & capræ herba vescuntur. Pas-
cere oves sedulæ, atque stabiles
solent. Capræ loca crebrò permutant,
summāque tantum contingunt. Pinguescit
potissimum ouis ex potu: quamobrem
æstate salem dare die quinto soliti sunt
singulis centenis singulos modios. Sic enim
pecus incolome atque pinguius redditur.

Frequens igitur salis vsus eò pertinet, quando & paleis copiam salis admiscunt, vt sitibundæ plus aquæ hauriant. & autumnno cucurbitam sale contactam affecerunt: quod lac etiam auget. Et agitata quoque meridie, plus postmeridianis bibunt. Fœtis distenta vbera pendent, quibus salis abundè est. Opimat pecus olea, oleaster, aphaca, palea, herba, quæ omnia efficaciora sunt ex falsugine respersa. Pinguescunt & hæc plenius præfatigata inedia tridudò. Aqua ouibus autumnno commodior Aquilonia quàm austrina est: & pascua ad Solis occasum spectantia profunt. Itinera, & labores, extenuant. Iudicant pastores ouem validiorem, cum hybernis temporibus pruina, quam susceperit, seruat. Nam quibus virium minus, parum præ sua imbecillitate constantes, discutiunt suo motu quantum susceperint. Caro cuiusque quadrupedis deterior est, cum locis palustribus, quàm cum editioribus pascit. Sunt porrò frigoris patientiores, quibus cauda amplior quàm quibus porrectior, & glabræ exutiores quàm vestitiores. Crispæ etiam algoris impatientes sunt. Valent meliùs oues, quàm capræ: sed robustiores capræ quàm oues, sunt. Ouium, quas lupus occiderit, pelles, ac vellera, & facta ex his vestis, longè, quàm cætera, aptiora sunt ad pediculos procreandos.

A καὶ τὰ πολλὰ ὁ ἀλιζόντες, ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν ἑσπέρην ὄρεσιν, ὅτι ἐν τῇ αἰχρῇ ἀλας πολλοὶ, (διψῶντα γὰρ πίνει μάλλον,) καὶ τῷ μετοπώρῳ πλεονοκούντων, ἀλας πᾶσιοντες. τῆς γὰρ ἐλάττω ποσὶ πλεον. καὶ κινουμένων ἢ μεσημβρίας, πίνουσι μάλλον πρὸς τὴν δειλήν, πρὸς ἣν τοὶ τόκεις ἀλιζόμενοι, μείζω τὰ οὐτάτα κεθιάσι. πιαμὴ δὲ τὰ πρὸς τὰ θαλάσσια, κέτινος, ἀφάκη, ἀχύνου, καὶ πᾶσι πάντα δὲ μάλλον πιαμὴ δὴ μὴ πρὸς βραθεντα. παχύνει) δὲ καὶ τῶντα μάλλον πρὸς βλιμοκρήνηντα τρεῖς ἡμέρας. ὕδωρ δὲ πρὸς τῶντα τοὶ μετοπώρῳ τὸ βόρρον ἔστιν ἄμεινον, καὶ αἰ νομοῖ αἰ πρὸς ἑσπέραν συμφέροισι. λεπτινοῖσι ἢ αἰ ὀδοὶ καὶ αἰ θαλασπείαι. εἰ δὲ ποιμνὺς γινώσκουσι τὰς ἰσχυρὰς τῶν οἴων, ὅταν χειμῶν ἢ ὄψι παχύνει ἔχειν, τὰς ἢ, ὅ μὴ ἔχειν. ἀπὸ γὰρ πλεονοκούντων κινουμένων, ἀποβάλλουσιν αἰ μὴ ἰσχυροῖσι. πᾶσι δὲ τῆς τετραπόδος τὰ κρέα χείρω, ὅπου [εἰς] ἐλώδη χωρία νέμονται, ἢ ὅπου μετεωροπτεροῖ. * εἰσὶ δὲ ἄλλαι μερῶτεροι αἰ πλατύκερ-
C χροῖσιν τῶν μακροκέρκων, καὶ αἰ κλέραι τῶν λεοσίων. δυσχέμεροι ἢ ἔ * αἰ αἰγῆς. ὑγιεινότεροι μὲν οὖν οἶες τῶν αἰγῶν. ἰσχυροὶ δὲ μάλλον αἰ αἰγῆς τῶν οἴων. τῶν δὲ λυχνόρων πρὸς τὰ κρέα, καὶ τὰ δὲ αὐτῶν ἰσχυρὰ, φησὶν δὲ τρεῖς γὰρ πολὺ μάλλον τῶν ἀγῶν.

Scrib. eioi ἢ δυσχεμερώτεροι, ita postulante ratione, & ita scriptum inuenimus. At G. aliter. hō rectè. Gā. legit aliter.

CAPVT XI.

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.

De passione, & potu insectorum.

Περὶ ἐντόμων ἔσφης.

Insecta animalia, quibus dentes, omniuora sunt: quibus autem lingua, tantum humore vndique eliquando sua lingua, vescuntur: quorum alia omniuora sunt, quibus gustus omnium saporum est, vt muscæ: alia sanguiuora, vt tabani, & asili: alia succis plantarum & fructuum viuunt. apis vna nullis putidis affidet, nec vitur alio cibo, quàm dulci. aquam etiam libentissimè inde hauriunt, quam synceri clarissimique fontes scaturiunt. Talis animalium victus est.

ΤΩΝ δὲ ἐντόμων τὰ μὲν ἔχοντα ὀδόντας, πανφάγα ἐστὶ τὰ δὲ γλωττῆαν, μόνον ποῖς ὑγρῆς τρέφει, πάντοθεν ἐκχυλίζοντα τῶντι. καὶ τούτων τὰ μὲν, πανφάγα. (πάντων γὰρ γὰρ) τῶν χυμῶν, ὅτι αἰμῶναι) τὰ δὲ αἰμοβόρα, κατὰ τὴν μύωψ, καὶ οἴτρος. τὰ δὲ, φυτῶν ἔκκαρπων ζῆ χυμοῖς. ἢ δὲ μέλιττα, μόνον πρὸς τὸ δένδρον πρὸς τὴν σαθρῶν. χεῖται δὲ ἔσφης ὁ δὲ μέλιττα, ἀλλ' ἢ τῇ γλυκίῳ ἐχρῶσι χυμῶν. καὶ ὕδωρ δὲ ἠδιστὸν εἰς ἑαυτὰς λαμβάνουσιν, ὅπου αἰ ἀναπηδαῖ. ἔσφαις μὲν οὖν χρωάνται τὰ γῆν τῶν ζώων τῆς εἰρημίας.

CAPVT XII.

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'.

De actionibus animalium, & rebus, in quibus eadem versantur.

Περὶ πρὸς τὴν ἐκτοπισμοῦ τῶν ζώων.

Actio autem, & omne eorum negotium in coitu, procreatione, atque vitus solertia versatur: necnon ad frigora, æstus, mutationes deniq; temporū pertinet.

Αἱ δὲ πρὸς τὴν αὐτῶν ἀπάσαι, πρὸς τὰς ὀρεγίας καὶ πεκνώσεσι εἰσὶ, καὶ πρὸς τὰς ἀπορείας τῆς ἔσφης, καὶ πρὸς τὰ ψύχη καὶ τὰς ἀγέας πεπορισμένας, καὶ πρὸς τὰς μεταβολὰς τὰς τῶν

ὠρῶν. πρῶτα γὰρ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν μεταβολῆς αἰσθησιν ἔχει σύμφυτον. καὶ καθάπερ τὸ αἰθερῶν οἱ μὲν, τὰ οἰκίας τῶ χιμαῖνος μεταβάλλουσιν, οἱ δὲ, πολλῆς χάρας κρατουῦτες, θερίζουσι μὲν ἐν τοῖς ψυχροῖς, χιμαρίζουσι δὲ ἐν τοῖς ἀλεφνοῖς. ἔτι καὶ τὸ ζῶον τὰ διωάμνα μεταβάλλει τοῖς τοῖς. καὶ τὰ μὲν, ἐν αὐτοῖς τοῖς σιωήθῃσι τόποις βίεισκε) τὰ βοηθίας. τὰ δὲ ἐκποτίζει. μὲν μὲν πρῶ φηνοπωρινῶ ἰσημερίαν, ἐκ τῶ Πόντου καὶ τὸ ψυχρῶν φύροντα τὸν ἔπιόντα χειμῶνα. μὲν δὲ τὸ ἑαρινῶ, ἐκ τῶ θερινῶν, εἰς τοῖς τοῖς ψυχροῖς, φοβοῦμνα τὰ καύματα. τὰ μὲν, καὶ ἐκ τῶ ἔχῃς τόπων ποιῶμνα τὰ μεταβολὰς, τὰ δὲ, ἐκ τῶ ἔσχατων, ὡς εἰπεῖν, οἷ αἰ ἡδμοὶ ποιοῦσι. μεταβάλλουσιν γὰρ ἐκ τῶ Σκυθικῶν εἰς τὰ ἔλη τὰ αὐτὰ τὸ Αἰγύπτῃ, ὅθεν Ὁμήρος ῥῆ. ἔστι ὃ ὁ τόπος οὗτος, ὡς ἔστι ὃν οἱ Γυμαῖοι κατοικοῦσιν. οὐ γὰρ ἔστι τῶ μῦθος, ἀλλ' ἔστι καὶ τὸ ἀλήθειαν, ἡμῶς μικρῶν μὲν, ὡς περ λέγει, ἐκ αὐτοῖ καὶ οἱ ἵπποι. τρωγλοδύται δὲ εἰσὶ τὸν βίον. ἐκ οἱ πελεχῶνες ὃ ἐκποτίζουσι, ἐπέονται ἀπὸ τῶ Σχυμόνος ποταμοῦ ἔπι τὸν Ἰστρον, καὶ καὶ τεκνοποιῶνται. αἰθεροὶ δὲ αἰθερῶνται, ἀναμῶντες οἱ παρῶτεροι τοῖς ὑπερον, ἀπὸ τῶ, ὅτῃν ὑπερπῶνται τὸ ὄρος, ἀδήλως γίνεσθαι τοῖς ὑπεροῖς τοῖς παρῶτεροις. καὶ οἱ ἡδμοὶ δὲ τὸν αὐτὸν ἔσπον, οἱ μὲν, ἐκ τῶ Πόντου, ἢ εἰς τὸν Πόντον μεταβάλλουσιν. οἱ δὲ, ἐν μὲν τῶ χιμαῖνι, ἐκ τῶ πελάγους παρῶ τῶ γλῶ, τὸ ἀλέαν διώκοντες. ἐν ὃ τῶ θερῶ, ἐκ τῶ παρῶ γείων εἰς τὸ πέλαγος, φύροντες τὸ ἀλέαν. καὶ τὰ ἀσθενῆ δὲ τῶ ὀρέων, ἐν μὲν τῶ χειμῶνι καὶ τοῖς πάγους, εἰς τὰ πεδία μεταβαίνουσιν, ἀπὸ τῶ ἀλέαν. ἐν δὲ τῶ θερῶ, ἀποχωροῦσιν εἰς τὰ ὄρη αὐτῶ, ἀπὸ τὰ καύματα ποιῶνται δὲ αἰεὶ τὰ παρῶτα πρῶ μεταβάσιν τὰ ἀσθενέστερα καθ' ἑκατέρω πρῶ ὑπερβολῶν. οἷ οἱ μὲν σχιμαροῖ, τῶ ἡνίων. οἱ δὲ ὀρτυγῆς, τῶ γεραῖων. τὰ μὲν γὰρ, μεταβάλλει τῶ βοηδρομιάδος. τὰ δὲ, τῶ μαμακτιεῖδος. ἔστι δὲ πρῶτερον πάντα, ὅτῃν ἐκ τῶ ψυχρῶν τόπων μεταβάλλει, ἢ ὅτῃν ἐκ τῶ θερμῶν. οἷ καὶ οἱ ὀρτυγῆς τῶ φηνοπῶρο μᾶλλον, ἢ τῶ ἑαρος. συμβαίνει δὲ ἐκ τῶ ψυχρῶν τόπων ἅμα μεταβάλλειν, καὶ ἐκ τῶ ὄρος τῶς θερμῆς. ἔχουσι ὃ καὶ παρῶ τῶ οἰκίας ὀρμητικῶτερον καὶ πρῶ ἑαρινῶ ὄρον, καὶ ὅτῃν μεταβάλλουσιν ἐκ τῶ θερμῶν. τῶ μὲν οὖν ὀρέων αἰ γέρανοι, καθάπερ εἶρη) παρῶτεροι, ἐκποτίζουσιν εἰς τὰ ἔσχατα ἐκ τῶ ἔσχατων. πάντωνται ὃ παρῶ τὸ πρῶμα. τὸ δὲ ὡς τῶ λίθου, ἡδμοὶ ἔστι.

A Inest enim omnibus sensus natiuus mutationis factæ, frigore, aut calore. Itaque ut homines alij domicilia hyeme repetunt, alij qui amplioris prouinciæ principes sunt, sedem pro tempore mutant, ut moram æstate locis frigidis, hyeme tepidis trahant: sic bruta, quæ loca possunt permutare, faciunt. atque alia subsidium in ipsis consuetis sibi locis comperiunt, alia peregrè profisciscuntur. Iam ab autumnali æquinoctio ex Ponto locisque frigidis fugiunt hyemem futuram. A verno autem ex tepida regione, ad frigidam sese conferunt, æstus metu futuri: & alia de locis vicinis discedunt, alia de vltimis; propè dixerim, ut grues faciunt; quæ ex Scythicis campis ad paludes Ægypto superiores, vnde Nilus profluit, veniunt: quo in loco pugnare cum Pygmeis dicuntur. Non enim id fabula est: sed certè, gentis tum hominum, tum etiam equorum pusillum (ut dicitur) est, deguntque in cauernis, vnde nomen Troglodyta à subeundis cauernis accepere. Plateæ etiam migrant, & de Strymone ane ad Istrum aduolant, prolemque ibi faciunt. Abeunt vniuersæ, ac priores expectant posteriores, propterea quòd vbi montem superarint, videri priores à posterioribus nequeant. Quinetiam pisces modo eodem, alij ex Ponto, aut in Pontum tranant, alij per hyemem ex alto in litora teporis gratia veniunt: contra æstate ex litore in altum vitantes æstum discedunt. Aues quoque imbecilliores, hyberno & gelido tempore discedunt in campos, ut tepore potiantur: æstiuo autem repetunt montes, ut æstu careant. Semper quæ imbecilliora sunt, prius vtrauis ratione discedunt. Iam scombræ ante, quàm thunni, coturnices antè, quàm grues: altera enim Augusto, altera Septembri mense incipiunt. sunt profectò omnia pinguiora, quæ de locis discedant frigidis, quàm quæ de calidis: ut coturnices autumnò quàm vèrè sunt pinguiora. Fit enim ut simul de locis frigidis, & tempore calido discedatur. Sunt etiam Veneris appetentiora verno tempore, cumque ex tepido discesserunt. Sed auium, grues, ut dictum est, ex vltimis in vltima abeunt. Volant flatu secundo. Quod de lapide narrant, falsum est.

Lapidem enim eas tenere fulcimento, quem, vbi deciderit, accipi vtilem ad auri probationem aiunt. Palumbes etiam discedunt, & liuia, nec hybernare apud nos patiuntur: atque etiam turtures, & hirundines: sed columbae manent. Coturnices quoque discedunt, nisi paucae locis apricis remanserint: quod & turtures faciunt. Volant gregatim tum palumbes, tum turtures, cum accedunt, & cum suo tempore abeunt. Coturnices cum ceciderint, si ferenum sit, aut aquilonium tempus, sociantur, & prosperè degunt: sed si austrum, molestè, propterea quod parum volant: humidus enim grauisque auster est. Quamobrem qui aucupantur, austrum, non aquilonem, obseruant. Omnino agrè propter sui corporis pondus volant. Sunt enim corpore grandiore, quàm suis pennis deferri possint, vociferantésque ob eam rem volant: laborant enim quasi oppressa onere. Cùm hæc addeunt loca, sine ducibus pergunt: at cum hinc abeunt, ducibus lingulaca, ota, & matrice, proficiscuntur, atque etiam cynchramo, à quo etiam reuocantur noctu: cuius vocem cum senserint aucupes, intelligunt parari discessum. Matrix forma perinde ac aues lacustres, est: atque etiam lingulaca, quæ linguam exerit prælongam, vnde ei nomen. Otus noctua similis est, pinnulis circiter aures eminentibus præditus, vnde nomen accepit, quasi auritum dicas. Nonnulli vlulam eum appetant, alij asionem. Blatero hic est, & hallucinator; & planipes: saltantes enim imitatur. Capitur intentus in altero aucupe, altero circumeunte, vt noctua. Omnes deniq; aues vnca, breui sunt collo, & lingua lata, aptaque ad imitandũ. Nam & indica auis, cui nomen psittaca, quam loqui aiunt, talis est, & loquacior cum biberit vinum, redditur. Gregales ex auib; sunt, grus, olor, platea, anser minor.

CAPVT XIII.

De actionibus piscium, quorumdamque terrestrium, in fugiendis aduersis.

Piscium alij, vt dictum est, discedunt ab alto ad litus, & contra de litore in altum, fugientes exuperantias caloris, & frigoris. Sed præstant pelagicis littorales: quippe qui cibo copiosiore meliorèque potiantur. Quà enim Sol ingruit, plura exeunt, vt fit in hortis: nam & lituus niger propius terram oritur, alter similis erraticis est. Tum etiam bene ex

μυα, φύε) πρὸς τῆ γῆ: ὁ δ' ἄλλος, ὁμοίος ἐστὶ τοῖς ἀγροῖς. ἐπὶ δ' ἐκ * κεκρασμένοι τυγχάνουσι

A λέγεται γὰρ ὡς ἐχρῆσιν ἔρμα λίθον, ὅς γ' ἔχρησιμος πρὸς τὰς τῶ χρευστῶ βασιμῶς, ὅταν ἐκπέση. ἀπαγορεύονται δὲ καὶ αἱ φάπται, καὶ αἱ πελειάδες, ἔσθ' οὐ χεῖμαζοῖσι, καὶ αἱ χελιδόνες καὶ αἱ τρυγόνες. αἱ δὲ πρῶτοι καταμύουσι. ὁμοίως δ' καὶ οἱ ὀρτυγες, εἰ μὴ τίνες ὑποφθαῖσι ἔσθ' τῶ τρυγόνων καὶ τῶ ὀρτυγῶν, ἐν βήλίοις χωρίοις ἀγχαζονται δ' αἱ τε φάπται ἔσθ' αἱ τρυγόνες, ὅταν τε πρῶτα γίνονται, καὶ ὅταν πάλιν ὡρα ἢ πρὸς τὴν ἀνακαμίδιαν. οἱ δὲ ὀρτυγες, ὅταν * πέσωσι, εἰ μὴ μὲν ὁ δία ἢ βόρειον ἢ, στυνδύζονται τε ἔσθ' ἡρεμοῖσιν. ἐὰν δὲ νότος, χαλεπῶς ἐχρῆσι, δὲ τὸ μὴ εἶ) ἀπὸ τῆς ἰσθμῆος γὰρ καὶ βαρῆς ὁ ἀνέμος. δὲ καὶ οἱ θηροβῶντες, ἐπιχρῆσιν τοῖς νοτίοις βιδίας δὲ, οὐ πέτονται, δὲ τὸ βάρους. πολὺ γὰρ τὸ σῶμα. δὲ καὶ βοῶντες πέτον). πονοῦσι γὰρ ὅταν μὲν οὖν ἐκστῆν πρῶτα ἀλλωσι, ἐκ ἐχρῆσιν ἡγεμόνας. ὅταν δὲ ἐκστῆν ἀπὸ τῶσιν, ἢ τε γλωτῆς στυνδύζονται, ἔσθ' ὀρτυγῶν τε, καὶ ὁ ὡπὸς καὶ ὁ κύλμας, ὅσ' ἔσθ' αἰσῆς καὶ ἀνακαμίδιαν νύκταρ. καὶ ὅταν τούτου τῶ φωνῶ ἀκούσωσι οἱ θηροβῶντες, ἴσασιν ὅτι ἐκ καταμύουσι. ἢ δὲ ὀρτυγῶν τε, πρῶτα πῆσιος τῶ μορφῆς τοῖς λιμναίοις ἐστὶ. ἔσθ' ἡ γλωτῆς, γλαῖταν δὲ ἀνακαμίδιαν ἐχρῆσιν μέγρι πύρρῳ. ὅ δ' ὡπὸς, ὁμοίος τῶ γλαυζῆ, ἔσθ' πρῶτα πῆσιος ἔχων. ἐνιοὶ δὲ αὐτὸν νυκτικῶς καλεῶσιν. ἐστὶ δὲ κέβαλος καὶ μιμητῆς, καὶ ἀπορχυμῶνος ἀλίσκεται, πρῶτα γίνοντος πατέρου τῶ θηροβῶντος, κατὰ τῶ γλαυζῆ. ὅλως δὲ τὰ γαμψῶνυχα πῆσιος βραχυτεράχνη καὶ πλατύγλωττα, καὶ μιμητῆς. καὶ γὰρ τὸ Ἰνδικὸν ἢ ψιτῆακη, δὲ λεγόμενον ἀπορχυμῶνον, τοιοῦτόν ἐστὶ. καὶ ἀπολαστέρον δὲ γ' ἔσθ', ὅταν πῆσιος. ἀγχαζοῖσι δὲ τῶ ὀρνίθων εἰσὶ, γ' ἄλλος, κύκνος, πελεκαῖ, καὶ ὁ μικρός.

Gesner. πρῶτα, G. ἀνακαμίδιαν ἐστὶ

ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'.

Τίνες τῶν ἰσθμῶν ἀμείνους, καὶ πρὸς τῶ αὐτῶ ἐκτοπισμοῦ.

TΩΝ δ' ἰσθμῶν οἱ μὲν, ὡς περ εἴρηται, μεταβάλλουσι εἰς τὴν γῆν ἐκ τῶ πελάγους, καὶ εἰς τὸ πέλαγος ἀπὸ τῶ γῆς, φθῶνοντες τὰς ὑποβολὰς τῶ φύγῆς ἔσθ' αἰετός. ἀμείνους δ' εἰσὶν οἱ πρῶτοι τῶν πελαγῶν πλείω γὰρ καὶ βελτίω νομῶν ἐχρῆσιν. ὅπου γὰρ αὐτὸ ἢ ἡλιος ἐπιβάλλῃ, φύεται πλείω καὶ βελτίω, καὶ ἀπαλώτερα, οἷ) ἐκ κηποῖς. καὶ ὁ τις ὁ

Sylb. κα- κεραμῶσι. vel, κεκα- σαμῶσι

καλας ὡς θερμῶν καὶ ὡς ψυχρῶν οἱ παρθεγαῖοι τῆς θαλάσσης· δὲ καὶ ἄρκες σὺν ἐστῆκασι μᾶλλον τῆς ποιούτων ἰχθύων· τῆς δὲ πελαγίων ὑγραί εἰσι καὶ κεχυμένα· εἰσι δὲ παρθεγαῖοι, * σινώδων, καμπάρος, ὀρφός, χρύσοφρος, κερπός, τείγλη, κίχλη, δράκων, καλλιώνυμος, κωβίος, καὶ τὰ πετρώα παρθεγαῖοι. πελαγιοὶ δὲ, τρυγῶν, καὶ τὰ πετρώα, ἔργησι οἱ λουκί, χόμη, ἐρυθρίνος, γλαύκος. Φάγροι δὲ καὶ σαρπητοί, καὶ γόφροι οἱ μέλανες, καὶ μύραινα, καὶ κέκκυγες, ἐπαμφοτερίζουσι. εἰσι δὲ ἀσφοροὶ πύτων καὶ χεῖ τόποις· οἷον παρθεγαῖοι οἱ κωβίοι, ἔτα πετρώα παρθεγαῖοι, πύτων γὰρ γίνεται δὲ ἔοθνος ἀγαθὸς πάλιν μὲν δερκτέρον ἢ δὴ γὰρ οἰσρών παύεται ταύτην πύτων ὡρον. δὲ γὰρ τὸ ἐν τῷ θερμῷ χείρων ὄσσι· γίνονται δὲ ἔοθνος λιμνοθαλάσσης πολλοὶ τῆς ἰχθύων, οἷον σαλπασ, χρύσοφρος, τείγλη, καὶ τῆς δὲ ὡρον οἱ πλάσσοι. γίνονται δὲ ἔοθνος ἀμίας, οἷον παρθεγαῖοι Ἀλωπεκόννησον· ἔοθνος τῆς * Βιστωνίδος λίμνης ἔνεστι * τὰ ἰχθύων τῆς ἰχθύων. τῆς δὲ κολιῶν οἱ πολλοὶ, εἰς μὲν τὸν Πόντον ἔκ ἐμβάλλουσι, ἐν δὲ τῇ Προποντίδι θερίζουσι ἔκ τῆς τοῦ. χιμαίροι δὲ ἐν τῷ Αἰγαίῳ. * θύνες δὲ καὶ * πηλαμίδες, καὶ ἀμίας, εἰς τὸν Πόντον ἐμβάλλουσι τῶν ἔαρος, καὶ θερίζουσι. χεδδὸν δὲ καὶ οἱ πλάσσοι τῆς ῥυάδων [τε] ἔκ ἀγλαίω ἰχθύων. εἰσι δὲ οἱ πλάσσοι ἀγλαίοι. ἔχουσι δὲ οἱ ἀγλαίοι ἡγεμόνα. πάντες δὲ εἰσπλέουσι εἰς τὸν Πόντον, ἀφ' ἑαυτῶν, (ἢ γὰρ νομῆ καὶ πλείων καὶ βελτίων, ἀφ' ὅτι πότιμον,) καὶ ἀφ' ἑαυτῶν τὰ μεγάλα, ὅτι ἐργάτω εἰσὶν ἔκαστος. ἔξω γὰρ * φαλαίης ἔκ δελφίος, ὅσων ἔστιν ἐν τῷ Πόντῳ· καὶ ὁ δελφίος μίχρος· ἔξω δὲ βίθους παρθεγαῖοι μεγάλοι. διὰ τὴν δὴ πύτων ἔσπαστοι, καὶ ἀφ' ἑαυτῶν τὸν τόπον. τόποι γὰρ εἰσὶν ὑπὸ τῆς τοῦ εἰς τὸ πικτεῖν καὶ τὸ πότιμον, καὶ τὸ γλυκύτερον ὕδωρ ἔκ τρέφει τὰ κημήσα. ὅταν δὲ τέκωσι, καὶ τὰ θυνώματα αὐξήσῃ, ἔκπλέουσι βίθους μὲν πλειάδα. ἀλλὰ μὲν οὖν νότιος ὁ χιμαῖρος ἢ, βραδύτερον ἔκπλέουσι· ἀλλὰ δὲ βόρσιος, ἡμίον, ἀφ' ἑαυτῶν, τὸ πνέουσα σὺν ἐπιπέδῳ καὶ ὁ γένος δὲ τότε μίχρος ἡμίονος) παρθεγαῖοι Βυζάντιον, * ἀπ' οὗ ἡμορδῆος ἐν τῷ Πόντῳ πολλῆς ἀσπιδόσσης. οἱ μὲν οὖν ἡμίονοι καὶ ἔκπλέοντες ἔκ ἐισπλέοντες δὲ ἡμίονοι εἰσι. * οἱ δὲ ἡμίονοι, μόνον τῶν ἰχθύων εἰσπλέοντες μὲν ἡμίονοι, ἔκπλέοντες δὲ ἔκ ὄρων. ἀλλ' ὅταν καὶ ληφθῆ τις παρθεγαῖοι Βυζάντιον, οἱ ἀλίφες τὰ δίκτυα παρθεγαῖοι, διὰ τὸ μὴ εἰσπλέοντες ἔκπλείναι αἰτίον δὲ, ὅτι ἔτι μόνον ἀναπλέουσι εἰς τὸ Ἴστρον.

Scrib. σινώδων, vel certe σινώδων. nā in meo locū habere nequit, ut ex Oppriano liquet

γρ. Βιστωνίησον· ἔοθνος τῆς * Βιστωνίδος λίμνης ἔνεστι * τὰ ἰχθύων τῆς ἰχθύων.

G. Σύντοι. Fort. Σύντοιδος, ut alibi videlicet lib. 9. c. 2.

γρ. πηλαμίδες

G. φαλαίης. Plin. φαλαίης. li. 9. c. 15.

Sic legēdū: vulgō ἀπὸ γ. malē. Gesner. πηλαμίδες, vel, Σπιδόση

A. calido frigidoque temperata sunt loca maris terrena. Quo fit, ut & caro eorum piscium magis constet, cum pelagiorum humida, mollis, solutaque sit. Litorales sunt dentex, scarabeus, cernua, aurata, mugilis, mullus, turdus, draco, pulcher, gobio, atque omne saxatile genus. Pelagij sunt pastinaca, genusque omne cartilagineum & congrorum albicantium genus, & hiatula, rubelio, glaucus. Pagri autem, scorpiones, congru nigrantes, muræna, cuculi, ambigunt. Sed discrimen horum, diuersitate etiam locorum ac temporum existere potest: ut apud Cretam insulam gobiones: omnēque saxatile genus satis pinguescit. Thunnus etiam post Arcturum melior est: iam enim eo tempore ab infestantis aſili agitatione requiescit, quæ facit ut sit in ætate deterior. Quinetiam maritimis lacubus genera plura piscium marinorum gigni apertum est, ut salpam, auratam, mullum, alios ferè plurimos. Amias etiam in Alopeconneſo reperies: & in Bistonide lacu plurima genera habentur. Monedula, magna ex parte non subeunt Pontum, sed in Propontide trahunt ætatem, & pariunt: hyemem in Ægeο. Sed thunni, limaria, amia, subeunt Pontum vèrè, ætatemque ibi traducunt: & reliqui fortè plurimi fusanei & gregatilis generis eodem transeunt. Est sanè plurima piscium pars gregatilis, nec vllus grex caret duce. Petunt autem Pontum pastus gratia, qui vberior & commodior ibi, propteraquarum dulcium admistionem, suppeditatur. Bellæ quoque magnæ pauciores ibidem sunt: nam excepto delphino, & phocæna, quam tirsionem interpretor, nihil in Ponto maleficum est. Nec delphinus hic magnus est, quanquam extra vbi aliquantum processeris, magni habeantur. Tum itaque victus, tum etiam partus gratia Pontum subeunt. Sunt enim ibi loca ad partionem aptiora, & humor dulcior ac potulentior fœtum melius educat. Sed cum pepererint, & proles iam adoleuerit, exeunt post Vergilias statim: & si hyems Austrina sit, tardiùs: si Aquilonia, citius, propter secundi flatus commoditatem: prolēsque adhuc parua apud Byzantium capitur, ut pote cum longior mora in Ponto non fuerit. Sed de cæteris & cum adeunt, & cum exeunt, constat. Sarda autem vna cum adit, videtur, & capitur: sed exiens nusquam visa adhuc est. Quod si qua apud Byzantium aliquando capiatur, piscatores sua retia lustrant, propter exitus insolentiam: cuius rei causa est, quod solæ subeunt Istrum amnem:

B

C

D

E

vide fīſſo flumine per abditum ter-
 ræ meatum influunt in Adriam ſi-
 num. argumento eſt, quod ibi con-
 trā euenit quā in Ponto: exeun-
 tes enim ſemper capiuntur, ſubeun-
 tes nunquam. Thunni dextrorſum ter-
 ram contingentes ſubeunt, ſed remeant
 contra: læuum enim in laſus ſe ad-
 mouent. Quod propterea facere dicun-
 tur, quia dextro oculo clariuſ vident
 ſua natura, læuo hebetiuſ. Fuſaneis,
 de quibus loquor, interdium meare,
 noctu quieſcere in more eſt. Paſcun-
 tur etiam nocte, niſi luceat luna. Ita
 enim faciunt iter, nec volunt quieſ-
 cere. Quidam uſu periti rei marinæ
 nihilo eos moueri, ſed quieſcere à
 bruma ad æquinoctium vernum, ubi-
 cumque id temporis ſint, aſſeuerant.
 Monedulæ ſubeuntes Pontum capiuntur,
 exeuntes autem minus. Opti-
 mæ in Propontide ſunt, antequam
 pariant. at cæteri fuſanci exeuntes
 potiuſ capiuntur, & optimi per id
 temporis ſunt. Cum uerò adeunt Pon-
 tum, proximè Ægeum pinguiſſimi
 capiuntur. Quo ſubinde aſcenderint
 magis, eò macilentiores ſunt. Hæpe
 etiam flatu Auſtrino uehementiuſ oc-
 curſante fit, ut cum monedulis &
 ſcombris exeant, ac mari inferiore
 magis quā circa Byzantiūm capian-
 tur. Diſceſſum ſedique mutationem
 hoc modo faciunt. Hic idem af-
 fectus terreſtribus etiam euenit,
 cum ſe abdunt, & latent: hye-
 me enim latebras ſubeunt, tempo-
 re iam tepidiorè exeunt. Ratio uerò
 & latendi & patendi communis ani-
 malium ea eſt, ut ſibi contra utriuſ-
 que exuperantiam temporis opitulentur.
 Latet aliquorum genus totum,
 aliquorum partim non latet. Teſta e-
 nim inteſta omnia latent, ut in ma-
 ri purpura, buccinum, omnèque id
 genus. Sed abſolutorum latibulum e-
 uidentiuſ eſt: conduntur enim ſecef-
 ſu, ut peſtines facere viſuntur. ali-
 qua leuiore quodam tegmine ſuperim-
 poſito deliteſcunt, ut cochleæ terre-
 ſtres, id eſt, limaces: & adhæren-
 tium mutatio incerta eſt. Non tamen,
 eodem tempore omnia latent, ſed
 limaces, hyeme. Purpuræ, & buc-
 cina canis exortu dieſ circiter trice-
 nos eonduntur: peſtines etiam tempo-
 re eodem. Sed eorum plurima ſanè
 latent, & algore uigente, & æſtu.

A Εἴθ' ἢ χρίζεται, καταπλέουσινεῖς τὸν Ἀδρίαν.
 σημεῖον δὲ· καὶ γὰρ συμβαίνει τοῦ ἀδριανίου.
 ἐκπλέοντες μὲν γὰρ, οὐχ ἀλίσκονται εἰς τὸν
 Ἀδρίαν· εἰσπλέοντες δὲ, ἀλίσκονται. εἰσ-
 πλέουσι δὲ οἱ θύννοι ἐπὶ δόξια, ἐξ ἧν τῆς
 γῆς· ἐκπλέουσι δὲ ἐπὶ ἀεισερά. τῶν δὲ
 φασὶν τινὲς ποιεῖν, ὅτι τὰ δόξια ὀξύτερον
 ὀραοῖ φύσιν, τὰ δὲ ἀεισερά οὐκ ὀξὺ βλέ-
 ποῖσι. πῶ μὲν οὖν ἡμέραν οἱ ῥυάδες κομί-
 ζονται, πῶ δὲ νύκτα ἡσυχάζουσι, καὶ νέμονται,
 εἰ μὴ σελήνη ἦ. τότε δὲ χερίζονται ἔ-
 οὐχ ἡσυχάζουσι. λέγουσι δὲ τινὲς τῆν ὡρεὶ
 πῶ θαλάττην, ὡς ὅταν Ἑσπὰ χεῖμερναὶ
 γίνονται, οὐκ ἐπι κινουῦται, ἀλλ' ἡσυχάζουσι,
 ὅπου ἀνὰ τύχῃσι καθάληφθίντες, μέγρι ἰση-
 μερίας. οἱ μὲν οὖν κολία, εἰσιόντες ἀλίσκονται.
 ὄξιοντες ὅ, ἠτίον. ἀεισεῖ δὲ εἰσὶν ἐν τῇ
 Προποντίδι πρὸ τῆς Πικτεῖν. οἱ δὲ ἀήιοι ῥυά-
 δες, ὄξιοντες ἐκ τῆς Πόντου, ἀλίσκονται τε,
 καὶ μᾶλλον ἀρίστοι τότε εἰσὶν. ὅταν δὲ εἰσ-
 πλέωσιν ἐγγύτατα τῆς αἰγαλοῦ, πῶτατοι
 ἀλίσκονται· ὅσα δὲ αἰωτέρω, αἰεὶ λεπτότε-
 ροι. πολλὰ κίς ὅ καὶ ὅταν πινδύμα ἀντικέψῃ
 νότιον, σῶνεκ πλέουσι * ταῖς κολίαις καὶ τοῖς
 σχήμοις, καὶ κατὰ ἀλίσκονται μᾶλλον ἢ
 ὡρεὶ Βυζαντίον. τοῖς μὲν οὖν ἐκπερισμοῖς
 τῶν ποιουῦται τὸν Ἑσπον. τὸ δὲ αὐτὸ τῶν
 συμβαίνει πάθος καὶ ἐπὶ τῆν χερσαίων καὶ πῶ
 Φωλείαν. τῶ μὲν γὰρ χειμῶνος ὀρμῶσι πρὸς
 πῶ Φωλείαν· ἀπαλλάττονται ὅ, καὶ πῶ
 θερμότεραν. ποιουῦται ὅ τὰ ῥυά καὶ τὰς Φω-
 λείας, πρὸς πῶ βοήθειαν καὶ τὰς ὑπερβο-
 λὰς τῆς ὡρεῖς ἐκατέρας. * Φολιδωτῶν μὲν
 ὄλον τὸ γένος· οἰων δὲ, τὰ μὲν, τὰ δ', οὐ.
 τὰ μὲν γὰρ ὀσπραχέδερμα, πάντα Φωλί· οἱ
 τὰ τε ἐν τῇ θαλάττῃ, πορφύρα, καὶ κήρυ-
 κες, καὶ πᾶν ὅ τοιοῦτο γένος. ἀλλὰ τῶ μὲν
 ἀπολελυμένων, ἐπιδηλότερός ἐστιν ἡ Φωλεία·
 κρύπτοισι γὰρ αὐτὰ, οἱ οἱ κτένες· τὰ ὅ, ἔχει
 ἐπιπολής ἐπιπέλυμα, οἱ οἱ χερσαῖοι κη-
 χλία· τῆν δὲ ἀναπολύτων, ἀδηλος ἡ μετε-
 βολή. Φωλοῖσι δὲ οὐ πῶ αὐτῶν ὡρεῖν· ἀλλ'
 οἱ μὲν κηχλία, τῶ χειμῶνος· αἱ ὅ πορφύρας
 καὶ οἱ κήρυκες, ὑπερβόνα ὡρεὶ ἡμέρας τετα-
 κόντα· ἔ οἱ κτένες ὡρεὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. τὰ
 ὅ πλάσα αὐτῶν, Φωλί καὶ ἐν τοῖς σφόδρα
 ψύχεσι, καὶ ἐν ταῖς σφόδρα ἀλέαις.

γρ. τοῖς κῶ-
λίαις

Scrib.
Φωλί ὅ τῶ
μὲν ὅ τ. γι

ΚΕΦΑΛ. ιθ'.

CAPVT XIV.

Περὶ ἐντόμων Φωλείας.

Quo tempore insectorum genera sese abscondant, aut aestus, aut hyemis impetu.

ΤΑ δ' ἐντομα σχεδὸν ἀπόματα Φωλεῖ, πλὴν εἴ τι ἐν τῷ οἰκῆσει σίωλον θροπέει αὐτῶν, καὶ ὅσα φθείρει καὶ μὴ διεπίξει. αὐτὰ δὲ Φωλεῖ τῷ χειμῶνος. Φωλεῖ δ' ἄμα μὲν πλείους ἡμέρας· τὰ δ' ἄμα χειμῶντος, οἷον αἱ μύμητρα καὶ γὰρ [καὶ] αὐτὰ Φωλοῦσι. σημεῖον δ' ὅτι ὁσπέν φαίνον γὰρ μύμητρα καὶ ἀσχειμῶντος ἔσφης, ἔσθ' αὖτις αὐτῶν ἔξερπύση, φαίνε) ἀφανῆς, ἔσθ' δὲ ἐν τῇ χειλίᾳ ἐπὶ δὴλον. ἡσυχάζει δ' ἀπὸ πλειάδος δύσεως μέχρι τῷ ἔαρος ποιῆται δ' τὰ ἔατος Φωλείας, ἀποκρυπτόμενα ἐν ὄψεσιν, ἔσθ' οἷς εἴωθε τὸ ποῖς ἐπιτιοῦται ζεοθαί.

Insecta penè omnia conduntur, præter ea quæ vitam in domicilijs cum hominibus agant, quæque prius intereant; quàm annuum tempus excedant. Latent hæc hyeme alia diutius, alia quamdiu algor vehemens est, ut apertam ipsæ etiam cessant, & latent. Cuius rei argumentum, quòd minimè cibum sibi appositum gustare videntur, & si qua erepserit, ieiuna spectatur, ventre translucente, nullòque penitus contento, quod manifestum sit. Quiescunt ab occasu Vergiliarum vsque ad ver. Conduntur autem quæque locis apricis abdita, & ubi sibi cubile constituere tutius solent.

ΚΕΦΑΛ. ιε'.

CAPVT XV.

Περὶ Φολιδωτῶν καὶ ἰχθύων Φωλείας.

De genere serpentum, quòd hyemè abditur: deque nonnullis piscibus, qui hyeme frigoris causa conduntur, quique estate propter calorem.

Φωλεῖ δὲ καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἐναίμων· οἷον τὰ τε Φολιδωτὰ, ὄφεις τε καὶ σαῦραι, καὶ ἀσκαλαβῶται, καὶ κροκόδειλοι οἱ ποτάμιοι, τέτταρας μύμης τοῖς χειμῶντος, καὶ ὅσα ἐσθ' οἰοῦν ὁσπέν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὄφεις, ἐν τῇ γῆ Φωλοῦσιν· αἱ δὲ ἔχιδνα, ἀπὸ τῶν πέτρων κρύπτοισιν ἑαυτάς. Φωλοῦσι δὲ πολλοὶ καὶ τῶν ἰχθύων· ἐμφανέστατα δὲ ἰπποδρος καὶ κοραχίνος, τῷ χειμῶνος. οὗτοι γὰρ μόνοι οὐχ ἀλίσκονται οὐδαμῶς, πλὴν κατὰ πῖνας χροῖους τρεῖς αἰεῖ. τὰ δὲ λοιπὰ πῖνα Φωλεῖ * σχεδὸν. Φωλοῦσι δὲ καὶ μύμητρα, καὶ ὄρφος, καὶ γόγγυρος. καὶ συζυγίας δὲ οἱ πετρεῖοι Φωλοῦσιν, οἱ ἄρρενες τοῖς θήλεσιν, ὡσπερ καὶ νεοθηλοῦσιν· οἷον κίχλαι, κέθυφοι, κέραι. Φωλοῦσι δὲ καὶ οἱ θύννοι τῷ χειμῶνος ἐν τοῖς βάθεσιν, καὶ γίνονται πτόπτοι μὲν πλὴν Φωλείας. καὶ ἀρχοῦσιν θηροῦσιν ἀπὸ πλειάδος ἀνατολῆς, μέχρι ἀποκρύσεως δύσεως τὸ ἔσχατον. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον ἡσυχίας ἔχουσι Φωλοῦσιν· ἀλίσκονται δ' ἐνίοι ἀπὸ τὸν χρόνον τῆς Φωλείας, ἔσθ' τῶν ἄλλων ἕως τῶν Φωλοῦσιν, κινούμενοι ἐν ἀλεγειοῖς τόποις, καὶ εἰ ἐπιτείνονται αἱ βυθία ἀπὸ τῶν ἀλγῶν. ἀπὸ γὰρ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τῶν μικρῶν ἐπὶ νομῶν, καὶ τῶν πηλοσέλωνοις. εἰσὶ δὲ οἱ πολλοὶ Φωλοῦσιν ἡδιστοί. αἱ δ' ὀφθαλμοῖς, κρύπτοισιν ἑαυτάς ἐν τῷ βορβόρῳ.

Sanguinei quoque generis multa se condunt, ut ea quæ intacta cortice sunt, serpentes dico, lacertos, stelliones, crocodilos fluuiatiles. Mensibus quatuor frigidissimis hæc latent, nec per id tempus quicquam comedunt. Cæteræ quidem serpentes cauernas subeunt terræ, sed viperæ sub saxis conduntur. Piscium etiam complures latere nouimus, sed apertissimè hippurum, quem equilem nominavi, & coruulum, siue graculum, per hyemem. Nam hi soli nunquam capiuntur, nisi certis quibusdam temporibus, eisdemque semper, cum cæteri omnes ferè semper capiuntur. Muræna etiam latet, & cernua, & conger. Saxatiles verò coniugatim mares cum fæminis conduntur, quomodo & fœtificare solent: ut turdi, merulæ, perçæ. Thunni etiam latent præaltis gurgitibus hyeme, pinguescuntque à latibulo maiorem in modum. Capi incipiunt Vergiliarum ab ortu ad Arcturi occasum vltimum, reliquo tempore quiescunt latentes. Capiuntur nonnulli ex his, cæterisque latentibus, tempore sui fecessus, cum se moueant locis tepidis, aut si temporis insolitæ quietes contingant. Prodeunt enim aliquando de suo cubili partum, & præcipuè plenilunio. Sunt magna ex parte suauissimi cum latent. Primadæ in cæno se abduunt:

G. αἰ, vel πῖνα τῶν ἰχθῶν.

cuius rei argumētū est, quòd neque eo tempore capiuntur, & dorso fœculento, pin-
nisque adductis oppressisque spectantur.
Verno autem tempore prodeunt, &
appropinquant ad terram coëuntes, pa-
rientesque: quo tempore fœtu gravidæ
capiuntur, tempestivæque tantisper esse
putantur: autumno verò & hyeme de-
teriores sunt. Simul etiam mares pleni
femine genitali, lacte appellato, per id
tempus cernuntur: itaque præstant ad
vsum. Prole adhuc parva difficilè ca-
piuntur: adultiore, iam larga captura
propter infesti asili stimulum est. La-
tent alia in arena, alia in luto, ore
tantum detecto. Plurima tempore con-
duntur solum hyberno, vt crustata, &
piscæ saxatiles & raix, omnèque car-
tilagineum genus, diebus scilicet fri-
gidissimis. quod ita esse eo argu-
mento constat, quòd minimè, cum
algor est, capiuntur. sed piscium non-
nulli æstate etiam latent, vt glaucus:
hic enim per id tempus se abdit cir-
citer dies sexaginta. Asellus etiam la-
tet & aurata plurimum temporis. Asel-
lum latere indicio esse videtur, quòd
longo interposito tempore capiatur. Pis-
ces vel æstate latere documento illo
probat, quòd temporibus syderum
fiant capturæ, & præcipuè Canicula:
mare enim per id tempus evertitur:
quod latissimè apud Bosphorum patet.
Limus enim in summa effertur, pis-
cèsque innatant. aiunt etiam, si gur-
gitum ima sæpius terantur, plures ead-
em sagena capi secundo iactu, quàm
primo. Tum etiam magnis imbribus
multa apparent animalium genera, quæ
antè vel nunquam vel rarò visa fue-
runt.

A σημειον δὲ, τότε μὴ ἀλίσκεσθαι. ἰλιὰ δὲ
ἔχουσαι ἐν τῷ νῶτῳ φαίνονται πολλὰ, καὶ
τὰ πτερύγια ἐντεθλιμμένα. καὶ δὲ τὴν ἑα-
ρινίῳ ὄρεσιν κινουῦνται, καὶ πρὸς ἑρξάνται πρὸς
τὴν γῆν ὀχλοῦνται καὶ πικτούσαι, καὶ ἀλί-
σκονται κύουσαι. καὶ τότε ὄρεσιν δοκοῦσιν εἶναι.
οἱ δὲ μεταπωρενοὶ καὶ χειμερινοὶ, χείρεσι
ἄμα δὲ καὶ οἱ ἄρρενες φαίνονται πλήρεις ὄν-
τες ἰσορροπίας. ὅταν μὲν οὖν μικρὰ τὰ κνήματα
ἔχουσι, δυσάλωτοί εἰσιν. ὅταν δὲ μείζω, πολ-
λοὶ ἀλίσκονται, ἀφ' ὅ το οἰστῶν. Φωλεῖ δὲ τὰ
μὲν, ἐν τῇ ἄμμῳ. τὰ δὲ, ἐν τῷ πηλῷ,
καθ' ἑρξάντα τὸ σῶμα μόνον. τὰ μὲν οὖν πλε-
στα, Φωλεῖ τῷ χειμῶνος. τὰ δὲ μαλακίστρα-
κα, καὶ τῶν ἰχθύων οἱ πεπεραῖοι, καὶ τὰ σε-
λαχίδη, τὰς χειμεριωτάτας ἡμέρας. δηλοῖ
δὲ τὸ μὴ ἀλίσκεσθαι ὅταν ἡ ψυχὴ ἐννοίῃ
τῶν ἰχθύων Φωλοῦσι, καὶ τῷ ἴσθμῳ, εἰ γλαυ-
κος. οὗτο γὰρ τῷ ἴσθμῳ Φωλεῖ πρὸς ἐξήκωτον
ἡμέρας. Φωλεῖ δὲ καὶ ὁ ὄνος, καὶ ὁ χεῦσο-
φρις. σημειον δὲ δοκεῖ εἶναι τῷ τὸν ὄνον Φωλεῖν
πλείστον χρόνον, τὸ ἀφ' ὅ πλείστον ἀλίσκεσθαι
χρόνου. τῷ δὲ καὶ ἴσθμῳ τοῖς ἰχθύσι Φωλεῖν,
δοκεῖ σημειον εἶναι ὅτι τοῖς ἄστροις γίνε-
σθαι τὰς ἀλώσεως, καὶ μάλιστα ὅτι κυνί. τη-
νικαὶ γὰρ ἀνατρέπεσθαι τὴν θάλατταν.
ὅταν ἐν τῷ Βοσπόρῳ γινώσκωμεν ὅτιν. ἡ
γὰρ ἰλιὰ ἐπὶ τῷ γίνεσθαι, καὶ ὅτι φέρονται οἱ
D ἰχθύες. Φασὶ δὲ καὶ πολλὰκις τριβομένου
τῷ βυθῷ, ἀλίσκεσθαι πλείους ἐν τῷ αὐτῷ
βόλῳ τὸ δεύτερον ἢ τὸ πρῶτον. ἐπειδὴ δὲ
ὄμβροι μεγάλοι γίνονται, πολλὰ φαίνον-
ται ζῶα, τὸ πρῶτον ἢ ὅλως οὐχ ἑωρα-
μένα, ἢ οὐ πολλὰκις.

CAPVT XVI.

ΚΕΦΑΛ. 15'

De auibus, qua hyeme occultantur.

Περὶ ὀρίθων Φωλείας.

A vium etiam complures conduntur,
non, vt aliqui putant, pauca: nec om-
nes ad loca tepidiora abeunt, sed quibus
loca eiusmodi sunt vicina solitæ sedi, ijs eò
secedere libet: vt & miluos & hirundines
agere animaduersum est. Quæ autem pro-
cul locis eiusmodi morantur: non mutant
sedem, sed se ibidem condunt. Iam enim
visæ sunt multæ hirundines in angustijs
conuallium nudæ, atque omnino deplu-
mes. Milui etiam de huiusmodi locis e-
uolasse, cum primum apparetent, visi
sunt. Latibulo genera distingui vel ad-
unca vel rectungula non possunt.

E Φωλοῦσι ἢ πολλοὶ καὶ τῶν ὀρίθων, καὶ οὐχ
(ὡς τινες οἰοῦνται) ὀλίγοι, ἢ εἰς ἀλεφνοῖς
τόποις ἀφ' ἑρξάνται πτόμτες. ἀλλ' οἱ μὲν πλη-
στον ὄντες τοιοῦτω τῷ πῶ, ἐν οἷς αἰεὶ δὲ σφαιροῦσι,
* καὶ ἰκτῖνοι καὶ χελιδόνες, ἀποχρῶσιν ἐν τῷ
οἱ δὲ πρῶτον ὄντες τῷ τοιοῦτω, ἔκ ἐκ τῷ πῶ
σιν, διὰ κρύπτουσι ἐαυτοῖς. ἢ δὲ γινώσκωμεν εἰς
πολλὰ χελιδόνες ἐν * ἀγέλοις ἐφλωμέναι παμ-
πτόμ, ἔκ ἰκτῖνοι, ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἐκ τῶν
ὅταν φαίνων) ὅ πρῶτον. Φωλοῦσι ἢ ἔδεν δὲ
κακρὶ μὲν ὡς, καὶ τῷ γαμψανύχων καὶ τῷ βυθωνύχων.

G. de ixi
Malim,
ἀγέλοις
est enim
ab ἀγέλοις
ca quidē
notione
qua ac-
cepit G.

Φωλῆ γὰρ καὶ πελαργός, ἔ καὶ τρυφός καὶ τρυ-
 γάν, καὶ κόρυδος. καὶ ἢ γὰρ τρυγῶν, ὁμολογοῦ-
 μήτως μάλιστα πύτων. ὁ δὲ γὰρ, ὡς εἰπεῖν,
 λέγεται τρυγῶνα ἰδεῖν οὐδὲ μοῦ χειμῶνος. ἄρ-
 χεται δὲ τῆς Φωλείας σφόδρα πύσσα οὔσα,
 καὶ περὶ ῥῆσιν αὐτῆς ἐν τῇ Φωλείᾳ· παχέια μὲν
 τοὶ ἄρτελεῖ οὔσα. τῆ δὲ πύσσων ἐνταῦθα μὲν,
 Φωλοῦσιν· ἐνταῦθα οὐ Φωλοῦσιν, ἀπὸ τῆς τῆς
 αἵμα τῆς χελιδόνος. Φωλῆ δὲ ἔ ἢ κίχλη, καὶ
 ὁ φάρος· καὶ τῆς γαμψωνύχων ὀλίγας ἡμέρας
 ἰεπίνος, καὶ ἢ γλαυκῆ.

A Nam & ciconia latet, & merula, &
 turtur, & alauda. De turture qui-
 dem maximè omnium constat: ne-
 mo enim, propè dixerim, vidisse
 per hyemem vsquam turturem dici-
 tur. Latere autem incipit præpinguis,
 & quanquam pennas in latebra dimit-
 tit, tamèn pinguedinem seruat. Pa-
 lumborum aliqui latent, aliqui non
 latent, sed cum hirundinibus abeunt.
 Turdus etiam latet, & sturnus, &
 ex genere vnco miluus, paucis qui-
 busdam diebus, & noctua.

Κ Ε Φ Α Λ. ιζ'.

CAPVT XVII.

Ποῖα καὶ πότε τῆς ζωοτόκων καὶ τετραπόδων Φω-
 λείῃ καὶ ἐκδιώξῃ τὸ γῆρας.

De quadrupedibus, quæ hyeme lateant, deque
 ijs quæ senectutem exuunt.

ΤΩΝ δὲ ζωοτόκων ἔ τετραπόδων Φω-
 λοῦσιν οἱ τε ὑψηλῆς καὶ αἱ ἄρτελοι. ὅτι
 μὲν οὖν Φωλοῦσιν αἱ ἀγλαὶ ἄρτελοι, φανε-
 ρὸν ἔστι· πότερον δὲ ἄρτε ψύχρος, ἢ δὲ ἀλ-
 λῶ αἰθρία, ἀμφισβητεῖται. γίνονται γὰρ ὡς
 πὸν χρόνον τῆτον οἱ ἄρτενοι ἔ αἱ θήλειαι πύ-
 πατοι, ὡς μὴ ἀκίνητοι εἶναι. ἢ δὲ θήλεια, ἔ
 ἴκται ὡς τῆτον πὸν χρόνον· ἔ Φωλῆ, ἔως αὐ-
 τῆς ἀγλαῖ ὡς ἢ τῆς σκύμμοις. τῆτο δὲ ποιῆ τῆ
 ἔ αἰρος ὡς τῆτον μύσα ἀπὸ τῆς τῆτον. ὅ δὲ
 ἔ αἰρος, Φωλῆ ὡς τῆτον τετραπόδων ἡμέρας·
 πύτων δὲ δις ἐπὶ ἀλέγεισιν, ἐν αἷς ὁ δὲ κί-
 νηται· ἐν δὲ τῆς πλείοσι τῆς μὲν τῆτον, Φω-
 λῆ μὲν, κινεῖται δὲ καὶ ἐγείρεται. κύουσα δὲ
 ἄρτελος, ἢ ἔ αἰρος ὁ δὲ κί, ἢ πύτων ἔ αἰρος ὀλί-
 γων εἰλησται. ἐν δὲ τῆς χρόνον τῆτον φανε-
 ρὸν ἔστι ὅτι ὁ δὲ κί ἐπιούσιν οὔτε γὰρ ἔ αἰρος
 τῆτον. ὅταν δὲ ληφθῶσι, κενὰ φαίνονται ἔ τε
 κελία καὶ τῆ ἐν τῆτον. λέγεται δὲ, ἄρτε ὅ μιν
 δὲν περὶ σφόδρα, τὸ ἐν τῆτον ὀλίγου συμ-
 φύεσθαι αὐτῆ· ἔ ἄρτε τῆτον περὶ τῆτον ὀλίγου
 γὰρ ἔ αἰρος, πύτων τὸ ἀφεσάναι τὸ ἐν-
 τῆτον ἔ διὰ τῆτον. Φωλῆ δὲ ἔ ὁ ἐλείος ἐν αὐ-
 τῆς τῆς δένδρεσι, ἔ γὰρ πύτων παχύτατος· καὶ ὁ
 μὲν ὁ πόντιος ὁ λυκῆς. τῆ δὲ Φωλοῦσιν ἐνταῦθα
 τὸ κελία μὲν γῆρας ἐκδιώσιν. ἐστὶ γὰρ τὸ ἐσχατὸν
 δέρμα, καὶ ὅ ὡς τῆς γυμνῆς κελύφης. τῆ μὲν
 οὖν περὶ τῆτον καὶ ζωοτόκων ὡς τῆς ἄρτελου ἀμ-
 φισβητεῖται ἢ αἰθρία τῆς Φωλείας, καὶ ἀπὸ
 ἐλέγῃ περὶ τῆτον· τῆ δὲ Φωλοῦσιν, Φωλεί-
 μὲν γὰρ πύτων ἐκδιώξῃ τῆ γῆρας, ὅσον
 τὸ δέρμα μαλακῆν ἔ μὴ ὁ σφρακῶδες, ὡς περ
 τῆς χελιδόνος· (καὶ γὰρ ἢ χελιδόν, τῆ Φωλοῦσιν
 ἔ αἰρος, καὶ ἔ αἰρος.) ὅ δὲ ἀσκαλαβώτης τε ἔ σαύρος·

Quadrupedum, quæ animal gene-
 rant, hystrices conduntur, & vsq;
 sed vtrùm propter frigus, an alia de
 causa, ambigitur. Pinguescunt vsq;
 per id tempus, tum mares tum fe-
 minæ vehementer, vt mouere sese
 faciliè nequeant. Parit etiam fœmina
 eo tempore, & tamdiu latet, quo-
 ad tempus sit, vt suos catulos in a-
 pertum producat: quod verno tem-
 pore mense à bruma tertio facit. Sed
 quoad minimum, dies circiter qua-
 draginta latet: ex quibus bis septem
 ita sopit, vt se nihilo moueat. Re-
 liquis postea pluribus latet quidem, sed
 mouetur, & surgit. Fœtu grauida vsq;
 vel à nemine, vel à paucissimis cap-
 ta est. Tempore sui latibuli hoc ani-
 mal nihil edere certum est: quippe quod
 neque exeat, & captum ventre intesti-
 nôque inani videatur. Narrant eius in-
 testinum per inediam ita conniuere, vt
 adductum propè cohereat. Itaque vsq;
 sum latebram egressum, primum her-
 bam arum dictam degustare, vt intesti-
 num laxetur & hiet. Glires etiam la-
 tent in ipsis arboribus, pinguescuntque
 per id tempus vehementer. Idem mu-
 res Pontici generis. Nonnulla ex ijs quæ
 conduntur, exuunt id quod senectus
 vocatur: quod cutis vltima est, &
 primi ortus operculum. Sed in pe-
 destri viuiparo genere de vsq;, qua
 de causa lateat, ambigitur, vt dictum
 iam est. Cortice intacta maxima ferè
 sui parte secessus suo tempore latent
 & exuunt senectutem ea quibus cutis
 mollis, neo prædura, & testacea quidem
 est, qualis testudini, (nam & testudo
 inter cortice intacta enumeranda est,
 & mus aquatilis,) sed qualis stellio-
 ni, lacerto, & præcipuè serpentibus est.
 Exuunt

ιν. ο μί.
 vide re-
 spiratio-
 nec. i.

Exuunt enim hæc omnia, tum vère cum egrediuntur, tum etiam autumnò. Viperæ etiam exuit tam vère quàm autumnò. Cum serpens exuere incipit, ab oculis primum detrahi aiunt, ita vt obcæcati videantur ijs qui rem non intelligunt: tum caput exuitur: glabrum enim hoc omnium antè quàm reliquum corpus apparet: atque vna ferè nocte & die senectus tota exuitur, à capite orsa ad caudam, vt cute altera intus subnascente ipsa renouetur. Vt enim fœtus inuolucro secundarum, quo contentus prodierit, exuitur: sic ista senectute detracta renouantur. Insecta enim eodem modo exuunt senectutem, quibus hoc solitum est: vt silpha, & culex, & ea quorum pennæ vagina continentur, vt scarabei: sed omnia factò iam quod gigni debuerit, exuunt: nam vt partui viuiparò secundæ, sic vermiculariæ proli operculum circumtrumpitur. Equè & apibus, & locustis. Cicadæ vbi eruperunt, oleis aut arundinibus insidunt: & cum rupto operculo exeunt, paruum quiddam in eo relinquunt humoris, nec multò post volant, & incipiunt canere. Locustæ inter marina & gammati exuunt, aut vère, aut autumnò post partum. Iam captæ aliquæ sunt locustæ mollem habentes partem superiorem, quòd crusta iam circumrupta detractaque esset: inferiorem autem duram, quia nondum esset disrupta. Non enim similis in his atque in anguibus, exutio fit. Latent locustæ menses circiter quinque. Cancrì etiam exuunt senectutem, molliores quidem perspicuè: sed etiam duriores exuere aiunt, vt maias. Cum verò exuunt, mollis admodum crusta subnasctur: & quidem cancri præ teneritate non satis ambulare possunt. Exuunt hæc sæpius anno. Sed quænam lateant, & quo modo, & tempore, atque etiam quæ, & quo tempore exuant senectutem, iam dictum est.

CAPVT XVIII.

Non omnia animalia omni tempore prosperè valere: quòdue tempus aibus conducit.

Viuunt autem animalia prosperè non eisdem temporibus, nec omnibus æquè exuperantiis. Valetudines etiam, & morbi per tēpora pro generum diuersitate variè accidunt, & in totum non eadem omnibus valetudo existit. Iam aibus profunt squallores, tum ad ceteram sanitatem,

A καὶ μέλισσα πτόμων οἱ ὄφεις. ἐκδιώουσι γὰρ καὶ τῶ ἔαρος ὅτῳ δὲ ζῶσι, καὶ τῶ μετοπώρου πάλιν. ἐκδιώουσι ἢ εἰ ἔχεις τὸ γῆρας ἢ τῶ ἔαρος καὶ τῶ μετοπώρου, καὶ οὐχ ὡς πρὶν ἐπιπέσει, τὸ τὸ γῆρας τῆν ὄφειν μὴ ἐκδιώουσαι μόνον ὅτῳ δὲ ζῶντων ἐκδιώουσι οἱ ὄφεις, ἀπὸ τῆν ὄφθαλμοῦ ἀφίστασαι πρὸ τοῦ φασι, ὡς δοκεῖν γινεῖται τυφλοῖς τοῖς μὴ σιωποῦσι τὸ πάθος. μὲν δὲ τὸ τὸ, ἀπὸ τῆ κεφαλῆς, ἢ λυχνή φαίνεται πτόμων. ἐν νυκτὶ δὲ εἰς ἡμέρα πτόμων ἀποδιώουσαι ἄλλο τὸ γῆρας, ἀπὸ τῆ κεφαλῆς ζῶντων ἀλλοτρίως μέγιστον τῆ κέρκῃ. γὰρ ἢ ἐκδυομένη τὸ ἐν τῶ ἐκ τῶς. ἐκδιώουσαι γὰρ ὡς πρὶν τὰ ἐμβρυα ἐκ τῶ χροῖων. τὸν αὐτὸν δὲ ζῶντων καὶ τῆν ἐπιπέσει ἐκδιώουσαι τὸ γῆρας, ὅσα ἐκδιώουσαι. οἱ σίλφῃ, καὶ ἐμπίς, καὶ τῶ κελόπτερος, οἱ κελόπτερος. πτόμων δὲ μὲν τῶ γῆρας ἐκδιώουσαι. ὡς πρὶν γὰρ τοῖς ζωοτοκχυμοῖς, καὶ τοῖς σκωληροτοκχυμοῖς πρὸς ἐρρήγηται τὸ καλυφός, ὁμοίως καὶ μὲν τῶ καὶ ἀκρίσιν. οἱ δὲ πέπλιγας, ὅτῳ δὲ ζῶσι, καὶ τῶ ζῶσι.

B ὅτι τῶ ἐλάσι καὶ κελόμοις πρὸς ἐρρήγηται δὲ τῶ κελόμοις, δὲ ζῶσι, ἐγκυαλιπόντες ἐκδιώουσαι μικρὰ καὶ μετ' οὐ πολὺ χρόνον αἰαπέτον καὶ ἀδοῖσι. τῆν δὲ θαλασσίων, οἱ κελόμοι καὶ ἀσακὶ ἐκδιώουσι. ὅτε μὲν, τῶ ἔαρος. ὅτε δὲ, τῶ μετοπώρου μὲν τοῖς τοκχοῖς ἢ δὲ εἰλημμένοι ἐνιοὶ εἰσι τῆν κελόμοι, τὰ μὲν πρὸ τὸν θάλασσαν, μαλακὰ ἔχοντες, ἀλλὰ τὸ πρὸς ἐρρήγηται τὸ ὄσρακον. τῶ ἢ κελόμοι, ἀλλὰ τὸ μὲν πρὸς ἐρρήγηται. πτόμων γὰρ ἐκδυσι ποιοῦνται οὐχ ὁμοίως τοῖς ὄφεισι. φωλοδοῖ δὲ οἱ κελόμοι πρὸς πέντε μῶνας. ἐκδιώουσι δὲ καὶ οἱ κελόμοι τὸ γῆρας. οἱ μὲν μαλακὰ ὄσρακοι, ὁμοιοτοκχυμοῖς. φασι ἢ καὶ τοῖς ὄσρακοδέρμοις, οἱ τῶ μαίας. ὅτῳ δὲ ἐκδιώουσαι, γίνονται μαλακὰ πτόμων τὰ ὄσρακα. καὶ οἱ γὰρ κελόμοι βαδίζουσι σφόδρα διώουσαι. ἐκδιώουσαι δὲ πτόμων τὰ ὄσρακα, ἀλλὰ πολλὰς. ὅσα μὲν οὖν φωλοῖ, καὶ πτόμων, καὶ πτόμων, ἐπὶ δὲ πτόμων καὶ πτόμων ἐκδιώουσαι τὸ γῆρας, εἰρήσιν.

E

ΚΕΦΑΛ. ΙΗ΄.

Πρὸς βῆμας ζῶων.

EΥΗΜΕΡΟΥΣΙ δὲ τὰ ζῶα καὶ τῶ ἔαρος οὐ τῶ αὐτῶς, οὐδὲ εἰ τῶς καὶ βῆμας ὁμοίως ἀπάσας. ἐπὶ δὲ ὑγίαια καὶ νόσοι καὶ τῶ ἔαρος τοῖς ἐτερογῆμασι ἐτεροῖς, καὶ τὸ πτόμων οὐχ αἱ αὐτὰ πτόμων. τοῖς μὲν οὖν ὄφεισιν οἱ αὐχοῖ συμφέροισι,

καὶ πρὸς τοὺς ποταμούς, καὶ οὐχ ἡκιστα ταῖς φάτταις· τοῖς δὲ ἰχθύσιν, ἕξω τινῶν ὀλίγων, αἱ ἐπομβραία. ἀσύμφορα δὲ τοῦ ἀριστίου ἐκατέρωθεν, τοῖς μὲν ὄρνιθι, τὰ ἐπομβραία ἔτη. ὁ δὲ γὰρ ὅλως συμφέρει τὸ πολὺ πίνειν. τὰ μὲν οὖν γαμψώνυχα, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ὡς ἀπλάως εἰπεῖν, ἀποτα πᾶμπαν ὅστιν. ἄλλα * Ἡρόδοτος ἠγνοεῖ τὸ τοιοῦτον. πεποίηκε γὰρ τὸν τῆς μαντείας πρόσεδρον ἀετὸν ἐν τῇ διηγήσει τῆς πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς Νίνου, πίνοντα. τὰ δὲ ἄλλα, πίνει μὲν, οὐ πολὺ ποταμὸν δὲ ὅστιν, ὁμοίως δὲ οὐδὲ ἄλλο ὁ δὲ τῆς πνύμονα ἐχόντων συμφὸν καὶ ὠποκων. τῆς δὲ ὄρνιθων ἐν ταῖς ἀρρώστιας ὀπίδηλος ἢ πτέρωσις γίνεται. παρὰ τῆται γὰρ, καὶ οὐ τὸ αὐτὸν ἔχει κατὰ τὰς ἰαμαγόντων.

γρ. Ηπί-
δο. quod
secutus
Gaza.

ΚΕΦΑΛ. 19.

Περὶ ἰχθύων διδωσίας.

ΤΩΝ δὲ ἰχθύων τὸ πλεῖστον γένος διδω-
σίαν μᾶλλον, ὡς περὶ εἴρηται πρότερον, ἐν
τοῖς ἐπομβραίοις ἔτεσιν. οὐ γὰρ μόνον τότε ἔσφω
ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὅλως τὸ ὄμβριον συμφέρει,
καθάπερ καὶ τοῖς ἐκ τῆς γῆς φυσιομοίαις. ἔτι γὰρ τὰ
ἀλάχμα, καὶ περὶ ἀρδύλομα, ὁμοίως ὀπίδησι
σιν ὄμβριον πλεῖστον. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ οἱ κάλαμοι
πάροισιν οἱ πεφυκότες ἐν ταῖς λίμναις. ὁ δὲ ἐν
γὰρ, ὡς εἰπεῖν, αὐξάνονται, μὴ γινόμενων ὑδά-
των. σημεῖον δὲ, καὶ τὸ τοῖς πλείστοις τῆς ἰχθύων
εἰς τὸν Πόντον ἐκτοπίζειν θεριωῶδες. ἔτι γὰρ
τὸ πλεῖστον τῆς ποταμῶν, γλυκύτερον τὸ ὕδωρ, καὶ
ἔσφω οἱ ποταμοὶ καθάπερ φέροισι πολλῶν. ἐπὶ τὸ καὶ
εἰς τοὺς ποταμοὺς αἰάπλεοισι πολλοὶ τῆς ἰχθύων,
καὶ διδωσίαν ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ ἐν τῇ λίμναις,
ὅτι ἅμια καὶ κερφί. γίνονται δὲ οἱ καθότι πιότες ἐν
τοῖς ποταμοῖς καὶ ὅλως * τὰ διλίμνα τῆς χερσίων
ἀρίστως ἔχει ἰχθύς. αὐτῆς δὲ τῆς ὑδάτων οἱ θε-
ρινοὶ ὄμβροι συμφέροισι μᾶλλον τοῖς πλεί-
στοις ἰχθύσι, καὶ ὅταν τὸ ἔαρ, καὶ τὸ θέρος, καὶ τὸ
φθινόπωρον γίνονται ἐπομβρον, ὅτι χειμῶν διδω-
σίαν. ὡς δὲ εἰπεῖν τὸ σιμόλον, καὶ ὅταν καὶ τοῖς ἀ-
θρώποις διέτηρα ἢ, καὶ τοῖς πλείστοις ἰχθύσι συμ-
βαίνει διημερῆ. ἐν τῇ τοῖς ψυχροῖς τοποῖς, ὅσα
διδωσίαν. μέγιστα δὲ πονοῦσιν ἐν τῇ χερσίων οἱ
ἐχόντες λίθον ἐν τῇ κεφαλῇ, ὅτι χερσίων, ἀλάχμα,
σκίαμα, φάγος. ἔτι γὰρ τὸ λίθον ὑπὸ τῆς ψυχρῆς
κατὰ πηγῶν καὶ ἐκπίπτουσι. τοῖς μὲν οὖν πλεί-
στοις ἰχθύσι συμφέρει μᾶλλον κερφί καὶ κεφά-
λα, καὶ ὄν καθότι πίτες * μύριον, τοῦ ἀριστίου.

Gaza, vt
pu o, le-
git, τὸ δι-
ήμα.

Gefner.
μύριον.

A tum etiam ad partum ; & præcipuè pa-
lumbis. at verò piscibus, exceptis qui-
busdam paucis, imbres conducunt. In-
commodi contra autibus anni pluuij sunt,
piscibus sicci : quippe cum autum talis
natura sit, vt ne bibere quidem largius
possint sine detrimento. Aduncæ igitur
aues, vt dictum est, viuunt, propè di-
xerim, sine vlllo potu : quod Hesiodus
nesciuit : facit enim in narratione ob-
fessionis Nini, aquilam augurij præfi-
dem bibentem. Cæteræ bibunt quidem,
sed parum. Nec aliud vllum potioni
indulget, quod pulmonem fungosum
habeat, aut pariat ouum. Cum aues æ-
grotant plumæ indicium proferunt : tur-
bantur enim, nec posituram eandem
seruant, quam habent cum rectè va-
lent.

CAPVT XIX.

Quæ animantia pluuia gaudeant, quibus-
que noceat.

Piscium genus maxima ex parte an-
nis pluuiis bene (vt dictum est)
viuit : ita enim non modò plus ci-
bi nanciscitur, verum etiam omnino
pluuio humore iuuatur, vt ea quæ ter-
ra gignuntur. Olera enim quamuis ri-
gentur, tamen non tantum proficiunt,
quantum imbre. Quod inde arundi-
nibus etiam lacu prognatis euenit: ni-
hil enim ferè accrescunt, nisi aquæ plu-
uiæ incidant. Indicium vel inde acci-
pi potest, quòd pisces plurimi petant
Pontum, vt in eo traducant æstatem: fa-
cit enim copia amnium loci illius, vt ma-
re sit dulcius, & cibus largior habeatur,
quem iidem fluuij deferant. Subeunt e-
tiam fluuios genera piscium complura,
& præstant in fluentis & lacubus, vt a-
mia, & mugilis. Gobiones etiam pingue-
scent in fluuiis. Denique loca prædita
lacus commoditate, pisces possident op-
timos. Ex pluuiis autem ipsis æstiu im-
bres commodiores sunt parti maximæ
piscium, & præcipuè cum ver, æstas,
& autumnus imbribus abundarint, hycms
E contra serenior fuerit : ad summam præ-
cipè dixerim, cum bene hominibus an-
nus cedit, tunc & piscibus feliciter de-
gere contingit. Locis autem frigidis pa-
rum vigent. Maximè infestantur al-
gore, qui lapidem in capite habent, vt
chromis, lupus, phager, umbra : facit
enim lapidis rigor, vt per algorem ge-
lentur, & excidant. Sed cum pluri-
mis piscium generibus imbres condu-
cant, mugili tamen, & capitoni, & ei,
qui à nonnullis murinus vocatur, nocent

Fit enim vt pluuiis multi ex his de faci-
 li excæcentur, si modum aqua exceffe-
 rit. Solet enim per hyemem potius ca-
 pito ita affici: nam oculi eius albes-
 cunt, & macilentus per id temporis ca-
 pitur, atque ad postremum malo eod-
 em interit: quod non magis imbrium
 copia, quàm algore accidere videtur.
 Iam enim cum alibi tum in Nauplio a-
 gro terræ Argiux, in vadis multi ca-
 pti sunt cæci, cum hyems fuisset asper-
 rima: multi etiam albos habentes o-
 culos capti sunt. Aurata quoque hyeme
 laborat: sed archanas æstate, eoque
 tempore extenuatur. Prodest coruulis fer-
 mē præter cæteros pisces, annus squal-
 lens, quod his quoque ob eam rem
 commodior est, quia per siccitatem po-
 tius tepor accidit. Loca pro sua natura
 genera quæque sibi habent ad incolumi-
 tatem commodiora. Quod enim natu-
 ra litorale, aut pelagium est, huic suo lo-
 co pro naturæ desiderio versari commo-
 dius est: quod autem ambigit, id com-
 modè utroque degere potest. Sed sunt e-
 tiam loca quædam singulis propria: in
 quibus rectius valeant. Commodiora
 (quod simpliciter dixerim) loca sunt ea
 quæ algarum copia scatent: pinguiores e-
 nim locis his capiuntur, qui multis & va-
 riis locis solent pabulari. Nam & quibus
 alga in cibo est, abundè pascuntur: & qui-
 bus caro appetitur, plures pisces sibi re-
 periant. Interest etiam, Aquilonia sint, an
 Austrina. Genus enim longum Aquilo-
 niis melius viget: & quidem æstate loco
 eodem in Aquiloniis plures longi quàm
 lati capiuntur. Thunni & gladii agitantur
 asilo, canis exortu: habent enim utriusque
 per id tempus sub pinna ceu vermiculum,
 quem asilum vocant, effigie scorpionis,
 magnitudine aranei. Infestat hoc tanto
 dolore, vt non minus interdum gladius
 quàm delphinus exiliat: vnde fit, vt vel
 in nauigia sæpenumero incidat. Thun-
 ni omnium maximè piscium gaudent
 in tepore, & ob eam rem arenam & li-
 tora adeunt: per summa etiam maris in-
 natant, quo teporis potiantur. Piscicu-
 li autem seruari propterea possunt, quia
 spernuntur: maiora enim magni sequun-
 tur. Sed ouorum & prolis pars magna
 proinde absumitur. cum enim pisces de-
 siderio temporis loca facturæ adeant, li-
 guriunt quicquid attigerint. Capiun-
 tur maximè pisces non multo antè
 quàm Sol oriatur, aut postquam oc-
 cidit, denique circa Solis ortum, aut
 occasum. Tempestiuè enim iaci tantif-
 per putantur: quamobrem eo tempore
 piscatores solent retia tollere: tunc e-
 nim maximè visus piscium fallitur:

A Ἐπὶ γὰρ τῶν ὀμβρείων ὑδάτων, οἱ πολλοὶ αὐ-
 τῶν ἀποτυφλοῦνται θάπρον, ἀπὸ τῶν βλαβωσιν.
 εἰώθασιν γὰρ αὐτὸ πάσχει οἱ κέφαλοι ἐν τοῖς χει-
 μῶσι μᾶλλον. γίνονται γὰρ αὐτῶν τὰ ὀμματα
 λευκὰ, ἔαλίσκονται τότε λευκὰ, καὶ τέλος
 ἀπόλλυνται πάντων. εἰκαδὲ ἔδρα τὸ ὑποφο-
 ρεῖαι τῆτο πάσχει μᾶλλον, ἀλλὰ ἔδρα ὁ ψύ-
 χος μᾶλλον. ἤδη γινώσκῃ ἄλλοθι ἔπειτα Ναυ-
 πλίου τῆς Ἀργείας ἔπειτα τὸ τέναρος τυφλοῖ
 πολλοὶ ἐλήθησαν, ἰσχυρὸν γινώσκου ψύχους.
 ἐλήθησαν δὲ πολλοὶ καὶ λευκίω ἔχοντες πλεῖ-
 ὄν. πονή δὲ τῆ χειμῶνος ἔο χερύσφρις. τῆ
 δὲ θεοῖς, [ο] * ἔρχονται, καὶ γίνονται λεπτοῖς.
 συμφύρι δὲ τοῖς χερύκινος, ὡς εἰπεῖν, ὡς τὰ τοῖς
 ἄλλοις ἰσχυρῶν, τὰ αὐχμῶδη μᾶλλον ἢ ἐπὶ, καὶ
 τούτοις δὲ, ἔδρα τὸ συμβαίνην μᾶλλον ἀλέας ἐν
 τοῖς αὐχμοῖς. τῶποι δὲ ἐκαστοῖς συμφύρισι ὡρὸς
 διδύμια, ὅσα μὲν εἰσι φύσι * περὶ γὰρ ἢ αἰ-
 γινῶδη, ἐνεκατέρω τούτων ὅσα δὲ ἐπαμφοτε-
 ρεῖσι, ἐν ἀμφοτέροις. εἰσι δὲ τίνες ἔδρα τῶποι
 ἐκαστοῖς ἐν οἷς διδύμουσιν ὡς δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν,
 οἱ φυκῶδες συμφύρισι. πότεροι γινώσκῃ ἐν τοῖς
 τοῖοις αἰσχύρῃ, ὅσοι πηροδοποις νέμονται
 τῶποι οἱ μὲν γὰρ φυκοφάγοι, ἔσφης διπορῶ-
 σιν. οἱ δὲ ἄρκαφάγοι, πλείοσιν ἐντυγχάνουσι
 ἰσχυρῶν. ἔδρα φέρισι δὲ ἔπειτα βορῆα ἔπειτα νότια.
 τὰ γὰρ μακρὰ μᾶλλον διδύμια ἐν τοῖς βορείοις,
 καὶ τῆ θεοῖς αἰσχύρῃ ἔπειτα τῆ αὐτῶν χειρίου
 πλείοις ἐν τοῖς βορείοις τῶν μακρῶν, ἢ τὸ πλά-
 τεων. οἱ δὲ θύννοι καὶ ξιφία, οἰσρῶσι ἔπειτα κυ-
 νὸς ἔπειτα γινώσκῃ. ἔχουσι γὰρ ἀμφοτέροις πλεονεχῶτα
 ἔπειτα τὰ περὶ γὰρ σκωλήκιον, τὸ καλούμε-
 νον οἰσρῶν, ὅμοιον μὲν σκωρπία, μέγεθος δὲ ἴσον
 ἔδρα γη. τοῖοσι δὲ τῶν τῶποι τοῖοις, ὡς τὸ
 ἔδρα ἀλλεοθαι ἐνίοτε ἔπειτα ἔπειτα τὸν ξιφίαν τῆ
 δελφίνοσ. ἔδρα ἔπειτα τοῖς πλοίοις πολλὰ κίς ἐπι-
 πλοῖσι. χερύρισι δὲ οἱ θύννοι μάλιστα τῶν ἰσχυρῶν
 τῆ ἀλέα, ἔπειτα τῶν ἀμμοῦν πλεῖστον τῆ γῆ
 ἔπειτα χερύρισι, τῆς ἀλέας ἐνεκεν, ὅτι θερμῶ-
 νονται, καὶ τὸ αὐτῶ ἔπειτα πορῶσι. τὰ δὲ μικρὰ
 τῶν ἰσχυρῶν οὐκ εἰσι, ἔπειτα τὸ παρῶν δὲ διώ-
 κουσι γὰρ τὰ μείζω οἱ μεγάλοι. τῶν δὲ αὐτῶ καὶ
 τῆ γῆ δὲ φέρει τὸ πολὺ ἔπειτα τῆς ἀλέας.
 οὐ γὰρ αὐτῶ ἐφάπνται, τῆτο πᾶν λυμίνονται.
 αἰσχύρῃ δὲ μάλιστα οἱ ἰσχυρῶν ἔπειτα ἢ λίξ αἰα-
 πλῆς, ἔπειτα μὲν τὸ δύσιν. ὅλως δὲ ἔπειτα δυσμαῖς
 ἢ λίξ καὶ ἀσταπας. ἔπειτα γὰρ λέγουσιν εἰ ὡραῖοι
 βόλοι. ἔπειτα καὶ τὰ δίκτυα τῶν τῶν πλεῖστον ὡραῖο
 ἀμμοῦνται οἱ αἰσχύρῃ. μάλιστα γὰρ ἀπατῶ-
 σιν οἱ ἰσχυρῶν τῆ ὄψι καὶ τούτοις τοῖς χερύρισι.

γ. ἀχίται
 sed αρχ-
 ια etiam
 8. c. 2.

γ. πλάγια

της μὲν γὰρ νυκτός, ἢ συχάζοισι· πλείονος δὲ
 γινομένης τῶ φωτός, μᾶλλον ὄρωσι. νόσημα δὲ
 λαιμῶδες μὲν ἐν ὁσδενὶ τοῖς ἰχθύσι φαίνεται ἐμ-
 πίπτον, οἷον ἐπὶ τῆς αἰθέρων συμμίχθαι πολ-
 λάκις, καὶ τῆς ζωοτόκων καὶ τετραπόδων εἰς ἰπποῖς
 ἔβοις, ἔτ' ἄλλων εἰς ἕνια ἔημερα καὶ ἀγρία·
 νοσεῖν μὲν τοὶ δοκοῦσι. τεκμηρίον ὅτι οἱ ἀλιφεῖς,
 τὰς εἰοῖς ἀλίσκεσθαι λεπτοῖς καὶ ἠσθηκῶσιν
 ὁμοῖοις, καὶ τὸ χρώμα μεταβαλεσκῶσας, ἐν πολ-
 λῶσι καὶ πίοσιν ἐαλωκόσας, καὶ τὰς ἁμῶν τὰς αἰτῶν.
 περὶ μὲν οὖν τῶ θαλασσίων τῶν τοῦ ἔχθ' ἔσπον.

A quippe cum noctu quiescant, luce au-
 tem iam clariore melius videant. Mor-
 bus pestilens nullus incidere piscibus uni-
 uersis videtur, qualis plerumque homi-
 nibus, & quadrupedum, equis, &
 bubus, & reliqui generis nonnullis ac-
 cidit, tum feris, tum urbanis. Aegro-
 tare tamen & ipsi putantur. Et quidam
 piscatores pro morbi indicio capiunt,
 cum aliquot extenuatos languentibus si-
 miles, & colore immutatos, inter mul-
 tos pingues ac validos eiusdem generis
 ceperint. Marinum genus ita se habet.

ΚΕΦΑΛ. κ'.

CAPUT XX.

Περὶ ποταμίων καὶ λιμναίων ἰδιότητος.

Que fluvialibus & lacustribus piscibus no-
 ceant, quomodo ingenio iidem capiuntur.

Scr. πύπτις
 εἰδὲν γ. vel
 πύπτις ἰ-
 διαι
 γρ. οἰσπο-
 πλιξ, mi-
 nus recte

Post vo-
 cem ψ. a-
 liquot vo-
 ces am-
 pliùs le-
 git. Gaz.
 aut ille
 de suo
 adiecit.

ΤΟΙΣ δὲ ποταμίοις καὶ λιμναίοις, λαι-
 μῶδες μὲν ὁσδὲ * πύπτις ὁσδενὶ γίγεται·
 εἰοῖς δὲ αὐτῆς ἰδέσθαι νοσήματα ἐμπίπθ'· οἷον
 γλανίς ὑπὸ κύνᾳ μέλιτα (ἀφ' τὸ μετεώρωσ
 νεῖν) * ἀσπροβλής τε γίγεται, καὶ ὑπὸ βρογίτης
 νεφρικῆς κερροῦται. πάσθ' δὲ ποτε τῆτο καὶ κυ-
 πρῖνος, ἢ ἴππον δὲ οἱ ὅτι γλανίς ἐν τοῖς βρογίσι ἔ-
 ὑπὸ δράκοντος τῶ ὄφεως τυπτόμενοι, ἀπολ-
 λυται. ἐν δὲ τῶ βαλλέρφ καὶ πύπτις ἐλμῖς ἐγ-
 γινομένη ὑπὸ κύνᾳ, μετεωρίζει τε καὶ ἀσθενῆ
 ποῖθ'· μετεώρωσ ὅτι γινόμενος, ὑπὸ τῶ καύμα-
 τος ἀπόλλυται. τῆ ὅτι χαλκίδι νόσημα ἐμπίπθ'
 νεφρικῶν· φθειρες ὑπὸ τὰ βρογίγια γινόμενοι
 πολλοὶ, αἰαροῦσι. τῆ δὲ ἄλλων ἰχθύων ὁσδενὶ
 τοιοῦτον ἔστι νόσημα. ἀποθνήσκουσι δὲ οἱ ἰχθῆς
 τὰς πύπτις· δὲ καὶ θηροῦσιν, οἱ μὲν ἄλλοι,
 τοῖς ἐν τοῖς ποταμίοις καὶ λιμναῖς πλομίζοντες·
 οἱ δὲ Φοίνικες, καὶ τοῖς ἐν τῆ θαλάττῃ. ποιοῦνται
 δὲ πίνες καὶ δύο ἄλλας θήρας τῆς ἰχθύων. ἀφ' ἧς γὰρ
 τὸ φθῆν ἐν τὰς ἁμῶν τὰ βαθῆα ἐν τοῖς
 ποταμίοις (καὶ γὰρ ἄλλως τὸ πότιμον ὕδωρ
 * ψυχρόν,) ὀρύττοισι τὰ φθῆν εἰς τὸν ποταμὸν
 ἔσθ' ἔσθ' εἶτα τῶν τελε καὶ ἀσθενῶσιν χόρ-
 τω καὶ λίθοις, οἷον φωλεὸν ποιοῦσιν, ἐκδυσιν ἔχον-
 τα ἐκ τῶ ποταμοῦ καὶ ὅταν πάσθ' ἦ, ἐκ τούτου
 κῦρτω θηροῦσιν τοῖς ἰχθῆς, καὶ ἄλλω δὲ θήρῃ
 ποιοῦνται ὁμοῖως θήρας καὶ ἁμῶν· ἐν μέσθ'
 τὰς ποταμῶν φρυγάνοις ἔλιθοις περὶ φρεξίθου-
 τες, ὅσων σῶμα καὶ ἀλείποισιν· ἐν τούτῳ
 κῦρτον ἐσθῆντες, θηροῦσιν περὶ ἐλόντες τοῖς
 λίθοις. τῆ δὲ ὁσθ' ἀσθενῶσιν καὶ τοῖς ἄλ-
 λῶσι συμφέρεσι τὰ ἐπόμβρια ἔτη, κλυῶ
 τῆς πορφύρας. σημεῖον δὲ· ὅταν γὰρ τε-
 θῆ οὗ ποταμοῦ ἐξερθῆσθαι, καὶ γὰρ ὄνται τῶ ὕδατος, ἀποθνήσκουσι αὐθιμῶν.

Fluviatile, & lacustre, à peste qui-
 dem & ipsum immune est, sed non-
 nullis morbi incidunt proprii. Silurus e-
 nim canis exortu potissimum (quod su-
 blimis innatet) sideratur, & tonitruo
 sopitur magno. Quod & cyprino acci-
 dit, sed leuius. Silurus vel à dracone
 angue, gurgite parum alto ictus interit.
 Ballero & tilloni lumbricus canis exortu
 innascitur, qui debilitat cogitque ad
 summa stagni efferri, qua aestu inter-
 eunt. Chalcis, quam æricam appello,
 vitio infestatur diro, ut pediculi sub
 branchiis innati quàm multi interimant:
 quod nulli ex cæteris accidit. Moriun-
 tur pisces verbasco: quamobrem cæteri,
 fluviatiles & lacustres ea inficientes
 capiunt: sed Phœnices marinos etiam
 ita piscantur. Sunt qui duobus quo-
 que aliis capiendi generibus utantur.
 Quod enim altos gurgites amnium
 pisces per hyemem vitare solent,
 (cum enim aliàs dulcis aqua frigi-
 dior sit, tum vel maximè eius ima
 algent,) idcirco fossam in fluvium
 ducunt, quam maceræ iungentes o-
 periunt, & fœno, atque lapidibus sti-
 pant, ut quasi cuniculum faciant, ad-
 itu patente ad fluvium, unde impleat-
 ur: tum facto gelu nassa inde piscan-
 tur. Alterum genus capturæ tale est,
 cuius usus & hyeme est, & æstate. Me-
 dio amne fruticibus & lapidibus circum-
 sepiunt, vno aditu dato modo oris: tum
 in eo ore posita nassa piscantur, motis
 lapidibus. Testaceo generi anni pluuii pro-
 sunt, præterquam purpuris: cuius rei indi-
 cium est, quod si amnis in mare fluentis
 aquam gustarint, moriuntur eodem die.

Vinit purpura extra mare, quæ capta est, dies circiter quinquaginta. alit alteram, eo quod sua testa gnatum, veluti algam, mucumue, gerit. Quæ autem pro cibo iis afferunt; ponderis causa adhiberi aiunt, vt in libra sint grauiores. Cæteris squalor incommodus est: nam & pauciora redduntur, & deteriora. Et quidem pectines tunc magis trahunt rufum colorem. Iam in Pyrihao Euripo pectines aliquando defuerunt, non modò propter ferramentum, quo piscatores abradendo vbertim caperent, verum etiam propter siccitates. Cæteris etiam testatis imbres conducunt, propterea quod mare dulcius redditur: sed facit profectò, ne vel in Ponto, vel in fluuiis gigni possint, exceptis biforibus paucis. Genus namque vnifore potissimum rigore induratur, & interit. Aquatile animaliam genus ita se habet.

CAPVT XXI.

De morbis suum, eorumque remediis.

Quadrupedum, sues tribus morbi generibus laborant, quorum vnum rauedo vocatur, quo maximè fauces maxillæque inflammantur. Sed idem malum vel qualibet alia corporis parte contrahi potest: Iam enim plerumque in pedem, aliàs in aurem decumbit. Putrescit protinus membrum, & vlcus serpit, donec ad pulmonem deueniat, quo tacto, mors sequitur. Crescit hoc vitium celeriter, nec potest sus quicquam edere, cum ita ægrotat, etiam si quantumlibet sit morbi incrementum. Curatur à porcatiis, cum malum incipere senserint, haud alio modo, quam tota parte abscissa, qua cœperit. Reliqua duo genera eodem vocabulo nominantur struma, quorum alterum dolor capitis, & grauitas est, quo plurimi laborare solent: alterum alui profluuium est, quod irremediabile incidit: alteri succurritur ex vino adhibito naribus, eoque ipso dilutis, sed difficulter eo quoque periculo subtrahitur: bi duo enim aut quatruido interitus obuenerit. Raucescunt potissimum eo anno, quo montes abundè tulerint, & pinguisimi sint. Iuuat mora celsi dedisse in cibatu, & balneum multum & calidum, & venæ sub lingua sitæ cultello adacto sanguinem detraxisse. Grandinosi autem fiunt sues, quorum crura, & collum, & armi carne constant humidiora, quibus partibus vel grādines plurimæ innascuntur. Caro dulcior est, si grādines habet paucas: sed si multas, humida valde & insipida est. Facile qui grandent, cognoscuntur: parte enim linguæ inferiore grādines habentur, & si setam dorso euellas, cruorem in radice pili euulsi videris.

Tom. II.

Α χυζή ἢ πορφύρα, ὅταν θηρωθῆ, περὶ ἡμέρας πενήκοντα. τρέφονται ἢ ὑπὸ ἀλλήλων. ὅταν γινέται γὰρ ὅτι τοῖς ὄφρακοῖς ὡσπερ φύκος τὴν βρύον. ἀλλ' ἐμβάλλουσιν εἰς τὸ φιλῶ αὐταῖς, τῆς σαθροῦ χάριν εἶναι φασί, πρὸς τὸ πλεον ἔλκειν. τοῖς δ' ἄλλοις οἱ αὐχοὶ ἀσύμφοροι. ἐλάττω γὰρ τὴν χεῖρ ἢ τὸν ὄφρα. Ἐοῖ πύρροι τότε μάλλον γίνονται κτένες. ὡς ἢ τῶν Πυρραίων ποτὲ λέει πρὸς δὲ λίπον οἱ κτένες, οὐ μόνον δὲ τὸ ὄργανον, ὁ οἱ θηρωτὸντες αἰεζοῦν, ἀλλὰ ἔτι δὲ τοῖς αὐχοῖς. Β τῶν δ' ἀγροῖς ὄφρα κτένες τὰ ἐπομβροσὶ ἐπισυμφέρει. δὲ τὸ γλυκερὰ γίνεσθαι τὴν σαλατῶν. ὡς ἢ τῶν Πόντου δὲ τὸ ψυχρὸν οὐ γίνονται, ἔτι ἐν τοῖς ποταμοῖς, ἀλλ' ἢ ὀλίγα τῶν διθύρων. τὰ δὲ μοιόθυρα, μέλισσα ἐν τοῖς πάροις ἐμπήγνυται. περὶ μὲν οὖν τὰ ἐνυδρὰ τῶν ζώων, τῶν τὸν ἔχει τὸν ἔσπον.

ΚΕΦΑΛ. κα'.

Περὶ νοσημάτων τῶν ἰσθμίων.

ΤΩΝ ἢ τριπόδων αἱ μὲν ὄφρα, νοσήματα μὲν καὶ μύσσησι τρισίν. ὡν ἐν μὲν κεφαλῆται βρογχίτις, ἐν ὧν μέλισσα τὰ περὶ τὰς σιαγῆνας ἔστι βρογχίτις φλεγμαίνουσα. ἢ ἢ ὅπου ἀπὸ τῆς σάματος πολλάκις γὰρ ἔστι ποδὸς θαμβάρεται, ὅτε ἢ ἐν τῷ ὄφρα. ἢ δὲ τῶν σαλατῶν καὶ τὸ ἐχρῶμα, ἔως ἀπὸ ἔλθη. πρὸς τὴν πύρρον. τότε ἢ ἀποπνέσκει τὰ χυζή ἀξάμεσθαι. καὶ ὁστέν ἐσθίει, ὅταν ὄφρα τὸ πάθος καὶ ὁσποιοῦν. ἰσθμίων δὲ οἱ ὄφρα, ὅταν αἰσθῶν) μικρὸν ὄν, ἀπὸ τῶν γ. ὄφρα. D μὲν ὄφρα τῶν ἔσπον. ἀποπνέσκει δὲ ὄφρα. δύο δὲ ἄλλα ὄφρα λέγει τὸ κεφάλα ἄμφω. ὡν τὸ μὲν ἔτερον, ἐστὶ κεφαλῆς πόνος ἔτι βάρους, ὡς αἱ πλεῖστα ἀλίσκων. τὸ δὲ ἔτερον, ἢ κεφαλῆς ῥεῖ (ἔτι τῶν μὲν, δοκεῖ εἶναι) αἰσθῶν. θατέρω δὲ βοηθοῦσιν, οἷον πρὸς φέρειντες πρὸς τοῖς μυκτῆρας, ἔτι κλύζοντες τοῖς μυκτῆρας οἷον. δὲ φεφύγειν ἢ τὸ τῶν χαλεπὸν. αἰσθῶν γὰρ ἐν ἡμέρας τρισίν ἢ τέσσασι. βρογχίτις ἢ μέλισσα, ὅταν τὸ πρὸς ἐσθίει τῶν, καὶ πύρρον) ὡς. βοηθῶν ἢ τὰ τε σκαμίνα διδύμια, ἔτι τὸν ἔσπον ἢ πολὺ καὶ θερμὸν, ἔτι αἰσθῶν τῶν σαλατῶν ὑπὸ τῶν γλώττων. χαλαζώδες δὲ εἰσι τῶν ὄφρα αἱ ὑγρὰ φρακτοῖς, τὰ τε περὶ τὰ σκέλη, ἔτι περὶ τὸν τράχηλον, καὶ τοῖς ὄφρα. ἐν οἷς μέρεσι ἔτι πλεῖστα γίνονται χυζή. καὶ μὲν ὀλίγας ἔχει, γλυκερὰ ἢ φρακτοῖς ἢ πολλὰς, ὑγρὰ λίαν ἔτι ἀχρῶς γίνεσθαι. δὲ ἔτι αἱ χαλαζώδες. ἐν τε γὰρ τῶν γλώττης πρὸς κατω ἔχεισι τὰς χαλαζώδες. καὶ αἰσθῶν τῶν τῶν ἐκ τῶν φρακτοῖς, ὄφρα φρακτοῖς).

Quid. βρογχίτις

ἐπὶ δὲ τὰ χαλαζάντα, τοὺς ὀπίσθιους πόδας οὐ διώδυνται ἢ συχάζειν· ὅτι ἔχουσι δὲ χαλάζας, ἕως αὐτῶσι χαλαζωαὶ μόνον. ἐκβάλλουσι δὲ τὰς χαλάζας ταῖς πύλας· ὅ καὶ πρὸς τὴν ἔσφιον ἔστι χηρήσιμον. ἄριστοι δὲ πρὸς τὸ πιάειν καὶ κρέφειν, οἱ ἐρέβινθοι καὶ τὰ σύκα· ὅ τ' ὄλον, μὴ ποιῆν ἀπλῶ τὴν ἔσφιον, ἀλλὰ ποικίλει. χαίρει γὰρ μετὰ βάλλουσα, κατὰ τὴν καὶ τὰ ἄλλα ζῶα καὶ ἅμα φασι τὸ μὲν, ἐμφυσᾶν, ὅ δὲ, πιάειν, τῶν πρὸς φερεθρῶν. τὰς βαλάνους μόνον ἢ δέως ἢ ἐοθεῖν, ποιεῖν δὲ ὑγρῶν τὴν ἄρκα· καὶ ἐὰν ἐγκύουσαι πλείους ἐοθεῖσιν, ἐκβάλλουσι, ὡσπερ καὶ τὰ πρὸς βάλα. ταῦτα γὰρ ἔπιδηλοτέρως τῶν πάσδ', ἴσθ' τὰς βαλάνους. χαλαζοδύει ἢ μόνον τῶν ζῶων ὧν ἴσμεν εἶ.

A Pedibus etiam posterioribus constare non possunt, qui grandent. Carent grandine, cum adhuc lactent. Tolluntur grandines titha, quæ vel in cibatu vtilis est. Sed præcipuè alunt, & opimant ficus, & cicer. Cibus denique non simplex, sed varius, fagina optima est. Gaudent enim sues pabuli mutatione, quemadmodum & cætera animalia. Tum etiam fieri aiunt cibi varietate, ut partim infletur, partim impleatur carne, partim opimetur. Glandes suaviter quidem à suis comeduntur, sed earnem humidam faciunt si solæ dantur. Et si gravidæ glandem copiosius ederint, abortum faciunt, ut oves: quibus constantius hoc glandibus estratis accidit. Vnum ex omnibus quæ novimus animalibus, sus grandinem concipit.

ΚΕΦΑΛ. κβ'.

CAPVT XXII.

Περὶ νοσημάτων τῶν κυνῶν.

Quibus morbis infestentur canes.

Οἱ δὲ κύνες, καμνοῖσι νοσήμασι τρισίν. ὀνομαζέσθαι ἢ τὰ ὑπὸ λύπη, κυνάγχη, ποδάγρα. τούτων ἢ λύπη, ἐμποιεῖ μάλιστα καὶ ὅταν δάκη, λυπῶσιν ἀπομύα τὰ δηρῆντα, πλῆν ἀνδρόπου. αἰαίρη ἢ τὸ νόσημα τῶν τὰς κύνας, ἢ ὅ, ἢ αὐτῶν δηρῆν ὑπὸ λυπώσης, πλῆν ἀνδρόπου. αἰαίρη ἢ καὶ ἢ κυνάγχη τὰς κύνας. ὀλίγα ἢ ἢ ἢ ποδάγρας (ἢ ἐισώζον). λαμβάνει τὰ ὑπὸ τὰς καμήλους. τοὺς ἢ ἐλέφοντας πρὸς μὲν τὰ δὴ αὐτῶν ἢ ἀνθρώπων αἰόσοις ἢ φασι, ἐνοχλῶσθαι ἢ ὑπὸ φουσῶν.

Mercur. Variar. lib.1. c.2.

C Anes tribus laborant vitiis, rabie, angina, podagra. Facit rabies furor, & quæ momorderint, omnia rabiunt, excepto homine. Intereunt canes hoc morbo, & quæ morfa sunt, excepto homine: angina etiam interimit. Et podagra tentati pauci euadere possunt. Rabies camelum etiamprehendit. Elephantos cæteris malis immunes aiunt, inflatione autem alui acrius infestari.

ΚΕΦΑΛ. κγ'.

CAPVT XXIII.

Βοῶν νοσήματα.

Morbi boum gregalium.

Οἱ δὲ βόες οἱ ἀγελαῖοι, νοσοῦσι δύο νόσοις· ὧν τὸ μὲν, ποδάγρα· ὅ τ' ἢ, κερῶδες καλεῖσθαι. ἐν μὲν οὖν τῇ ποδάγρα, τοὺς πόδας οἰδοῦσιν, ὅτι ἀποδησχοῖσι ἢ, τὰς δὲ βίβλιν ὀπλὰς ἀποβάλλουσι· βελτίω δὲ ἔχουσι τῶν κερῶτων ἀλειφορμῶν πῖση θερμῇ. ὅταν δὲ κερῶσθαι, τὸ πνῦμα γίνεσθαι θερμὸν καὶ πυκνόν. ἢ ὅ ἔστιν ἐν τοῖς ἀνδρόποις πυρετὸς, τῶ τ' ἔστιν ἐν τοῖς βοῶσι τὸ κερῶσθαι. σημεῖον ἢ τῆς ἀρρώστιας· τὰ ὦτα καταβάλλουσι, ἢ οὐ διώδυνται ἐοθεῖν. ἀποδησχοῖσι ἢ ταχέως, καὶ αἰοιχθέντων ὁ πνῦμον φαίνεσθαι σαφέως.

E Oves gregales morbis duobus tentantur, podagra & struma. Facit podagra ut pedibus intumescant: & quamuis non intereant, tamen ungulas amittant. Valent melius cornibus pice illitis calida. Euenit strumâ, ut calidius frequentiusque spiretur. Quod denique in homine febris, idem in boue struma est. indicium morbi, ut demissæ aures flaccant, & ut comedere nequeant. breui moriuntur, adaperitque pulmo inficitur putris.

A

CAPVT XXIV.

ΚΕΦΑΛ. κδ'.

Quibus morbis laborent equi gregales, domesticique: & de morborum indicibus, & remediis, necnon de hippomane, & potu equorum & boum.

Περὶ νόσων τῶν ἵππων, καὶ περὶ ἵππομανοῦς.

EQuorum gregales morbo immunes sunt, excepta podagra: hoc enim vno laborant, & plerumque ob id vngues amittunt. Sed amissis alij statim enascuntur: fit enim vt altero subnascente vngue, alter amittatur. Indicium morbi, vt alter testium dexter palpitet, vt paulò citra nares cauum quiddam rugosumque gignatur. at verò equi domestici morbis pluribus obnoxij sunt. Laborant ileo dicto, id est, tenuioris intestini morbo: cuius mali indicium, vt crura posteriora attrahant ad priora, & ita summoveant, vt propemodum collidant. Si, vbi antea diebus aliquot sponte ieiunarint, mox in furorem vertantur, sanguine detracto iuuantur. Capiuntur etiam rigore nervorum: cuius indicium, venæ vt omnes neruique intendantur, & caput cervicisque immobiliter rigeant, rectisque cruribus gradientur. Suppuratione etiam equi infestantur. Vitium quoque eorum est, quod hordeatio dicitur. Cuius indicium, vt palatum molestet, & frequentius spiret equus quàm ex consueto. Nullum huius mali remedium est, nisi sponte naturæ emendetur. Quod autem lymphari dicitur, tale est, vt equus ad tibix sonum quiescat, & demittat frontem: cum verò conscenderit, citetur contentius donec retineas. Demissus etiam semper tristisque est, si rabie tenetur: cuius indicium, vt auriculas demittat ad iubam, rursusque protendat, idque vicissim facitet. Irremediabile etiam malum, si cordis dolore vexatur: cuius indicium, vt latera subsident, & ilia præstringantur. Et, si vesica demoueatur de suo situ: cuius indicium, ne vrinam reddere possit, & vt vngulas clunisque trahat. Et, si pastinacam deuorarint, cuius magnitudo, quæ verticilli bestiolæ est, (nam morsus muris aranei, vel cæteris iumentis molestissimus est,) pustulæ hoc excitantur, & periculosior, quem defixerit grauida: pustulæ enim rumpuntur, ex quo interitus sequitur. Sed si non grauida est, non interimit. Quinetiam ea quam alij chalcidam, alij dygnidam vocant, suo morsu aut interimit, aut vehementè dolorem mouet. Similis hæc paruis lacertis est: sed colore serpentis, quam cæciliam nominant.

Tom. II.

TΩΝ ἵππων αἱ μὲν φορβάδες, αἰσοῦσι τῶν ἄλλων ἄρρωστημῶν εἰσὶ, πλεῖν ποδάγρας. ταῦτῳ δὲ κέμνοσι, καὶ εὐότε ἀποβάλλοσι τὰς ὀπλὰς. ὅταν δὲ ἀποβάλλωσι, πάλιν φύοσιν διθύς. γίνεται γὰρ ἄμα τῆς ἑτέρας ὑποφυομήνης, ἢ τῆς ἑτέρας ὀπλῆς ἀποβολῆς. σημεῖον δὲ τῆς ἄρρωστίας. ὁ γὰρ ὄρχις ἀλλεται ὁ δδεξιός. ἢ καὶ μέσον ὀλίγον κατωθεν τῶν μυκθέρων, * ἐν κείλῳ γὰρ καὶ ῥυτίωδες. οἱ δὲ Ἑσφίαι ἵπποι, πλείστοις ἄρρωσθήμασι κέμνοσι. λαμβανὴ γὰρ καὶ εἰλεός. σημεῖον δὲ τῆς ἄρρωστίας. τὰ ὀπίσθια σκέλη ἐφέλκωσιν ἐπὶ τὰ ἐμπροσθια, καὶ ὑποφείωσιν, ὡς ἄλλήλοισι συγκρούειν. εἰ δὲ ἀσπίδας τὰς ἐμπροσθεν ἡμέρας, εἴτα μανῆ, ἄμα ἀφαιρωῦτες καὶ ἐκτέμνοντες, βοηθοῦσι. λαμβανὴ δὲ καὶ τέτομος. σημεῖον δὲ αἱ φλέβες τέτομαι πᾶσαι, καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ αὐχλῆς. καὶ * προσβαίνει διθύσι τοῖς σκέλεσι. γίγνεται δὲ καὶ ἐμπυοὶ οἱ ἵπποι. λαμβανὴ δὲ καὶ ἄλλος αὐτοῖς πόνος. καλεῖται δὲ τῆτο * κρηθίας. σημεῖον δὲ τῆς ἄρρωσθήματος. μαλακὸς γίνεται ὁ οὐρανός, καὶ θερμὸν πνέει. ἀνίατα δὲ, εἰ μὴ αὐτόματα καλεῖται. τὸ τε νυμφίαν καλούμενον, ἐν ᾧ συμβαίνει κατέχεομαι ὅταν αὐλῆ τις, καὶ κατωπιάν. καὶ ὅταν ἀναβῆ τις, Ἑσφίαι, ἕως αὐτῶν μέλλῃ κατὰ πινὰς γεῖν. κατηφεί δὲ αἰεὶ, καὶ λυτήση. σημεῖον δὲ καὶ τοῦτου. τὰ ὦτα καταβάλλει πρὸς τὴν χεῖρῶν, καὶ πάλιν προσφείνει, καὶ ἐκλείπει, καὶ πνέει. ἀνίατα δὲ καὶ τὰδε, ἐὰν καρδίαν ἀλγήση. (σημεῖον δὲ. λαπαρὸς ὡν ἀλγεί.) καὶ ἐὰν ἢ κύστις [πῶδακινηθῆ.] σημεῖον δὲ καὶ τοῦτου, τὸ μὴ διώσασθαι οὐρσίν. καὶ τὰς ὀπλὰς καὶ τὰ ἰσχία ἐφέλκει, καὶ εἰ μὴ σαφυλίνον πρὸς χεῖρῶν. τῆτο δὲ ὅστιν ἡλίον ἢ σφονδύλη. τὰ δὲ δῆγματα τῆς μυγαλῆς καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποζυγίοις χαλεπὰ. γίνονται δὲ φλύκταιναι. χαλεπώτερον δὲ τὸ δῆγμα, ἐὰν κούουσα δάκη. ἐκρήγνυται γὰρ αἱ φλύκταιναι. εἰ μὴ οὐ. ἀποκτείνει δὲ δάκνουσα ἢ σφόδρα δῆγειν ποῖς καὶ ἡ καλουμένη χαλλίς ὑπὸ πινῶν, ὑπὸ δὲ εὐρίων ζυγίς. ἐστὶ δὲ ὁμοιον ταῖς μικραῖς σαύραις, τὸ δὲ χρῶμα τοῖς τυφλίνοις ὀφθαλμοῖς.

El iiij

Melius
ἐγκαλοῦσι
γιν. καὶ ῥυπ-
τώδες, vt
notat de
Sylb.

Sylb. κρη-
θίας.

fluuium alui. Si per infomnium fessi sunt, armis perfricatis ex sale, & aqua, curantur. Cum humeri dolent, carnibus suillis assis appositis iuuantur. Oleum alij bibunt, alij non. Et si spiculum in corpore inest, eijcitur eo quod biberit, oleo, vt aiunt. Qui autem oleum non bibunt, iis radix tyrtami decocta in vino datur. Quadrupedum res ita se habet.

CAPVT XXVII.

De morbis insectorum, & precipue apum.

Insectorum maxima pars eo tempore valet, quo gignitur: videlicet cum annus talis, quale ver, humidus, & tepidus est. Apibus bestiolæ quædam in alucis innascuntur, quæ fauis officiant. Vermiculus item specie aranei, nocet fauis, quem alij clerum, alij pyraustam vocant. Hic sibi similem forma aranei parit in fauo, facitque vt examen ægrotet. Obest etiam alia quædam bestiola similis hepiolo papilioni, qui lucernarum luminibus aduolat. Hæc puluerem spirando in alueo parit, nec aculco ab apibus stimulat, sed tantum fumo abigitur. Erucæ quoque nascuntur in alucis teredines dictæ, quas apes non insectantur. Ægrotant potissimum, cum sylua flores æuginofos tulerit, atque etiam temporibus ficcis. Intereunt insecta omnia tacta ex oleo: sed celerrimè, si capite illito exponantur Soli.

CAPVT XXVIII.

Animalium differentia pro locorum varietate.

Diuersitate etiam locorum differentia oritur. Vt enim locis nonnullis gigni omnino aliqua nequeunt, sic aliis generantur quidem sed pauciora, & vita breuiore, nec prospera. Locis etiam vicinis discrimen huiusmodi existit: vt agri Milesij locis sibi propinquis cicadæ alteris gignuntur, alteris non. Amnis in Cephallenia insula dirimit, cuius citra alterum latus cicadarum copia est, vltra alterum nullæ. In Por-doselena, via interiacet, cuius vltra alterum latus gignitur cartus, citra alterum gigni non potest. Terræ Bæotix in Orchomenio agro talpæ habentur multæ: at in Lebadico vicino nullæ sunt, neque si aliunde portatæ eò fuerint, volunt infodero. In Ithaca insula lepores

A τούτων. ὅταν ὅχι κερτασθῆ, ὁρᾷ τὸ μὴ κοίμηθῆναι αὐτὸν ἀλλ' ἐπιβόμβηται καὶ ἐλαίῳ ἔσθῃ τὴν δερμίδα. ὑγιάζονται. καὶ ὅταν τοῖς ἄμοις ἀγῆ, ὑεὶα κρέα ὀπίησονται παρρησίᾳ, καὶ βουθεῖ αὐτοῖς. ἐλαίον δὲ οἱ μὲν πίνοισιν, οἱ δ' οὐ, τῶν ἐλεφάντων. καὶ ἰπύχι σιδήριον τίς ἐν τῷ σώματι ἐὼν, τὸ ἐλαίον ἐκβάλλει, ὅταν πίωσιν, ὡς φασι. τοῖς δὲ οὐ, ρίζαι ἐψησάμετες ἐλαίῳ διδύσασιν. καὶ οἱ μὲν οὖν τῶν τετραπόδων ζώων, τῶν τὸν ἐχθρὸν ἔσθον.

B

ΚΕΦΑΛ. κζ.

Ἐντόμων βίβωσις καὶ μολιπῶν νόσοι.

TΩΝ δ' ἐντόμων τὰ πλεῖστα βίβωσις ἐν ἡμέρᾳ ὥρα καὶ γίνεται, ὅταν τοῖς οὐρανὸν ἢ τὸ ἔρσ, οἷον ὁ ἔαρ, ὑγρὸν καὶ ἀλεθρόν. ταῖς δὲ μολιπῆσι ἐγγίνεται ἐν τοῖς σμιλέσιν θηρία, ἀλυμαίνεταί τε κηρία. τὸ τε σκωλήκιον τὸ * δρασχιού, καὶ λυμαινόμορον τὰ κηρία. καλεῖται δὲ κληῖρος. οἱ δὲ περὶ αὐτῶν καλοῦσιν. ὅς ἐν τῷ κηρίῳ ὁμοίον ἑαυτῷ οἷον δρασχιόν, καὶ νοσῶν ποιεῖ τὸ σμιλέος.

Qui. apum. χιῶντις.

C

καὶ ἄλλο θηρίον, οἷον ὁ ἡπίοργος ὁ καλεῖται λυχνον πετόμορος. οὗτος ἐν τῷ κηρίῳ ἀναπνέων καὶ οἱ κηρίῳ τῶν μολιπῶν, ἀλλὰ μόνον φθίβη καπνίζόμορος. ἐγγίνονται ἢ ἐκ κηρίῳ ἐν τοῖς σμιλέσιν, αἱ καλοῦσι περὶ δόνας. αἱ δὲ ἐκ ἀμυλώνται αἱ μέλιται. [νοσοῦσι ἢ μέλισσα ἡλιούμορα] ὅταν ἐρεσιβωθῆ τε ἀνθη ἢ ὑλη ἐνέγκη. καὶ ἐν τοῖς ἀνθημεροῖς ἔτεσι. πρῶτα ἢ τὰ ἔντομα ἀποθνήσκου ἐλαϊκόμορα.

D

τὰ χιῶντις δ', αἱ τῆς πλῆ κεφαλῆς ἀλείψας, ἐν τῷ ἡλίῳ θῆ.

ΚΕΦΑΛ. κη.

Ζώων διαφορὰ καὶ τοῖς τόποις.

Ὅπως δὲ τὰ ζῶα διαφέρει καὶ τοῖς τόποις. ὡσπερ γὰρ ἐν τοῖς ἐνια οὐ γίνονται πρῶτα πασάν, ὅπως ἐν τοῖς τόποις γίνονται μὲν, ἐλαίῳ δὲ καὶ ὀλιγοχρονιώτερα, ἔσθῃ θημεροῖ καὶ ἐν τοῖς περὶ τὰς τόποις ἢ διαφορὰ τῶν τριῶν. οἷον τὸ Μιλησίᾳ ἐν τοῖς γατριώσιν

E

ἀλλήλοισι, ἐν τῷ μί, γίνονται τέτλιγας, ἐν τῷ δ', οὐ γίνονται. ἔσθῃ Κεφαλιῶν παρὰ μὲν διεύρη. οὐ ὅτι τὰ δὲ μὲν, γίνονται τέτλιγας, ἐπ' ἐκείνῃ δ', ἔγίνονται. ἐν δὲ τῷ Πορδοσελίῳ ὁδὸς διεύρη, ἢς ἐπέκεινα μὲν γαλή τῶν δ', ὅτι τὰ περὶ δὲ οὐ γίνονται. καὶ ἐν τῷ Βοιωτικῷ ἀσπάρτακες μὲν καλεῖται Ὀρθημόν πολλοὶ γίνονται. ἐν δὲ τῷ Λεβαδικῷ γατριώσιν ὅσῃ εἰσιν, οὐδ' αὖ τις κομίση, ἐξέλεσθαι ὀρτυγεῖν. ἐν τῷ Ἰθάκῃ δὲ οἱ δασυπόδες,

Περὶ κηλῶν.

αὐτῶν.

